

Afstudeeronderzoek

Onderzoek &
Innovatie

Netwerk in beeld?

*Een effectmeting van de trainingen 'werkatelier'
bij ambulante hulpverleners van Lindenhout.*

Florien van Wijngaarden & Diede Janssen
VH39

Colofon

Afstudeeropdracht behorend bij de beroepstaak 'Onderzoek en Innovatie' ter afronding van de bachelor Pedagogiek aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

<u>Titel</u>	Netwerk in beeld? <i>Een effectmeting van de trainingen 'werkatelier' bij ambulante hulpverleners van Lindenhout.</i>
<u>Opdrachtgever</u>	J. Koster Lindenhout regio Arnhem Heijenoordseweg 1 6813 GG Arnhem
<u>Onderwijsinstelling</u>	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen Faculteit Gezondheid, Gedrag en Maatschappij Kapittelweg 33 6525 EN Nijmegen
<u>Afstudeerbegeleider</u>	R. Slegers (docent Faculteit Gezondheid, Gedrag en Maatschappij)
<u>Eerste beoordelaar</u>	Elske van Oostaaijen (docent Faculteit Gezondheid, Gedrag en Maatschappij)
<u>Auteurs</u>	Naam: Diede Janssen Studentnummer: 500878 E-mailadres: DMM.Janssen1@student.han.nl Naam: Florian van Wijngaarden Studentnummer: 478009 E-mailadres: FPE.vanWijngaarden@student.han.nl
<u>Datum</u>	8 Juni 2015

Voorwoord

Voor het tot stand komen van dit onderzoeksverslag willen wij graag een aantal mensen bedanken. Allereerst gaat ons dankwoord uit naar onze begeleidsters mevrouw Koster en mevrouw Herbrink. Wij zijn hen dankbaar dat we ons onderzoek bij Lindenhout uit mochten voeren en willen hen bedanken voor hun begeleiding en feedback. Daarnaast willen wij de medewerkers van Lindenhout regio Arnhem bedanken voor het invullen van enquêtes en hun medewerking aan de interviews. Tevens zijn we de cliënten die hebben meegewerkt aan ons onderzoek dankbaar voor het beantwoorden van de enquêtes. Ook onze docent meneer Slegers en de afstudeergroep willen wij bedanken voor hun tips en visie op ons product. Aan de hand van hun feedback hebben we ons onderzoek kunnen optimaliseren. Tot slot hebben we de afgelopen maanden aan den lijve ondervonden hoe belangrijk de steun uit ons eigen netwerk is geweest. Zonder deze steun hadden wij onze eindopdracht niet kunnen uitvoeren.

Diede Janssen

Florien van Wijngaarden

Nijmegen, juni 2015

Inhoudsopgave

Samenvatting	6
Hoofdstuk 1: Inleiding.....	7
Inleiding.....	7
Onderzoeksorganisatie	7
Aanleiding	8
Leeswijzer.....	11
Hoofdstuk 2: Probleemanalyse	12
5xW+H.....	12
Conclusie	15
Probleemstelling	16
Hoofdstuk 3: Methode van onderzoek.....	19
Participanten.....	19
Onderzoeksbenadering.....	19
Procedure van onderzoek	20
Validiteit/betrouwbaarheid:	21
Meetinstrumenten.....	22
Analyse	24
Hoofdstuk 4: Resultaten.....	25
Deelvraag 1	25
Deelvraag 2	27
Deelvraag 3	29
Deelvraag 4	30
Deelvraag 5	32
Hoofdstuk 5: Conclusies en discussie	35
Deelvraag 1	35
Deelvraag 2	37
Deelvraag 3	38
Deelvraag 4	38
Deelvraag 5	39
Onderzoeksvraag	40

Discussie.....	41
Aanbevelingen	42
Literatuurlijst	44
Bijlagen.....	47
Bijlage 1: Enquête ambulant hulpverleners.....	47
Bijlage 2: Enquête cliënten	51
Bijlage 3: Planning.....	54
Bijlage 4: Grafieken	56
Bijlage 5: Transscriptie organisatoren training 1	62
Bijlage 6: Transcriptie mevrouw Jagtenberg.....	97
Bijlage 7: Samenvatting interview mevrouw Koster	125
Bijlage 8: Samenvatting interview meneer Van der Burgh	126
Bijlage 9: Samenvatting interview organisatoren training 2	127
Bijlage 10: Codering interviews.....	129

Samenvatting

Dit onderzoeksrapport is geschreven in het kader van de beroepstaak 'Onderzoek en Innovatie'. Deze beroepstaak is onderdeel van de opleiding Pedagogiek van de Faculteit Gezondheid, Gedrag en Maatschappij aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Lindenhout regio Arnhem.

Uit intern onderzoek van Lindenhout is gebleken dat de ambulant hulpverleners na het volgen van het project Empowerment het netwerk van cliënten nog onvoldoende in beeld brachten. Uit de dossiers was namelijk niet duidelijk te herleiden hoe de hulpverleners het netwerk inzetten tijdens de hulpverleningstrajecten. Op basis hiervan heeft Lindenhout een aantal acties ondernomen. Zo hebben de ambulant hulpverleners van team A eind 2014 verplicht één training 'werkatelier' moeten volgen die aansluit bij een belangrijke pijler van Lindenhout, namelijk 'het inzetten van sociale netwerkstrategieën'. Ze hadden keuze uit de training 'netwerkberaad voorbereiden' en de training 'netwerkberaad uitvoeren'.

Ons is gevraagd te onderzoeken wat het effect is geweest van deze trainingen op de kennis en kunde van ambulant hulpverleners van Lindenhout Arnhem, team A. In samenspraak met Lindenhout is de volgende onderzoeksvraag opgesteld: *In hoeverre kunnen de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem team A na het volgen van de 'werkateliers' het netwerk van cliënten onderzoeken en deze inzetten in de hulpverleningstrajecten?*

Voor het beantwoorden van deze onderzoeksvraag zijn verschillende deelvragen opgesteld omtrent de trainingen 'werkatelier'. Aan de hand van praktijkonderzoek dat binnen Lindenhout is uitgevoerd, is getracht antwoord te krijgen op de deelvragen en de onderzoeksvraag. Zo zijn er interviews en enquêtes afgenomen bij ambulant hulpverleners van team A, hun cliënten en de organisatoren van de 'werkateliers'. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat een meerderheid van de ambulant hulpverleners de trainingen als zinvol en praktisch hebben ervaren. Om de geleerde kennis en kunde vast te houden is er behoefte aan herhaling van de in de trainingen aan bod gekomen onderwerpen. Aan de hand van deze feedback is er een implementatieplan opgesteld voor het opzetten van een werkbegeleiding. Deze werkbegeleiding zal zich in het speciaal richten op het organiseren en inzetten van het netwerk tijdens de hulpverleningstrajecten.

Hoofdstuk 1: Inleiding

Inleiding

Wij, Diede Janssen en Florian van Wijngaarden, zijn twee studentes Pedagogiek aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Wij hebben in de periode van januari 2015 tot en met juni 2015 aan de beroepstaak Onderzoek & Innovatie gewerkt. Gedurende deze periode hebben wij een onderzoeksverslag opgesteld over het inzetten van het netwerk door ambulant hulpverleners tijdens de hulpverleningstrajecten. Het onderzoek is verricht in opdracht van Lindenhout regio Arnhem. Florian van Wijngaarden heeft van 2013 tot en met 2015 bij deze jeugdhulpverleningsorganisatie stage gelopen. In overleg met mevrouw Koster en de voormalig teamleidster mevrouw Herbrink, is afgesproken dat zij samen met Diede Janssen ook het afstudeeronderzoek hier uit mocht voeren.

Tijdens het onderzoek werden wij begeleid door mevrouw Koster en mevrouw Herbrink. Mevrouw Koster is ambulant hulpverlener bij Lindenhout regio Arnhem en was in 2014 tevens de stagebegeleidster van Florian van Wijngaarden. Mevrouw Herbrink ondersteunde mevrouw Koster bij de begeleiding van het onderzoek. Zij was tot eind 2014 teamleidster bij Lindenhout Arnhem Stad en Arnhem Omgeving, en is na de reorganisatie van Lindenhout in 2014 boventallig verklaard. Hoewel zij in januari 2015 officieel niet meer werkzaam was bij Lindenhout, begeleidde zij ons wel voor een gedeelte bij het onderzoek.

Onderzoeksorganisatie

Lindhout biedt hulp bij het opgroeien en opvoeden in grote delen van Gelderland en een klein gebied van Overijssel. De organisatie verschaft ondersteuning en begeleiding aan kinderen, jongeren en hun opvoeders bij wie het opgroeien en opvoeden (even) niet vanzelf gaat. De ambulant hulpverleners van Lindenhout leveren jeugdhulpverlening aan de doelgroep 0-23 jaar en hun omgeving. Zo geven de ambulant hulpverleners advies en praktische ondersteuning, maar ook intensieve behandeling (Lindhout, z.d.).

De doelstelling van de organisatie luidt als volgt:

Lindhout stelt zich ten doel het oprichten, in stand houden en verstrekken van voorzieningen op het gebied van jeugdhulpverlening en het verrichten van activiteiten gericht op het bij jeugdigen voorkomen, verminderen of opheffen van problemen of stoornissen van lichamelijke, geestelijke, sociale of pedagogische aard die hun ontwikkeling naar volwassenheid ongunstig kunnen beïnvloeden (Zon, 2014, p. 39).

Het aanbod van Lindenhout komt voort uit hun visie en missie. De belangrijkste speerpunten van deze visie en missie zijn:

1. Kinderen horen thuis
2. Lindenhout gaat uit van mogelijkheden
3. Lindenhout laat niemand wachten
4. De medewerkers van Lindenhout leren van elkaar (Lindenhout, z.d.).

Aanleiding

In 2013 is door de inspectie Jeugdzorg onderzoek gedaan naar de veiligheid binnen de hulpverleningstrajecten van de pleegzorgmedewerkers en de ambulant hulpverleners. Hieruit kwam naar voren dat de veiligheid niet voldeed aan alle eisen van de inspectie. Zo bleek dat er seksueel overschrijdend gedrag voorkwam binnen gezinnen die door de hulpverleners van Lindenhout werden begeleid. Onder andere hiervoor heeft de inspectie een rapport opgesteld met daarin verbeterpunten voor de organisatie om de veiligheid binnen de hulpverleningstrajecten van Lindenhout te waarborgen. Op basis van dit rapport heeft Lindenhout zelf ook een aantal acties ondernomen. Hierbij hebben zij eerst gekeken welke stappen er nog meer konden worden genomen wat betreft het waarborgen van de veiligheid. Hiervoor heeft Lindenhout intern onderzoek gedaan naar de drie pijlers die in de hulpverlening van Lindenhout centraal staan: engageren/positioneren, veiligheid en sociale netwerkstrategieën. Deze sociale netwerkstrategieën is een werkwijze waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van aanwezige krachten in en rondom de cliënt. Er wordt hierbij vanuit gegaan dat de hulp het beste vanuit het sociale netwerk van de cliënt geboden kan worden. Uit het interne onderzoek bleek dat na het volgen van het project Empowerment het netwerk nog onvoldoende in beeld werd gebracht tijdens de hulpverleningstrajecten.

In september 2011 is dit project van start gegaan. Bij 'empowerment' besteedt de hulpverlener aandacht aan het benutten en versterken van de krachten en competenties van een cliënt (Bolt, 2014). Het project Empowerment was gericht op het aansluiten en verstevigen van de eigen kracht en regie van gezinnen en hun netwerk. Dit werd gedaan in het kader van de veiligheid en ontwikkeling van het kind. Met het project wilde Lindenhout op het niveau van het gezin (ouders en kinderen) de volgende opbrengsten bewerkstelligen:

1. Het gezin heeft vertrouwen in en zicht op de eigen mogelijkheden.
2. Het gezin heeft zicht op de leden uit het netwerk die hen op praktisch, emotioneel en informatief gebied kunnen ondersteunen.

3. Het gezin kan samen met leden uit het netwerk ingezette oplossingen langdurig vasthouden, zonder hulp van ambulant hulpverleners.
4. Het gezin heeft kennis van concrete zorgen die spelen bij de ambulant hulpverleners met betrekking tot de ontwikkeling en veiligheid van hun kinderen. De ambulant hulpverleners weten van de meningen, zorgen en wensen van het gezin.
5. Het gezin en hun betrokkenen kennen de voorwaarden voor het veilig opgroeien van kinderen, en kiezen daarin hun eigen oplossingen.

Daarnaast zijn er nog een vijftal activiteiten voor de ambulant hulpverleners geformuleerd, die Lindenhout met het project Empowerment wilde bereiken:

1. Een netwerkanalyse maken en bespreken.
2. Het uitvoeren van een (familie)netwerkberaad.
3. Een voorwaarden- en veiligheidsgesprek voeren.
4. Een veiligheidstoets met het gezin uitvoeren en bespreken.
5. Het benutten van de lokale (jeugdzorg)keten.

Bij de start van het project Empowerment, zijn bij de ambulant hulpverleners van Lindenhout vragenlijsten afgenomen. In deze vragenlijsten werden de bovenstaande activiteiten getoetst. Ook werd hen gevraagd waar ze op dat moment stonden ten aanzien van de gewenste opbrengsten en wat er nog nodig was om het gewenste resultaat te bereiken. In december 2011 en maart 2012 zijn de vragenlijsten opnieuw voorgelegd aan de ambulant hulpverleners. Aan de hand van de uitkomsten van deze vragenlijsten zijn bij de afronding van het project Empowerment aanbevelingen gedaan. Deze zijn voorgelegd aan het managementteam van Lindenhout. Het managementteam heeft vervolgens acties ondernomen. Zo heeft zij gedragswetenschappers ingeschakeld om te controleren of bovenstaande activiteiten terug kwamen in de dossiers van de cliënten van de ambulant hulpverleners.

Uit dit interne onderzoek is gebleken dat de ambulant hulpverleners het netwerk van cliënten onvoldoende in kaart brachten. Uit de dossiers was namelijk niet (duidelijk) te herleiden hoe het netwerk werd ingezet tijdens de hulpverleningstrajecten. Vooral op de punten netwerkanalyse en netwerkberaad scoorden de ambulant hulpverleners opvallend laag. Op basis hiervan heeft Lindenhout een aantal acties ondernomen.

Zo is het sinds 2015 bij Lindenhout verplicht om een netwerkanalyse en netwerklijst (hierna tools genoemd) op te stellen bij de start van de hulpverlening. Ook is het nu belangrijk om de inzet van het netwerk terug te laten komen in de doelen waar in het gezin aan gewerkt wordt.

Tot slot hebben de ambulant hulpverleners van team A eind 2014 ter professionalisering één training ‘werkatelier’ gevolgd. Tijdens deze training hebben zij tools aangeboden gekregen en geleerd hoe ze praktisch een (familie)netwerkberaad kunnen voorbereiden (hierna training 1 genoemd) of uitvoeren (hierna training 2 genoemd).

Bij een (familie)netwerkberaad komen ouders/verzorgers, andere familieleden, vrienden, buren en andere belangrijke mensen voor het gezin, samen om de situatie van het gezin in beeld te brengen. Hierbij staat de veiligheid van de kinderen uit dat gezin centraal (Intervence, 2015). In de periode van januari tot en met juni 2015 is door de studenten Diede Janssen en Florian van Wijngaarden, een effectmeting gedaan. Zij hebben onderzocht hoe de ambulant hulpverleners na het volgen van de trainingen ‘werkatelier’ en het gebruiken van de diverse tools het netwerk van cliënten in beeld brachten en inzetten gedurende de hulpverleningstrajecten. In de huidige samenleving wordt immers van hulpverleners verwacht dat ze tijdens de hulpverleningstrajecten het netwerk van cliënten in beeld brengen, omdat er een steeds groter beroep wordt gedaan op het netwerk van cliënten. Zo moeten de zorg en ondersteuning steeds vaker vanuit het eigen sociale netwerk verleend worden (Movisie, 2013).

Uit een gesprek met de voormalig teamleidster mevrouw Herbrink, kwam naar voren dat zij wilde weten of de ambulant hulpverleners inmiddels kennis en vaardigheden hebben opgedaan om het netwerk van de cliënt te onderzoeken en deze bij het hulpverleningstraject te betrekken. Daarnaast wilde ze graag weten wat de ambulant hulpverleners hierin nog belemmerde. In dit gesprek kwam de volgende onderzoeksvraag naar voren: *In hoeverre kunnen de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem team A na het volgen van de ‘werkateliers’ het netwerk van cliënten onderzoeken en deze inzetten in de hulpverleningstrajecten?*

Dit onderzoek heeft zich gericht op de ambulant hulpverleners in de regio Arnhem (team A). Naast deze regio zijn er nog vier andere regio’s waarbinnen de medewerkers van Lindenhout werkzaam zijn, namelijk: regio Veluwezoom, regio Achterhoek, regio IJsselvallei en regio Food Valley. De ambulant hulpverleners zijn onderverdeeld in wijken/gemeentes van een bepaalde regio. Er is voor gekozen om de regio’s Veluwezoom, Achterhoek, IJsselvallei en Food Valley niet bij dit onderzoek te betrekken, omdat het onderzoek dan te groot zou worden. Daarnaast zijn de contactpersonen voor dit onderzoek werkzaam in de regio Arnhem, wat het gemakkelijker maakte het onderzoek daar uit te voeren.

Leeswijzer

In dit onderzoeksrapport komen de volgende onderwerpen aan bod: de probleemanalyse, methode van onderzoek, resultaten, conclusie en discussie. In hoofdstuk 2 wordt dieper ingegaan op het knelpunt en wordt deze door middel van literatuur- en praktijkonderzoek belicht. Hierbij wordt de 5xW+H-methode ingezet.

Aan de hand van de probleemanalyse en de hieruit voortvloeiende conclusies, wordt een probleemstelling geformuleerd. Deze bestaat uit de doelstelling, definitieve onderzoeksvraag, deelvragen en de begrippenlijst.

In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van de methode van het onderzoek. Hierin worden de volgende aspecten vermeld: de participanten, onderzoeksbenadering, meetinstrumenten, procedure onderzoek, data-analyse, betrouwbaarheid en validiteit. Hoofdstuk 4 toont de belangrijkste resultaten van de interviews en enquêtes.

In het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 5, wordt antwoord gegeven op onderzoeksvraag en deelvragen. Verder worden er aanbevelingen geformuleerd en wordt er in de discussie aandacht besteed aan de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek.

Hoofdstuk 2: Probleemanalyse

5xW+H

Door het inzetten van de 5xW+H-methode komt men tot een beschrijving van het praktijkprobleem. Door zes vragen te stellen over het probleem (wat, wie, wanneer, waar, waarom en hoe), wordt inzicht verkregen in de context van het probleem (Migchelbrink, 2008).

Wat is het probleem?

Door de gedragswetenschappers van Lindenhout is in september 2014 vastgesteld dat de dossiers van de ambulant hulpverleners onvolledig waren. De ambulant hulpverleners van Lindenhout brachten het netwerk van cliënten onvoldoende in beeld (netwerkanalyse) en zetten deze onvoldoende in ((familie)netwerkberaden) gedurende de hulpverleningstrajecten. Momenteel is het inzetten van het netwerk een belangrijk onderwerp binnen de jeugdhulpverlening. In januari 2015 heeft er namelijk een grote verandering plaatsgevonden wat betreft het Nederlandse jeugdbeleid. Zo zijn de gemeentes vanaf die tijd verantwoordelijk voor het bieden van zorg en hulp aan kinderen en ouders met psychische problemen, stoornissen en opgroei- en opvoedproblemen (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2014). Alle taken van de gemeenten staan beschreven in de Jeugdwet. Deze wet gaat uit van de eigen kracht van jeugdigen, ouders en het sociale netwerk (Rijksoverheid, z.d.).

De gedachte hierachter is dat jeugdigen en ouders hun sociale netwerk weten in te zetten, zodat zij zelf de regie over hun leven krijgen (Bartelink, 2012). Wanneer zij niet in staat zijn om hun eigen problemen op te lossen, worden er ambulant hulpverleners ingezet.

De ambulant hulpverleners (van Lindenhout) dienen op hun beurt het netwerk van cliënten bij het hulpverleningstraject te betrekken, zodat zij de cliënten weer grip kunnen laten krijgen op hun eigen leven. Hoewel dit een belangrijk uitgangspunt is in het beleid, waren er in de praktijk nog veel vragen rond de concrete invulling hiervan. Dit was ook het geval bij Lindenhout, bleek uit eerdergenoemde gesprekken met mevrouw Koster en mevrouw Herbrink.

Voor wie is het een probleem?

Er waren verschillende personen betrokken bij het knelpunt waaronder de ambulant hulpverleners van team A, de regiomanager en de cliënten. De ambulant hulpverleners waren direct betrokken, omdat zij verantwoordelijk waren voor het inzetten van het netwerk tijdens het hulpverleningstraject, maar dit onvoldoende deden.

Uit een gesprek met mevrouw Koster kwam naar voren dat het in beeld brengen van het netwerk van een cliënt voorheen geen verplicht onderdeel van de hulpverlening was.

Dit kan volgens haar een reden zijn geweest dat ambulant hulpverleners het netwerk niet voldoende betrokken bij de hulpverlening.

De regiomanager was indirect betrokken bij het knelpunt. In principe zaten de ambulant hulpverleners in zelfsturende teams, maar aangezien zij nog in de beginfase hiervan zaten, hield de regiomanager nog een vinger aan de pols. Zo was zij regelmatig aanwezig bij teamvergaderingen om na te gaan of de dossiers van de ambulant hulpverleners volledig waren. Daarom was ook zij verantwoordelijk voor het feit dat de ambulant hulpverleners het netwerk voldoende inzetten, namelijk door hier toezicht op te houden.

Tot slot was het voor de cliënten een indirect knelpunt, omdat ze (vaak pas) nadat het hulpverleningstraject was afgerond problemen ervan ondervonden. Zo kunnen cliënten er alleen voor komen te staan, wanneer de ambulant hulpverleners geen beroep doen op het zelf oplossend vermogen van de cliënt en zijn omgeving (Ven, 2013). Het netwerk van cliënten vangt normaal gesproken het wegvallen van de zorg op wanneer de professionele hulp ophoudt (In voor zorg!, 2011). Hier is echter niet iedereen toe in staat.

Daarom is het van belang dat ambulant hulpverleners vrienden en/of familieleden van een cliënt goed inlichten, bijvoorbeeld door middel van een (familie)netwerkberaad, zodat zij weten wat hen te wachten staat. Mevrouw Koster en mevrouw Herbrink gaven dan ook aan dat zij het belangrijk vinden dat het netwerk betrokken wordt bij de start van de hulpverlening. Dit omdat zij van mening zijn dat ambulant hulpverleners slechts voorbijgangers zijn, terwijl het netwerk blijft. Een andere reden waarom de cliënten indirect betrokken waren bij het knelpunt, was omdat zij onvoldoende invloed konden uitoefenen op welke wijze de ambulant hulpverleners het netwerk inzetten. De cliënten hebben wel zeggenschap over het wel of niet betrekken van het netwerk, maar niet op welke manier dat gebeurt. Dit kwam uit een gesprek met mevrouw Koster naar voren.

Wanneer is het probleem ontstaan?

Zoals in de aanleiding is aangegeven, heeft de inspectie Jeugdzorg in 2013 onderzoek bij Lindenhout verricht naar de veiligheid binnen de hulpverleningstrajecten van de pleegzorgmedewerkers en de ambulant hulpverleners. Uit het onderzoek bleek dat de veiligheid niet voldeed aan alle eisen van de inspectie. Daarop zijn vanuit de inspectie verbeterpunten geformuleerd. Naast de door de inspectie opgestelde punten, heeft Lindenhout ook een aantal acties ondernomen.

Dit omdat door de gedragswetenschappers was vastgesteld dat de ambulant hulpverleners het netwerk van de cliënten onvoldoende in beeld hadden en inzetten tijdens de hulpverleningstrajecten.

Zo heeft Lindenhout de trainingen 'werkatelier' georganiseerd waarbij de medewerkers leerden een (familie)netwerkberaad voor te bereiden of uit te voeren. Daarnaast is het invullen van een netwerklijst en netwerkanalyse verplicht gesteld.

Tot slot acht de organisatie het van belang om de inzet van het netwerk in de hulpverleningsdoelen te beschrijven. Ondanks deze acties waren er vanuit de organisatie toch nog vragen over het effect hiervan. Dit is gebleken uit gesprekken met mevrouw Herbrink.

De verwachting was dat ambulant hulpverleners door middel van bovenstaande acties het netwerk meer zouden betrekken bij het hulpverleningsproces. In dit onderzoek werd beschreven of dit ook daadwerkelijk het geval was en of dit proces geoptimaliseerd kon worden.

Waar komt het probleem voor?

Dit knelpunt speelde zich af bij de ambulant hulpverleners binnen alle vestigingen van Lindenhout en de cliënten waar zij mee werkten. Dit onderzoek richtte zich echter alleen op de ambulant hulpverleners van team A regio Arnhem. Team A bestaat momenteel uit 12 ambulant hulpverleners. Het totale aantal ambulant hulpverleners dat werkzaam is binnen Lindenhout, fluctueert door de veranderingen die de transitie met zich mee heeft gebracht. Hier zijn dus geen specifieke cijfers over bekend.

Waarom is het een probleem?

Het knelpunt kwam aan het licht doordat door de gedragswetenschappers van Lindenhout werd vastgesteld dat het netwerk onvoldoende bij de hulpverleningstrajecten werd betrokken door de ambulant hulpverleners. Dit was nadelig voor de kwaliteit van de organisatie omdat ze niet de zorg konden leveren die zij zouden moeten leveren. Mevrouw Koster en mevrouw Herbrink gaven ook aan dat er halve hulp werd geboden.

In de huidige participatiesamenleving wordt verwacht dat mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven en netwerk. Door deze verandering zal de rol van de professional afnemen en een groter beroep worden gedaan op het netwerk van de cliënt. Van familie, kennissen en burens wordt verwacht dat zij een grotere bijdrage leveren in het ondersteunen van de kwetsbare burger (Witteveen, Post & Visser-Meily, 2014).

Uit onderzoek van Bartelink (2012) is gebleken dat de aanwezigheid van het sociale netwerk een protectieve factor is voor cliënten. Naar voren is gekomen dat problemen afnemen wanneer cliënten een beroep kunnen doen op hun netwerk voor (praktische en/of emotionele) ondersteuning. Mensen uit hun netwerk kunnen hen onder andere waardering geven en een luisterend oor bieden. Daarom zou ook vanaf het eerste moment dat een cliënt hulp nodig heeft, de focus van een ambulant hulpverlener moeten liggen bij het versterken en onderzoeken wat de cliënt zelf in samenwerking met zijn netwerk kan aanpakken (Bartelink, 2012).

Op basis van het interne onderzoek dat door de gedragswetenschappers is uitgevoerd zijn er binnen Lindenhout een aantal acties doorgevoerd.

De organisatie vroeg zich echter af of de georganiseerde trainingen en bijbehorende acties ertoe hebben geleid dat de ambulant hulpverleners het netwerk nu voldoende in beeld hebben en inzetten.

Hoe is het probleem ontstaan?

De afgelopen jaren is de Nederlandse verzorgingsstaat veranderd in een participatiesamenleving, waarbij zelfredzaamheid en de eigen kracht van burgers centraal is komen te staan. In deze participatiesamenleving komt het initiatief steeds meer bij de burger te liggen in plaats van bij de overheid (Ploeg, 2013). De overheid stuurt de burgers steeds meer aan verantwoordelijkheid te nemen voor zowel zichzelf als hun omgeving. De 'Wet maatschappelijke ondersteuning' sluit daar op aan (Maat & Veldhuysen, 2011). Deze wet heeft als uitgangspunt om de zelfredzaamheid en participatiemogelijkheden van burgers te versterken (Sociaal en Cultureel Planbureau, z.d.). Verwacht wordt dat de ondersteuning en hulp steeds meer vanuit de omgeving moet komen (Movisie, 2013).

Gezien deze ontwikkeling is het van belang dat hulpverleners ook de omgeving van een cliënt bij het hulpverleningstraject betrekken.

Uit gesprekken met mevrouw Koster kwam naar voren dat het voor de ambulant hulpverleners van Lindenhout onduidelijk was dat zij dit moesten doen en hoe. Daardoor werd er door hen te weinig aandacht besteed aan het betrekken van het netwerk bij de hulpverlening.

Conclusie

Uit het interne onderzoek dat door de gedragswetenschappers is uitgevoerd, is naar voren gekomen dat uit de dossiers niet (duidelijk) te herleiden was hoe het netwerk werd ingezet tijdens de hulpverleningstrajecten. Vooral op de punten netwerkanalyse en netwerkberaad scoorden de ambulant hulpverleners opvallend laag. Op basis hiervan heeft Lindenhout een aantal acties ondernomen.

Zo hebben de ambulant hulpverleners één trainingen van de ‘werkatelier’ gevolgd, waarin ze handvatten kregen aangeboden om een (familie)netwerkberaad voor te bereiden of uit te voeren. Daarnaast heeft Lindenhout verschillende hulpmiddelen ingezet om het netwerk in beeld te brengen.

Het is belangrijk dat Lindenhout aandacht aan het netwerk besteedt, omdat in de huidige samenleving de cliënt en diens netwerk centraal staat. Zo wordt van het netwerk verwacht dat deze steeds vaker de zorg en ondersteuning van cliënten op zich gaat nemen (Movisie, 2013). Dit vraagt van de ambulant hulpverleners om het netwerk in beeld te brengen en te betrekken bij de hulpverleningstrajecten.

Omdat nog niet bekend was of de ambulant hulpverleners dit inmiddels (voldoende) deden, hebben Diede Janssen en Florian van Wijngaarden onderzocht wat het effect hiervan is geweest.

Probleemstelling

Doelstelling

Het onderzoeksdoel is aan de hand van het boek ‘Praktijkonderzoek in zorg en welzijn’ opgesteld en luidt als volgt: Lindenhout wil binnen drie maanden inzicht en kennis verkrijgen over het effect van de trainingen ‘werkatelier’ en de bijbehorende tools (onder andere de netwerklijst en netwerkanalyse). Zij wilde weten wat de invloed van deze hulpmiddelen was op het betrekken en inzetten van het netwerk van cliënten door de ambulant hulpverleners van regio Arnhem. Daarmee wilde de organisatie de kwaliteit van de ondersteuning en begeleiding aan cliënten verbeteren. Het onderzoeksdoel is ontstaan uit een aantal richtlijnen die in bovenstaand boek staan beschreven. De oriëntatie op het knelpunt vond plaats door in gesprek te gaan met de voormalig teamleidster.

In samenspraak met haar is het probleem afgebakend zodat deze haalbaar was, en is bovenstaand onderzoeksdoel opgesteld (Donk & Lanen, 2011, p. 121-122).

Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag luidt als volgt: In hoeverre kunnen de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem team A na het volgen van de ‘werkateliers’ het netwerk van cliënten onderzoeken en deze inzetten in de hulpverleningstrajecten? Hieronder staan de kernbegrippen uit de onderzoeksvraag toegelicht:

- Ambulant hulpverleners: Een ambulant hulpverlener ondersteunt en begeleidt ouders en kinderen tot en met 21 jaar, wanneer er problemen zijn binnen het gezin (Calibris, z.d.).
- Team A: Alle ambulant hulpverleners die werkzaam zijn in de regio's Arnhem.

- Werkateliers: Tijdens de trainingen 'werkateliers' hebben de ambulant hulpverleners handvatten aangeboden gekregen en geleerd hoe ze praktisch een (familie)netwerkberaad kunnen voorbereiden (training 1) of organiseren (training 2).
- (Sociaal) netwerk: Het (sociale) netwerk van een persoon, bestaat uit alle mensen waarmee de cliënt een langdurige relatie onderhoudt. Centraal staat hierbij het gevoel van verbondenheid (Bartelink, 2012).
- Hulpverleningstraject: Bij een hulpverleningstraject begeleidt een professional de cliënt en het gezin bij problematieken.

Deelvragen

1. Hoe werden de trainingen 'werkatelier' vormgegeven?

Voordat het effect van de tools en de trainingen 'werkatelier' onderzocht kan worden, was het van belang erachter te komen wat er in de trainingen 'werkatelier' aan bod is gekomen. Zo was het belangrijk om te weten welke handvatten de ambulant hulpverleners hebben gekregen om het netwerk in beeld te krijgen en in te zetten tijdens de hulpverleningstrajecten. Het was nodig om te weten hoe de ambulant hulpverleners deze handvatten hebben leren inzetten en hebben ervaren om het effect ervan te kunnen onderzoeken.

2. Hoe hebben de ambulant hulpverleners de trainingen en tools ervaren?

Om een zo groot mogelijk effect te bereiken was het van belang erachter te komen hoe de ambulant hulpverleners de training en tools hebben ervaren. Positieve ervaringen zouden er namelijk toe leiden dat deze tools vaker ingezet zouden worden. Hier kon bij het doen van aanbevelingen namelijk op aangesloten worden zodat de uitkomsten konden bijdragen aan het verbeteren van het beleid en de kwaliteit van de organisatie.

3. Welke tools (netwerklijsten, netwerkanalyses, et cetera) worden door de ambulant hulpverleners in de praktijk ingezet om het netwerk van de cliënten in beeld te brengen?

Binnen Lindenhout zijn verschillende tools aangereikt om het netwerk in beeld te brengen. Om het effect van de trainingen en tools te kunnen achterhalen was het belangrijk om te kijken of de ambulant hulpverleners ook daadwerkelijk gebruik maakten van de tools en of ze deze als positief of negatief ervoeren.

4. Hoe ervaren de cliënten het betrekken van het netwerk door de ambulant hulpverleners? Het doel van dit onderzoek was gericht op het betrekken van het netwerk van de cliënt bij de hulpverleningstrajecten. Om een goed en eerlijk resultaat te behalen was het van belang om naast de visie van de ambulant hulpverleners, ook de visie van de cliënten in beeld te brengen. De hulpverlening is er immers op gericht de cliënten (weer) de regie te geven over hun eigen leven. In de huidige samenleving wordt het inzetten van het netwerk als een essentieel onderdeel gezien om de cliënt weer grip te laten krijgen op het eigen leven. Echter werd er in de hulpverleningstrajecten nog maar weinig aandacht besteed aan de mening van de cliënten hierover. Vandaar dat in dit onderzoek ook de visie en ervaringen van cliënten werden meegenomen.

5. Welke kennis en kunde hebben de ambulant hulpverleners nog nodig na het volgen van de trainingen 'werkatelier'?

Wanneer er naast de bestaande tools gekeken zou worden welke hulpmiddelen ingezet konden worden om de kennis en vaardigheden van de ambulant hulpverleners met betrekking tot het in beeld brengen en het inzetten van het netwerk te vergroten, dan konden de eventuele positieve effecten van de trainingen 'werkatelier' in stand gehouden en versterkt worden.

Hoofdstuk 3: Methode van onderzoek

Participanten

Bij dit onderzoek zijn verschillende participanten betrokken geweest. Er is voor gekozen om enquêtes af te nemen bij de 12 ambulante hulpverleners van team A en een deel van hun cliënten. Aangezien de onderzoekers zelf niet in contact stonden met de cliënten van Lindenhout, is de ambulante hulpverlener gevraagd de vragenlijst (indien mogelijk) bij minimaal twee van hun cliënten af te nemen. Deze enquêtes zijn terug te vinden in bijlage 1 en 2. Om een goed en eerlijk beeld te krijgen van het knelpunt is gekozen om bij zowel de ambulante hulpverleners als de cliënten de vragenlijst af te nemen.

Beide groepen waren immers bij het knelpunt betrokken. Ook bestond de kans dat de cliënten anders dachten over het betrekken van het netwerk bij de hulpverlening dan de ambulante hulpverleners.

Donk & Lanen (2011) adviseren enquêtes eerst te bespreken met cliënten en/of collega's (p. 42). Deskundige mevrouw Koster heeft de enquêtes twee keer nagekeken. Er is gekozen dit door haar te laten doen om zo draagvlak te creëren voor het onderzoek, en om de enquête vorm te geven.

Onderzoeksbenadering

Migchelbrink (2014) maakt onderscheid tussen drie onderzoeksvormen: kwalitatief onderzoek, kwantitatief onderzoek en actieonderzoek (Migchelbrink, 2014, p. 63). In dit onderzoek werd gebruik gemaakt van de kwalitatieve en de kwantitatieve benadering. Er is voor de kwalitatieve benadering gekozen om een goed beeld te krijgen van de persoonlijke ervaringen en belevingen van de bij het knelpunt betrokken personen (Migchelbrink, 2014, p. 77). Hiertoe behoorden de ambulante hulpverleners, de cliënten en de organisatoren van de trainingen 'werkatelier'. Voor de verzameling van gegevens werd gebruik gemaakt van zogenaamde 'open' technieken als informele gesprekken en interviews (Migchelbrink, 2007, p. 51). Het gebruik van dergelijke technieken stelde de onderzoekers in staat om inzicht te krijgen in de manier waarop de participanten tegen het knelpunt aankeken en hoe zij deze beleefden. Volgens Migchelbrink (2010) is er namelijk geen eenduidige werkelijkheid, maar zijn er meerdere subjectieve werkelijkheden (p. 34).

Het leggen en opbouwen van contact stond tijdens het onderzoek centraal. Door vergaderingen bij te wonen en gesprekken te voeren met verschillende medewerkers van Lindenhout is het contact onderhouden. Volgens Migchelbrink (2010) vormt het maken van contact de basis van een goed onderzoek (p. 35).

Voor de kwantitatieve benadering is gekozen om inzicht te krijgen in de feitelijke informatie met betrekking tot het onderzochte knelpunt. Daarnaast is gebruik gemaakt van deze benadering om zicht te krijgen in mogelijke verklaring van het verschijnsel en in de mate waarin het knelpunt voorkomt. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de surveymethode. Dit is een schriftelijk gestructureerde methode, waarbij de vragen vastliggen. De enquête die onder de ambulant hulpverleners en cliënten van Lindenhout is afgenomen valt dus onder de kwantitatieve benadering (Migchelbrink, 2014, pp. 64-70).

Procedure van onderzoek

Om tot een onderzoeksvraag te komen heeft er een gesprek met mevrouw Herbrink plaatsgevonden. Aan de hand van dit gesprek en literatuuronderzoek kon de 5xW+H-methode op het knelpunt toegepast worden. Deze analyse is kort klassikaal gepresenteerd. Vervolgens is er een gesprek met mevrouw Koster geweest om meer verdieping te krijgen in het knelpunt. De informatie die in dat gesprek naar voren is gekomen, is verwerkt in het verslag. Vervolgens hebben de onderzoekers de informatie uit het verslag gedeeld met medestudenten en de begeleidende docent. Beide groepen hebben feedback gegeven op het product. Aan de hand van deze feedback is het plan aangepast.

Om vanuit verschillende visies zicht te krijgen op het knelpunt, is ervoor gekozen om enquêtes op te stellen voor de ambulant hulpverleners van team A en hun cliënten. Om hiervoor draagvlak te creëren hebben de onderzoekers deelgenomen aan een teamvergadering van team A. In deze vergadering hebben zij aandacht gevraagd voor hun onderzoek en deze, plus de enquêtes, toegelicht. Nadat alle ambulant hulpverleners aan hadden gegeven mee te willen werken aan het onderzoek, zijn de enquêtes digitaal naar hen verstuurd.

Alle bovenstaande belangrijke afspraken en data staan toegelicht in bijlage 3.

Validiteit/betrouwbaarheid:

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van verschillende soorten triangulatie. Triangulatie komt vooral voor binnen de kwalitatieve (onderzoeks)benadering.

Er is sprake van triangulatie wanneer:

- Data door middel van verschillende methodes verzameld wordt;
- Data verzameld wordt door verschillende mensen;
- Er gebruik wordt gemaakt van data uit verschillende bronnen (Donk & Lanen, 2011, p. 49).

De onderzoekers hebben aan alle (12 de) ambulant hulpverleners van team A gevraagd mee te werken aan het onderzoek. Alle hulpverleners gaven aan de enquête in te willen vullen.

Wanneer het alle ambulant hulpverleners van team A betrof, kon gezegd worden dat de uitkomst betrouwbaar was.

De volgende soorten triangulatie komen terug in dit verslag:

- Brontriangulatie: Tijdens dit onderzoek is bij verschillende respondenten informatie verzameld (Donk & Lanen, 2011, p. 50). Deze informatie is met elkaar vergeleken. Deze respondenten waren de cliënten, de ambulant hulpverleners en de organisatoren van de trainingen 'werkatelier'. Daarnaast is er ook gebruik gemaakt van gevarieerd literatuurgebruik. Dat wil zeggen dat er meerdere literatuurbronnen zijn gebruikt om het onderzoek te ondersteunen.
- Methodische triangulatie: Er zijn bij dit onderzoek verschillende dataverzamelmethode gehanteerd. Zo zijn er enquêtes afgenomen en interviews gehouden (Donk & Lanen, 2011, p. 50). Deze zijn bij verschillende personen afgenomen. Sommige ambulant hulpverleners hebben zowel meegewerkt aan de enquête als aan het interview.
- Onderzoekstriangulatie: Deze vorm van triangulatie is ingezet bij de ambulant hulpverleners. Doordat de onderzoekers Diede Janssen en Florian van Wijngaarden niet (direct) in contact stonden met de cliënten van Lindenhout, is besloten om de ambulant hulpverleners een uitvoerende rol te geven. Door de verschillende ambulant hulpverleners van Lindenhout deze taak te geven bij het onderzoek, is er data van verschillende cliënten verzameld. Door veel ambulant hulpverleners bij het onderzoek te betrekken, kon op een snelle manier informatie worden verkregen (Donk & Lanen, 2011, p. 51).

Meetinstrumenten

Om antwoord te krijgen op de deelvragen zijn bij dit onderzoek diverse meetinstrumenten gebruikt. Zo zijn er enquêtes afgenomen bij de ambulant hulpverleners van team A en hun cliënten. Er is gekozen voor dat meetinstrument, omdat op die manier veel mensen in één keer bereikt konden worden. Daarnaast maakten enquêtes het onderzoek betrouwbaarder, doordat aan alle participanten ongeveer dezelfde vragen werden gesteld.

Er was dus sprake van brontriangulatie, omdat bij twee verschillende doelgroepen informatie werd verzameld (Donk & Lanen, 2011, p. 50). Dit gebeurde ook met behulp van verschillende middelen. De enquêtes waren afgebakend doordat deze uit gesloten vragen bestonden.

Mevrouw Koster gaf aan dat de onderzoekers met gesloten vragen meer draagvlak konden creëren, omdat gesloten vragen volgens haar minder tijd in beslag nemen dan open vragen.

Bij het onderzoek zijn ook interviews gehouden met de ambulant hulpverleners, de organisatoren van de trainingen 'werkatelier', cliënten, mevrouw Koster en mevrouw Herbrink. Deze interviews waren halfgestructureerd. Dat wil zeggen dat er van tevoren gespreksonderwerpen zijn opgesteld die aan bod moeten komen tijdens het interview, zodat er geen belangrijke onderwerpen worden overgeslagen. De volgorde hiervan ligt echter niet vast. Een halfgestructureerd interview heeft als doel ruimte te bieden voor de persoonlijke belevingen en opvattingen van de respondenten. Deze ruimte wordt gecreëerd door open vragen te stellen (Migchelbrink, 2014, pp. 331-332).

In de onderstaande tabel staat per deelvraag beschreven welke onderzoeksvorm gebruikt is en welke meetinstrumenten zijn ingezet om de deelvraag te beantwoorden.

	Deelvragen	Onderzoeksvorm	Meetinstrumenten
1	Hoe werden de trainingen 'werkatelier' vormgegeven?	Beschrijvend	- Interview ambulant hulpverleners - Interview organisatoren trainingen
2	Hoe hebben de ambulant hulpverleners de	Evaluerend	- Enquête ambulant hulpverleners - Interview ambulant

	trainingen en tools ervaren?		hulpverleners - Interview organisatoren trainingen
3	Welke tools (netwerklijsten, netwerkanalyses et cetera) worden door de ambulante hulpverleners in de praktijk ingezet om het netwerk van de cliënten in beeld te brengen?	Beschrijvend	- Interview ambulante hulpverleners - Enquête ambulante hulpverlener - Enquête cliënten - Interview organisatoren trainingen
4	Hoe ervaren de cliënten het betrekken van het netwerk door de ambulante hulpverleners?	Evaluerend	- Enquête cliënten - Interview ambulante hulpverleners - Enquête ambulante hulpverleners - Interview organisatoren trainingen
5	Welke kennis en kunde hebben de ambulante hulpverleners nog nodig na het volgen van de training 'werkatelier'?	Beschrijvend	- Interview ambulante hulpverleners - Enquête ambulante hulpverleners - Interview organisatoren trainingen

Analyse

Voor dit onderzoek zijn enquêtes afgenomen bij ambulant hulpverleners en hun cliënten. Aan alle ambulant hulpverleners en alle cliënten zijn dezelfde enquêtes uitgedeeld, om een eerlijk en duidelijk beeld te krijgen van hun visie. De enquêtes bestonden grotendeels uit gesloten vragen. Hiervoor is gekozen om de antwoorden beter te kunnen scoren en makkelijker het gemiddelde daarvan te kunnen berekenen. De uitkomsten van de enquêtes zijn weergegeven in een grafieken.

Daarnaast hebben er interviews met verschillende personen plaatsgevonden. Deze interviews zijn opgenomen en getranscribeerd of samengevat (zie bijlage 5 tot en met 8). Alle interviews zijn vervolgens gecodeerd en in een tabel weergegeven (zie bijlage 9).

Hoofdstuk 4: Resultaten

Deelvraag 1

Hoe werden de trainingen 'werkatelier' vormgegeven?

Uit interviews met ambulant hulpverleners meneer Van der Burgh, mevrouw Koster en mevrouw Jagtenberg kwam naar voren dat bij allen de informatie die zij in de training hebben gekregen was weggezaakt. Zo gaf meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) het volgende aan: "Kunnen jullie nog eens vertellen waar die training 'werkatelier' ook alweer over ging. Ik heb er wel een goed gevoel over, maar ik heb niet onthouden wat ik er ook alweer precies geleerd heb. Het is alweer ver weggezaakt." Mevrouw Koster gaf (persoonlijke mededeling, 30 april 2015) aan: "Dat is lang geleden, poeh..." Het antwoord van mevrouw Jagtenberg (persoonlijke mededeling, 13 mei 2015) sloot daarop aan. Zij antwoordde: "Poeh.. Dat vind ik lastig om dat zo concreet terug te halen."

Op de vraag hoe de eerste training 'werkatelier' was vormgegeven, antwoordde meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) het volgende: "De training was heel praktisch vormgegeven. Het genogram is in de training besproken, dat formulier dat we binnen Lindenhout gebruiken is ook terug gekomen. Ik vond het wel goed, maar wel heel kort, misschien té kort." De mening van mevrouw Koster (persoonlijke mededeling, 30 april 2015) sloot hierop aan. Zij zei over de training:

De training werd heel praktisch vormgegeven wat ik heel goed vond. Er werden sociogrammen en genogrammen behandeld, en aan de hand van een casus gingen we met de aangereikte hulpmiddelen aan de slag. Voor sommigen is het weggezaakt die materie, omdat je het niet zoveel gebruikt. Even afstoffen en oppoetsen en dan is het er weer.

Zowel mevrouw Koster als meneer Van der Burgh hebben de training 'voorbereiden van een netwerkberaad' gevolgd. Mevrouw Jagtenberg heeft daarentegen de training 'organiseren van een netwerkberaad' gevolgd. Op de vraag aan mevrouw Jagtenberg (persoonlijke mededeling, 13 mei 2015) of de training voornamelijk theoretisch was of er juist veel praktische dingen aan bod kwamen, gaf zij het volgende aan:

Allebei. De training was praktisch en theoretisch. De PowerPoint was theoretisch en daar werd kort aandacht aan besteed. De training draaide met name om de uitvoering en de theorie is daarvoor nodig.

In de PowerPoint werden namelijk allerlei stappen doorgenomen van: hoe ga je het aanpakken, waar moet je aan denken, wat is belangrijk, hoe ga je met weerstanden om? We hebben daarnaast ook gewerkt met netwerkopstellingen. Dat is meer een uitvoering geweest.

Dezelfde vraag is ook gesteld aan de organisatoren van training 1 (persoonlijke mededeling, 29 april 2015). Zij zeiden hierover:

Het was een combinatie van. Er was een stuk uitleg waarin we begrippen uit de systeemtheorie behandelden, maar de ambulant hulpverleners moesten ook veel zelf oefenen. Zo moesten ze zelf van een eigen casus een genogram en een ecogram maken en de verschillende betrekkingen daarin tekenen om te zien hoe complex het eigenlijk is. Daarnaast moesten ze met 'de cliënt' in gesprek gaan aan de hand van het Netwerkkompas. Dus de mensen werden zelf ook echt wel met praktische oefeningen aan het werk gezet. En hoe je daar dan over in gesprek gaat met cliënten hebben we geoefend in rollenspelen.

De organisatoren van training 2 (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015) kozen ervoor om een training van twee keer drie uur te geven. Als reden hiervoor gaven ze aan: "Wij hebben ervoor gekozen om de training in twee keer te doen en dat is goedgekeurd. Je geeft mensen dan ook de gelegenheid om te oefenen in de tussentijd."

Op de vraag hoe de training was vormgegeven gaf organisator van training 2, mevrouw Pollmann (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015) aan:

De training was voornamelijk praktisch ingericht. Wij hebben met name gesprekstechnieken en gespreksvaardigheden aangereikt. We horen namelijk vaak van mensen dat ze aanlopen tegen weerstanden en schaamte in gezinnen, maar ook bij zichzelf en niet weten hoe ze daar mee om moeten gaan. Daarnaast hebben we ons vooral gericht op de houdingsaspecten: hoe ga je daar zitten, wat roept het bij jou wanneer je ervaart hoe het is om je eigen netwerk in te schakelen. Op het moment dat je je daar goed in kan inleven dan kan je veel beter het gesprek met de cliënt hierover aangaan.

Meneer Smelik (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015) voegde hier nog aan toe:

“We hebben de PowerPoint ook langs laten komen. We hebben gewoon feitelijk de stappen die je kan zetten beschreven. Eén van de oefeningen waar we in de training aandacht aan hebben besteed was het organiseren van een netwerkopstelling. We vroegen van te voren aan een deelnemer om een casus voor te bereiden en die te schetsen. Ondertussen deelden we rollen uit aan deelnemers en vroegen we de hulpverlener om de mensen neer te zetten zoals de mensen uit de casus ten opzichte van elkaar stonden. Vervolgens vroegen we aan mensen hoe het voelde om daar te staan en of het voor hun gevoel klopte of niet. Het was vaak heel verassend dat mensen echt zelf voelden als ze daar stonden van dat het niet klopte en dat ze het anders wilden.

Deelvraag 2

Hoe hebben de ambulant hulpverleners de trainingen en tools ervaren?

In de interviews is gevraagd naar de ervaringen van de ambulant hulpverleners met betrekking tot de trainingen en de daarin aangereikte hulpmiddelen. Meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) zei over training 1: “Het was voornamelijk herhaling van hetgeen ik al geleerd heb. Ik heb niet veel nieuwe aha-ervaringen gehad. Volgens mij heb ik niet veel nieuwe dingen opgestoken.” De visie van mevrouw Koster (persoonlijke mededeling, 30 april 2015) kwam hiermee overeen:

Voor mij was de training niet veel nieuws onder de zon. Het was een fijne opfriscursus, maar geen eureka momentje. Het heeft voor mij als persoon dus niet zoveel bijgedragen. Wel heb ik van anderen die het eerste ‘werkatelier’ hebben gevolgd gehoord dat het wel een eyeopener was, en dat ze zoiets hadden van dat moet ik frequenter of standaard inzetten.

De organisatoren van training 1 (persoonlijke mededeling, 29 april 2015) gaven hierover het volgende aan:

Ik denk dat het per persoon verschilt hoe ze het ervaren hebben, maar ik heb wel een collega die daar als feedback over terug gaf dat ze het heel praktisch vond. Ook wilde ze graag een vervolg omdat ze nog wat vragen had over hoe ze een gesprek aan moest gaan.

Verder vertelde organisator van training 1 mevrouw De Groot (persoonlijke mededeling, 29 april 2015) in het interview: “Sommige mensen gaven terug dat ze het zinvol vonden en praktisch maar ze zich wel afvroegen hoe ze het vast moesten houden en hoe ze het konden implementeren in hun dagelijkse werk.”

Meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) zei verder:

Je krijgt door het invullen van de netwerklijsten wel een indruk van mensen, sommige hebben echt een heel klein netwerk en sommige denk je van: wow wat een netwerk. Door die lijsten ben ik alerter en gebruik ik ze ook wat meer. Cliënten zijn soms ook trots op hun netwerk, moet je een kijken wat een mooi groot netwerk ik heb. Doordat het visueel is hebben ze door hoe groot hun netwerk eigenlijk is. Voor jezelf is het ook heel prettig om het overzichtelijk te maken; wie is er eigenlijk nou belangrijker voor je?

Daarnaast zei mevrouw Jagtenberg (persoonlijke mededeling, 13 mei 2015) nog over de tool ‘netwerkopstellingen’: “Die netwerkopstellingen die vond ik super.”

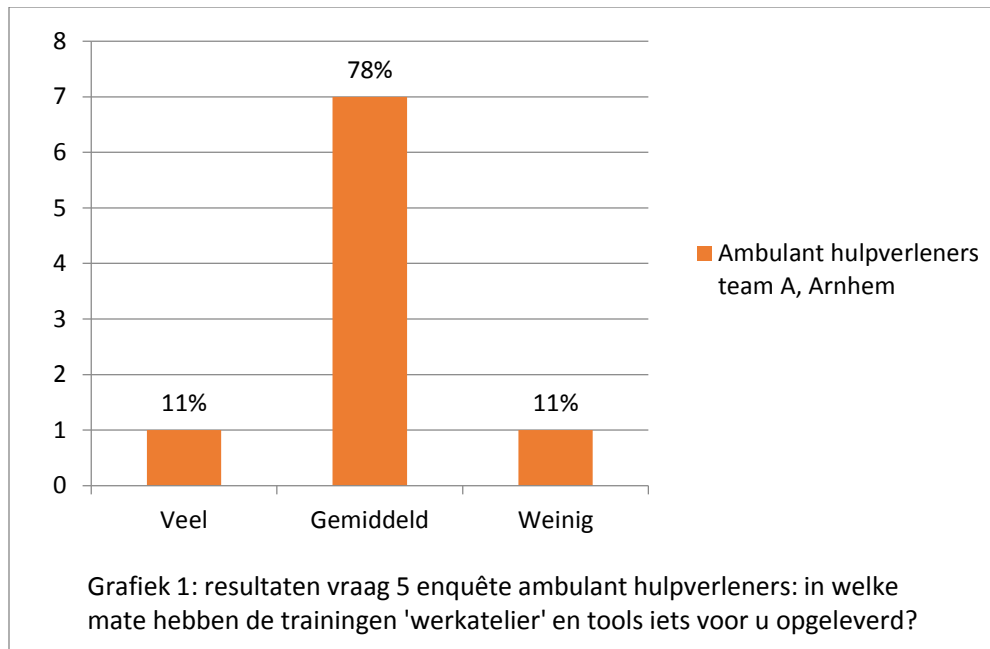
Meneer Smelik (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015) zei het volgende over de feedback die hij had gekregen op training 2:

De kleine kwartjes die zijn gaan vallen dat het je geen groot netwerkberaad hoeft te organiseren. Daar zaten mensen namelijk heel erg tegenaan te hikken van waar haal ik de tijd vandaan. Door het te ervaren en door te doen kregen ze door hadden dat het niet gelijk rond hoeft te zijn in één gesprek. Dus die druk is eraf.

Mevrouw Pollmann (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015) vertelde hier nog over:

Het was heel leuk om te zien dat het werken met de ‘netwerkopstellingen’ echt zo’n eyeopener was voor mensen. Dat hebben we ook een aantal keer terug gekregen, omdat ze dan zelf konden ervaren hoe het was en voelde om op die plek in het netwerk te staan.

In de enquête voor ambulant hulpverleners (zie bijlage 1) is gevraagd naar de mate waarin de training en tools iets voor de ambulant hulpverleners hebben opgeleverd. De enquête is door negen van de twaalf ambulant hulpverleners van team A ingevuld. In Grafiek 1 is te zien dat 78%, oftewel zeven ambulant hulpverleners, aan hebben gegeven dat de trainingen en tools ze in ‘gemiddelde’ mate iets hebben opgeleverd.

Deelvraag 3

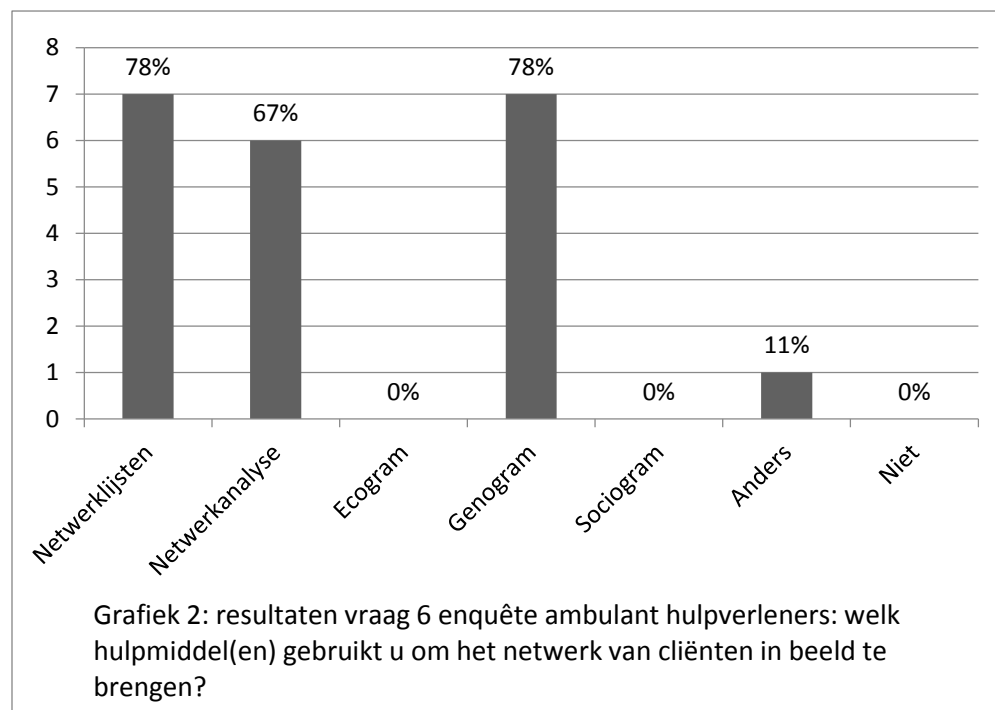
Welke tools (netwerklijsten, netwerkanalyses et cetera) worden door de ambulant hulpverleners in de praktijk ingezet om het netwerk van de cliënten in beeld te brengen?

Op de bovenstaande vraag heeft mevrouw Koster (persoonlijke mededeling, 30 april 2015) het volgende geantwoord: "De netwerkanalyse en de netwerklijst is verplicht. Die moeten ingezet worden, waardoor ambulant hulpverleners minder snel geneigd zijn om andere tools te gebruiken. Daar hebben ze dan gewoonweg de tijd niet voor." Ook de organisatoren van training 1 gaven aan dat deze tools verplicht zijn: "Voor het in kaart brengen van het netwerk zijn formats, wat de ambulant hulpverleners verplicht in moeten vullen en wat ook in het dossier komt." Meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) zei hierover: "Heel veel collega's vulden één van de twee verplichte netwerkformulieren niet in. Nu gebeurt het wel, omdat het gewoon moet. Maar het werd gewoon vergeten, omdat het niet in het systeem zat."

Op de vraag aan de ambulant hulpverleners welke tools zij zelf inzetten zei mevrouw Koster (persoonlijke mededeling, 30 april 2015): "Dat hangt van de casus af. Ik gebruik meestal wel het genogram." Ook meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) gaf aan dat het van de situatie afhangt welk hulpmiddel hij inzet: "Ik zet het genogram soms in. Het sociogram gebruik ik vaak bij kinderen." Mevrouw Jagtenberg (persoonlijke mededeling, 13 mei 2015) vertelde in het interview dat ze met de tool 'netwerkopstellingen' aan de slag wil gaan: "Ik ga sowieso netwerkopstellingen gebruiken met collega's om wat meer voorbereid te zijn."

Verder gaf ze aan het genogram te gebruiken: “Het genogram zet ik al jaren in, want ik vind het een heel mooi middel om erachter te komen hoe een familie in elkaar zit en wat daar de patronen zijn.”

Uit de enquêtes die door de ambulant hulpverleners zijn ingevuld, kwam dan ook naar voren dat sommigen van hen meerdere tools inzetten om het netwerk van cliënten in beeld te brengen. 78%, Oftewel zeven ambulant hulpverleners, geven aan de netwerklijsten te gebruiken. Ook 78% geeft aan het genogram in te zetten. Zes ambulant hulpverleners, oftewel 67%, maakt gebruik van de netwerkanalyse. 11% Gebruikt een andere tool. Deze persoon gebruikt gesprekken om het netwerk in kaart te brengen. In Grafiek 2 staan de resultaten van vraag 6.

Deelvraag 4

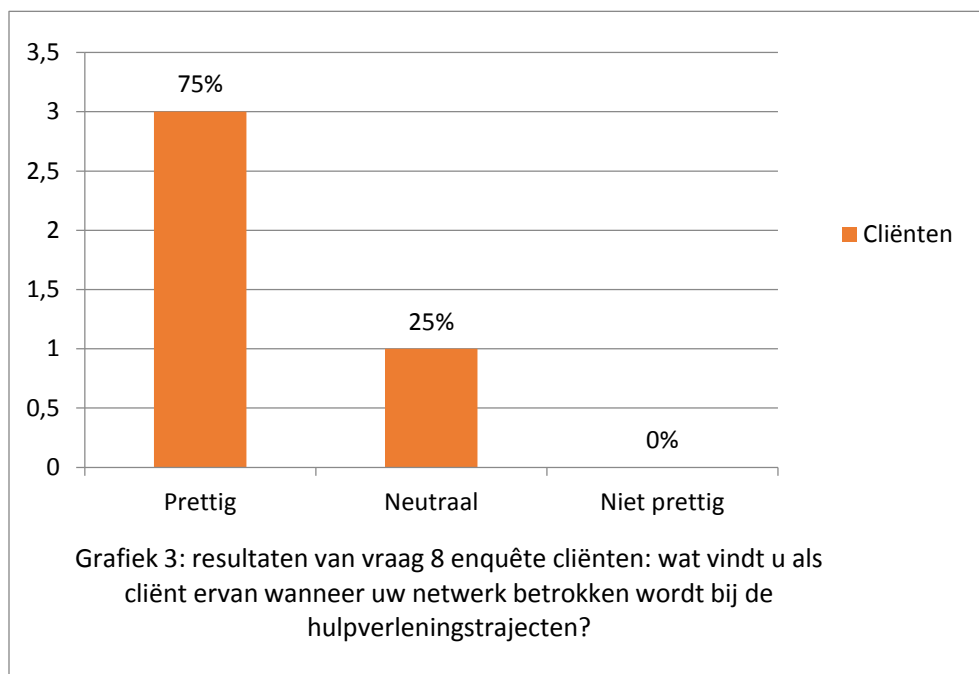
Hoe ervaren de cliënten het betrekken van het netwerk door de ambulant hulpverleners?

Op de vraag hoe cliënten het ervaren als de ambulant hulpverlener het netwerk betreft bij het hulpverleningstraject, antwoordde mevrouw Jagtenberg (persoonlijke mededeling, 13 mei 2015): “Over het algemeen wel positief. Het hangt ook weer van de cultuur af want in sommige culturen is het helemaal not done om zomaar anderen erin te betrekken. Maar over het algemeen is het altijd positief.”

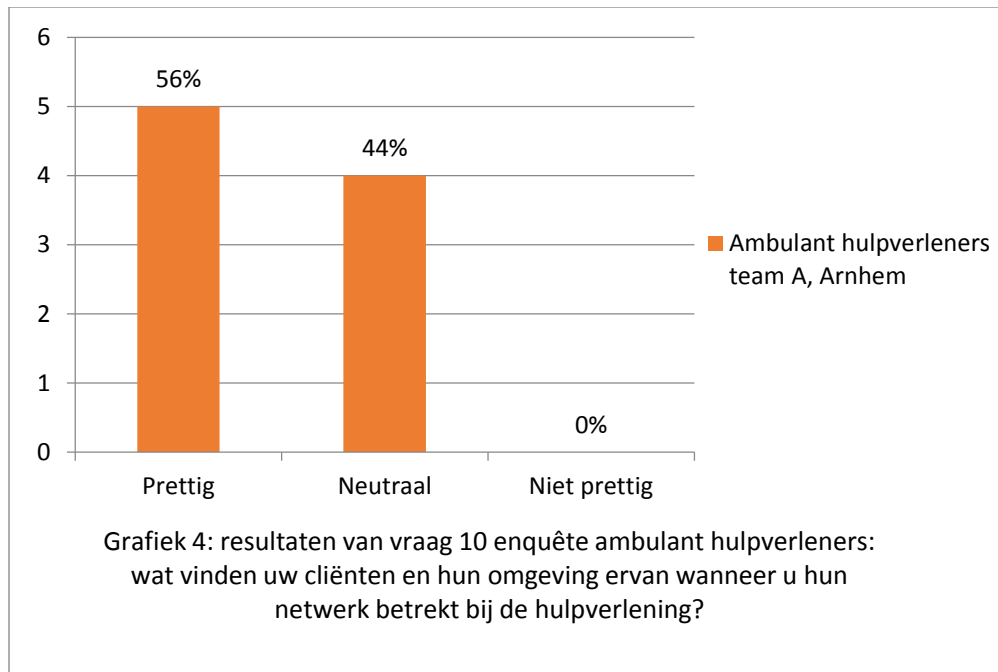
Uit het interview met de organisatoren van training 2 (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015) kwam naar voren dat cliënten het betrekken van het netwerk door ambulant hulpverleners in eerste instantie niet als iets positiefs zien: “Ik ga de vuile was niet buiten hangen” of “Van die kan ik toch niks verwachten” aldus meneer Smelik (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015). Volgens de trainers bieden cliënten aan het begin regelmatig weerstand. Wel zei meneer Smelik (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015):

Op het moment dat je daar met hen over in gesprek gaat en mensen erover na laat denken, dan gaat het langzaam werken en denken cliënten op een gegeven moment ‘Oké, nou vooruit’. Uiteindelijk wordt het eigenlijk altijd als heel positief ervaren.

De bovenstaande vraag is ook aan de cliënten gesteld. De resultaten van de enquête die bij de cliënten is afgenomen, toonden dan ook aan dat 75% van de ondervraagden het als prettig ervaart wanneer hun netwerk bij het hulpverleningstraject wordt betrokken. De overige 25% was hier neutraal onder. In Grafiek 3 staan de resultaten.

Uit de enquêtes die bij de ambulant hulpverleners zijn afgenomen, kwam naar voren dat 56% van de cliënten en hun omgeving het prettig vindt wanneer hun netwerk betrokken wordt bij het hulpverleningstraject. 44% Van de ambulant hulpverleners heeft deze vraag met ‘neutraal’ geantwoord. Dat zijn dus vier personen. Zie Grafiek 4 voor de resultaten van vraag 10.

Deelvraag 5

Welke kennis en kunde hebben de ambulant hulpverleners nog nodig na het volgen van de training 'werkatelier'?

Op de vraag welke kennis en kunde de ambulant hulpverleners nog nodig hebben na het volgen van de training, gaf meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) aan dat hij vindt dat er meer kennis over verschillende culturen verschaft mag worden:

Het lijkt me interessant als er in de werkbegeleiding ingezoomd wordt op welke vragen je kan stellen aan gezinnen uit verschillende culturen. Bij mensen uit andere culturen moet je soms net weer wat andere vragen stellen. Bijvoorbeeld wat voor vragen stel je bij een 'wij' cultuur, en wat voor vragen stel je bij een 'ik' cultuur'?

Verder zei meneer Van der Burgh (persoonlijke mededeling, 21 mei 2015) hierover:

Ik denk dat de kennis vast gehouden kan worden door het regelmatig terug te laten komen, bijvoorbeeld in de reflectieve praktijk of in de werkbegeleiding. Ik vind dat het een thema is dat vaker terug zou moeten komen, omdat je echt van elkaar kunt leren en de opbrengsten kunt delen. Je kunt dan kijken naar wat voor vragen anderen stellen, hoe zij het aanpakken en hun cliënten zich bewust maken van hun netwerk.

De visie van mevrouw Pollmann (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015), sluit aan op die van meneer Van der Burgh: “Ik denk dat het helpt als er in de begeleiding, maar ook in de methode casuïstiek bespreking, nog steeds gewoon aandacht voor is.” Ook zei ze:

Ik denk dat het heel goed zou zijn om bijvoorbeeld met Playmobilpoppetjes werken, van hoe ziet het netwerk van de cliënt eruit en wie staat er dichtbij of ver weg. Ik denk dat dat al heel veel helpt want dan kan je datzelfde aha-moment hebben als dat je hebt op het moment dat je die levende netwerkopstelling doet, want dat kan er toe leiden dat je dan toch iemand anders betreft of dat je op een andere manier insteekt. Dus ik denk dat dat helpt, door vaker op de momenten dat je casuïstiek bespreekt goede aandacht voor het netwerk te hebben en het betrekken daarvan.

Mevrouw Koster (persoonlijke mededeling, 30 april 2015) gaf het volgende aan over het vasthouden van kennis:

Om de kennis van ambulant hulpverleners up to date te houden, moet je het wel in een bepaalde vorm blijven herhalen zodat het niet wegzakt. Zo moeten gedragswetenschappers in de werkbegeleiding meer doorvragen om erachter te komen of het netwerk daadwerkelijk voldoende aan bod is gekomen. Dat gebeurt nu te weinig.

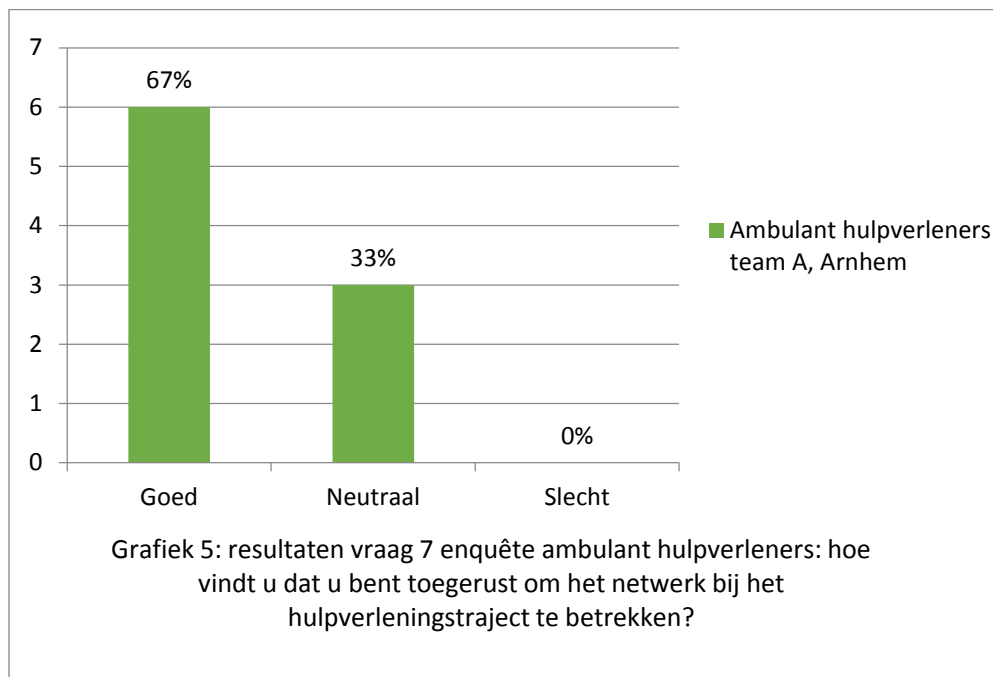
Mevrouw Jagtenberg (persoonlijke mededeling, 13 mei 2015) zei op de bovenstaande vraag: “Ik wil graag meelopen met een zaak en dan kijken hoe het in zijn werk gaat. Ik denk dat ik daar het meeste aan heb. Door te doen krijg je vanzelf die kennis en kunde.” Meneer Smelik (persoonlijke mededeling, 7 mei 2015), sluit zich daarbij aan:

Vooraf gaan doen, meelopen kan. Je gaat dan vertrouwen krijgen in hoe het kan werken en dat je er niet zo bang voor hoeft te zijn en dat het niet zo groot hoeft. Die ervaringen leveren gewoon heel veel op.

Op de vraag wat er nog zou moeten gebeuren om aangeleerde kennis en vaardigheden vast te houden antwoordde mevrouw Jagtenberg (persoonlijke mededeling, 13 mei 2015): “Intervisie met collega’s waarin we ervaringen uitwisselen. Ik kan niet zonder mijn collega’s.” De organisatoren van training 1 hadden een andere mening: “Er zouden meer trainingen moeten volgen om resultaten die nu zijn bereikt vast te houden of te vergroten.”

Uit de enquêtes die door de ambulant hulpverleners zijn beantwoord, kwam naar voren dat 67% vindt dat hij/zij goed is toegerust om het netwerk bij de hulpverleningstrajecten te betrekken.

Drie personen, oftewel 33% beantwoordde deze vraag met 'neutraal'. In Grafiek 5 staan de gegevens van vraag 7 uit de enquête voor ambulante hulpverleners weergegeven.

In bijlage 4 staan de overige resultaten uit de enquêtes van de ambulante hulpverleners en cliënten in grafieken vermeld.

Hoofdstuk 5: Conclusies en discussie

Voor het beantwoorden van de deelvragen is er gebruik gemaakt van een aantal hulpmiddelen, zoals interviews en enquêtes. Hieronder worden de belangrijkste resultaten per deelvragen gepresenteerd.

Deelvraag 1

Hoe werd de training 'werkatelier' vormgegeven?

Om de werkwijze van de in 2011 gegeven training Empowerment door te voeren in de hele organisatie en alle medewerkers hierin te scholen zijn twee trainingen 'werkatelier' opgericht. De training Empowerment richtte zich op de volgende drie pijlers: sociale netwerkstrategieën, veiligheid en engageren/positioneren. De 'werkateliers' richtten zich vooral op de pijler sociale netwerkstrategieën. Bij deze methode leren professionals om het netwerk van cliënten op te bouwen, in te zetten en te onderhouden (Van Biene, z.d.). In de regio Arnhem hebben alle medewerkers deelgenomen aan één van de trainingen en mochten zij zelf kiezen welke training zij graag wilden volgen. De ene training ging over het voorbereiden van een netwerkberaad. Deze training bestond uit een bijeenkomst van drie uur. De andere training ging over het organiseren van een netwerkberaad en besloeg twee dagdelen van drie uur.

De organisatoren van training 1 gaven aan dat de training in het speciaal gericht was op het voorbereiden van een sociaal netwerkberaad. Het idee om zich op dat onderwerp toe te spitsen kwam voort uit de behoeften van medewerkers. Zij wilden leren het netwerk vaker bij de hulpverleningstrajecten te betrekken. De medewerkers gaven aan dit lastig te vinden, omdat ze vaak aanlopen tegen weerstanden en schaamte in gezinnen maar ook bij zichzelf. Om aan te sluiten op de kennis en vaardigheden van de diverse medewerkers hebben de organisatoren van training 1 de basis gelegd voor het aangaan van een netwerkgesprek. Het hoofddoel van deze training was de medewerkers te leren hoe het netwerk van een cliënt in kaart kan worden gebracht en hoe een cliënt gefaciliteerd kan worden om (al gelegde) relaties te herstellen en nieuwe relaties aan te gaan. Om de onderwerpen voor alle deelnemers inzichtelijk en bruikbaar te maken hebben de organisatoren naar eigen zeggen praktijk en theorie in één training gecombineerd. Zo kregen de deelnemers uitleg over begrippen uit de systeemtheorie, maar moesten ze zelf ook oefenen met het inzetten van hulpmiddelen als het genogram, ecogram en systemogram. Uit de interviews met mevrouw Koster en meneer Van der Burgh kwam naar voren dat zij training 1 vooral als praktisch hebben ervaren. Dit omdat ze met verschillende hulpmiddelen hebben gewerkt. Daarnaast hebben de deelnemers aan de hand van eigen casuïstiek uitleg gehad over de verschillende betrekkingen in één hulpmiddel.

De organisatoren van training 1 gaven aan dat professionals geneigd zijn om alleen vanuit het standpunt van de cliënt naar het netwerk te kijken en niet vanuit hun eigen standpunt, waardoor andere belangrijke betrokkenen over het hoofd worden gezien. Daarnaast werden er verschillende interventies (waaronder het netwerkkompas) aangedragen. Het Netwerkkompas wordt ingezet om cliënten te stimuleren eigen beslissingen te nemen, een plan te maken en deze uit te voeren. Dit doet de cliënt met behulp van één of meer (belangrijke) mensen uit het sociaal netwerk. Ook mogen ze beslissen of ze hulp van hulp- of dienstverleners in willen zetten bij het realiseren van het plan. De medewerker heeft hierin een faciliterende rol; hij zorgt ervoor dat iedereen in zijn kracht blijft en er gebruik wordt gemaakt van krachten uit het netwerk en de omgeving (SoNeStra, 2012).

Ook training 2 was praktisch vormgegeven. Zo zijn er gesprekstechnieken en gespreksvaardigheden aangereikt om deelnemers om te leren gaan met weerstanden en schaamte van gezinnen en van zichzelf. Gezinnen geven namelijk vaak aan de vuile was niet buiten te willen hangen en het netwerk niet teveel te willen belasten. Uit begrip en onwetendheid gaan hulpverleners er niet verder op in, maar daarmee komen ze niet verder. Door middel van houdingsaspecten en rollenspellen wilden de organisatoren de hulpverleners zelf laten ervaren hoe is om het eigen netwerk in te schakelen. Door ze het te laten ervaren konden de hulpverleners makkelijker een vertaalslag maken naar het omgaan met (het netwerk van) deze gezinnen. Aan de hand van een PowerPoint zijn de stappen die doorlopen moeten worden bij het organiseren van een netwerkberaad kort besproken en vervolgens is geoefend met het organiseren van een netwerkopstelling. Dit is een rollenspel waarbij de deelnemers uit de groep een rol uit een casus krijgen toebedeeld. De deelnemer die de casus inbrengt, mag de andere deelnemers of representanten opstellen in de ruimte om de onderlinge betrekkingen tussen de mensen uit de casus weer te geven. Vervolgens werd aan de overige deelnemers gevraagd hoe het voelde om de persoon uit de rol te vertegenwoordigen en hoe het voelde om op de toebedeelde plek te staan. De trainers gaven aan dat ze het heel verassend vonden dat mensen aangaven dat ze de plek waar ze stonden niet prettig vonden en ze het graag anders wilden.

Deelvraag 2

Hoe hebben de ambulant hulpverleners de trainingen en tools ervaren?

Aan de hand van de enquêtes en de interviews die bij de ambulant hulpverleners zijn afgenomen, kwam een aantal belangrijke resultaten naar voren. Zo bleek uit het interview met de organisatoren van training 1 dat de medewerkers de training ‘werkatelier’ overwegend als praktisch en zinvol hebben ervaren. De medewerkers vonden het fijn dat kennis en vaardigheden die bij hun in de vergetelheid waren geraakt, opnieuw werd aangedragen. Ze vonden dat het een vast terugkerend onderdeel moest worden (bijvoorbeeld in de reflectieve praktijk), zodat de in de training aan bod gekomen onderwerpen niet weg zouden zakken. De medewerkers worden dan geprikkeld om de informatie en tools uit de training in te blijven zetten in de praktijk. Lindenhout geeft ook aan een reflectieve praktijk op te willen bouwen om samen met alle medewerkers het geleerde vast te houden en te vergroten. Lindenhout verwacht dat door eigen reflectie in de hulpverlening de kwaliteit van organisatie verbeterd kan worden (Jongepier & Schoonderwoerd, 2012). Uit de interviews met meneer Van der Burgh, mevrouw Pollmann en mevrouw Koster bleek dat ook zij het belangrijk vonden dat de kennis en kunde uit de trainingen ‘werkatelier’ regelmatig terug zouden komen in de reflectieve praktijk of werkbegeleiding.

Een ander belangrijk resultaat dat uit de interviews en de enquêtes naar voren kwam, was dat een aantal ambulant hulpverleners aangaf dat de training voor de pedagogisch medewerkers leerzamer was dan voor henzelf. De onderwerpen uit de training zijn voor de ambulant medewerkers bekend terrein. Zij komen immers meer in aanraking met het netwerk dan de pedagogisch medewerkers. Wat dat betreft ervoeren ze de training niet als (erg) vernieuwend. In Grafiek 1 is te zien dat de meningen over het effect van de trainingen ‘werkatelier’ verdeeld zijn en dat de trainingen de ambulant hulpverleners over het algemeen ‘gemiddeld’ iets heeft opgeleverd. Zo kwam uit de interviews met mevrouw Koster en meneer Van der Burgh naar voren dat zij in training 1 niet veel nieuwe dingen hebben geleerd, maar wel baat hadden bij de herhaling. Daarnaast gaf mevrouw Jagtenberg over training 2 aan dat ze de ‘netwerkstellingen’ als zinvol heeft ervaren. Meneer Smelik en mevrouw Pollmann zeiden hierover dat ze het mooi vonden om te zien dat het werken met de tool ‘netwerkopstellingen’ voor veel ambulant hulpverleners een eyeopener was. Dit omdat ze dan zelf konden ervaren hoe het was om op die plek in het netwerk te staan.

Deelvraag 3

Welke tools (netwerklijsten, netwerkanalyses et cetera) worden door de ambulante hulpverleners in de praktijk ingezet om het netwerk van de cliënten in beeld te brengen?

Zoals hierboven al werd aangegeven heeft Lindenhout ervoor gekozen om de werkwijze van de in 2011 gegeven training Empowerment door te voeren in de organisatie. Dit houdt in dat alle medewerkers zich dienen te ontwikkelen en verdiepen in het werken met sociale netwerkstrategieën. Om dit te organiseren zijn de twee trainingen ‘werkatelier’ opgezet en zijn een aantal tools (netwerkanalyse en netwerklijst) verplicht gesteld. Hiermee wilde Lindenhout bereiken dat het netwerk meer bij de hulpverlening betrokken zou worden. Uit het interne onderzoek dat in 2013 is uitgevoerd bleek namelijk dat dit onvoldoende gebeurde. Doordat de bovenstaande tools verplicht zijn gesteld dient elke ambulante hulpverlener aan het begin van het hulpverleningstraject de formats netwerkanalyse en netwerklijst in te vullen. Deze formats moeten terug komen in het hulpverleningsdossier. Wat er vervolgens met de tools gebeurt, is aan de ambulante hulpverleners zelf. Uit het interview met mevrouw Koster en de organisatoren van training 1 bleek dat sommige ambulante hulpverleners alleen de formats invullen, maar deze verder niet inzetten tijdens de hulpverleningstrajecten. Ze gaven de tijdsdruk als belangrijkste reden hiervoor. In Grafiek 2 is ook te zien dat zowel de netwerklijst als de netwerkanalyse niet door alle ambulante hulpverleners worden ingezet. Een andere reden hiervoor zou kunnen zijn dat het invullen van beide tools nog niet in het systeem van alle ambulante hulpverleners zit.

Uit de afgenomen interviews kwam naar voren dat het van de situatie afhankelijk is welke tool wordt ingezet. Zo gaf een ambulante hulpverlener aan dat hij het sociogram met name inzet bij kinderen. Tevens is in Grafiek 2 te zien dat het genogram door het merendeel van de ambulante hulpverleners wordt ingezet. Tot slot gaf mevrouw Jagtenberg aan dat ze de tool ‘netwerkopstellingen’ uit training 2 in wil gaan zetten in haar hulpverleningstrajecten.

Deelvraag 4

Hoe ervaren de cliënten het betrekken van het netwerk door de ambulante hulpverleners?

De geïnterviewde organisatoren van training 2 gaven aan dat het inzetten van het netwerk in eerste instantie niet als iets positiefs wordt gezien door cliënten. Zij willen over het algemeen hun problemen niet aan de buitenwereld laten zien of durven anderen niet om hulp te vragen. Daarom stuiten ambulante hulpverleners regelmatig op weerstand en/of schaamte. Zo is het in sommige culturen not done om andere mensen bij gezins- en/of persoonlijke problematieken te betrekken volgens verschillende ambulante hulpverleners.

Door met gezinnen in gesprek te gaan en interesse te tonen in het netwerk van de cliënt, stemmen cliënten er uiteindelijk vaak toch mee in om het netwerk bij het hulpverleningstraject te betrekken. Achteraf wordt het betrekken van het netwerk door de ambulant hulpverleners door vrijwel alle cliënten als heel positief ervaren, zo bleek uit de afgenomen interviews en enquêtes. Grafiek 3 toont aan dat 75% van de cliënten het betrekken van het netwerk bij de hulpverleningstrajecten als 'prettig' ervaart. Zo kwam uit een enquête van een cliënt naar voren dat diegene het prettig vindt wanneer anderen mee kunnen denken over (mogelijke) oplossingen. Dit komt overeen met de resultaten van Grafiek 4, waarin te zien is dat de ambulant hulpverleners van hun cliënten horen dat zij het over het algemeen als prettig ervaren wanneer het netwerk bij de hulpverlening wordt betrokken.

Deelvraag 5

Welke kennis en kunde hebben de ambulant hulpverleners nog nodig na het volgen van de training 'werkatelier'?

Zowel de ambulant hulpverleners als de organisatoren van training 1 gaven in de interviews aan dat nog het een en ander te behalen valt wat betreft het onderzoeken en inzetten van het netwerk. Ze gaven aan dat ze niet zozeer nieuwe kennis of vaardigheden nodig hebben, maar dat ze meer behoefte hebben aan herhaling van het geleerde. Zo gaven mevrouw Koster en meneer Van der Burgh bijvoorbeeld aan dat ze de kennis en kunde al bezitten, maar dat dit alleen vast gehouden kan worden, wanneer het onderwerp frequenter aan bod komt. In Grafiek 5 is te zien dat het merendeel van de ambulant hulpverleners (67%) van mening is goed toegerust te zijn om het netwerk bij de hulpverleningstrajecten te betrekken, aldus de organisatoren. Meneer Van der Burgh gaf wel aan dat de kennis vastgehouden/vergroot kon worden door het onderwerp geregeld terug te laten komen in de reflectieve praktijk of in de werkbegeleiding. Hij gaf aan dat je echt van elkaar kunt leren door de opbrengsten te delen. Door te luisteren naar de vragen die anderen stellen en te kijken naar de manier waarop anderen bijvoorbeeld cliënten bewust maken van het netwerk, doe je nieuwe inzichten op. Ook mevrouw Jagtenberg gaf aan dat ze er veel van leerde wanneer ze kon zien hoe anderen iets deden. Het liefst zou ze dan ook een dag met iemand meelopen om te kijken hoe anderen dingen aanpakken. Tevens vertelden meneer Smelik en mevrouw Pollmann dat ze vonden dat het goed zou zijn voor ambulant hulpverleners om een dag mee te lopen. Dit omdat ze dan zelf ervaring op kunnen doen. Daarnaast zei mevrouw Pollmann dat ambulant hulpverleners het meeste baat lijken te hebben bij praktische werkvormen zoals het werken met Playmobilpoppetjes.

Zo bleek uit de feedback die de ambulant hulpverleners op beide trainingen 'werkatelier' hebben gegeven, dat ze het fijn vonden dat de trainingen voornamelijk praktisch waren vormgegeven. Om die reden gaf mevrouw Pollmann aan dat hier in de werkbegeleiding op in kan worden gegaan. Tot slot zei meneer van der Burgh dat hij het goed zou vinden wanneer er in de werkbegeleiding meer kennis over verschillende culturen wordt verschaft. Hij doelde hiermee op de vragen die kunnen worden gesteld binnen een 'wij' of 'ik cultuur.

Onderzoeksvraag

In hoeverre kunnen de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem team A na het volgen van de 'werkateliers' het netwerk van cliënten onderzoeken en deze inzetten in de hulpverleningstrajecten?

Uit de antwoorden die bij de bovenstaande deelvragen naar voren zijn gekomen, is gebleken dat de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem team A in staat zijn om het netwerk van cliënten te onderzoeken en deze in te zetten in de hulpverleningstrajecten. Dit gaven zij ook zelf in de enquêtes aan. Zo werkt het merendeel al met verschillende hulpmiddelen, waaronder de netwerklijst, netwerkanalyse en het genogram. Wel blijkt uit Grafiek 2 dat de verplicht gestelde hulpmiddelen (netwerklijst en netwerkanalyse) nog niet door alle ambulant hulpverleners worden ingezet.

In de trainingen 'werkatelier' hebben de ambulant hulpverleners naast bovenstaande hulpmiddelen nog meer kennis en tools aangereikt gekregen. Om tegemoet te komen aan de wensen en behoeftes van de ambulant hulpverleners, is ervoor gekozen om twee trainingen te geven waaruit de hulpverleners konden kiezen. Training 1 was gericht op het voorbereiden van een netwerkberaad en training 2 op het uitvoeren daarvan. De belangrijkste feedback van de ambulant hulpverleners was dat ze de gevolgde training als zinvol hebben ervaren. Ze vonden het namelijk prettig dat ze konden oefenen met de in de training aangereikte tools. De ambulant hulpverleners die training 1 hebben gevolgd, gaven aan dat ze hebben kunnen werken met hulpmiddelen als het genogram, het sociogram en het systemogram. Deelnemers van training 2 vertelden te hebben geoefend met rollenspelen met acteurs, zoals het organiseren van een netwerkopstelling. De ambulant hulpverleners van team A gaven aan de kennis en kunde met betrekking tot het organiseren en uitvoeren van een netwerkberaad wel te bezitten, maar herhaling nodig te hebben om het geleerde vast te houden. Door het vaker terug te laten komen, bijvoorbeeld in de werkbegeleiding, moet het voor de ambulant hulpverleners een automatisme worden om het netwerk bij de hulpverleningstrajecten te betrekken en de sociale netwerkstrategieën in te zetten.

Voor veel ambulante hulpverleners wordt het voorbereiden en/of uitvoeren van een netwerkberaad namelijk als een tijdrovend onderdeel van de hulpverlening gezien. Daarnaast is er onder cliënten veel schaamte en weerstand wat ambulante hulpverleners ervan weerhoudt om het netwerk in te zetten. Dankzij de trainingen 'werkatelier' is hier meer aandacht voor gekomen en hebben de ambulante hulpverleners handvatten aangereikt gekregen om hiermee om te gaan. Hierdoor laten de hulpverleners zich minder snel beletten om de cliënten te stimuleren gebruik te maken van hun netwerk. Uiteindelijk geven ook de cliënten aan het prettig te vinden wanneer hun netwerk bij het hulpverleningstraject betrokken wordt, zo bleek uit afgenomen interviews en enquêtes.

Discussie

Op 24 februari 2015 hebben wij tijdens een werkoverleg aan de ambulante hulpverleners van team A aandacht gevraagd voor ons onderzoek. We hebben hen toen gevraagd één enquête in te vullen en een ander af te nemen bij minimaal twee cliënten. Hierop werd heel enthousiast gereageerd. We hebben de ambulante hulpverleners tijdens het werkoverleg en via de mail een deadline gegeven waarvoor we de resultaten graag terug wilden hebben. Na anderhalve week hebben we de hulpverleners nog een reminder gestuurd hiervoor, opdat zij het invullen van de enquêtes niet zouden vergeten. Echter hadden we na drie weken maar één enquête retour gekregen. Als reactie daarop hebben we nogmaals een herinnering gestuurd naar de ambulante hulpverleners. De gestelde deadline was toen al ruimschoots verstreken. Toen hebben we één enquête van een ambulante hulpverlener terug gekregen en één van een cliënt. Vervolgens hebben we de overige ambulante hulpverleners nog eenmaal aangesproken tijdens het werkoverleg en hen persoonlijk via de email benaderd en verzocht alsnog de enquêtes in te vullen. Doordat we de enquêtes laat in het onderzoekproces hebben teruggekregen, konden we data pas op een laat moment verwerken. Dit heeft ertoe geleid dat we vertraging hebben opgelopen bij het schrijven van de hoofdstukken vier en vijf van het onderzoeksrapport. Uiteindelijk hebben we vier enquêtes van cliënten en negen enquêtes van ambulante hulpverleners terug gekregen. Aangezien team A uit twaalf ambulante hulpverleners bestaat, heeft dus 75% van hen meegewerkt aan het onderzoek. We hebben van verschillende ambulante hulpverleners teruggekregen dat het geringe aantal reacties te wijten was aan de hoge werkdruk. Doordat maar vier cliënten de enquête hebben ingevuld, kunnen we stellen dat de uitkomsten daarvan niet als geheel betrouwbaar gezien kunnen worden. Toch hebben we de resultaten uit de enquête meegenomen in het onderzoek, om andere argumenten kracht bij te zetten en resultaten uit andere bronnen te bevestigen.

Aan de andere kant was er wel sprake van brontriangulatie, omdat er dezelfde informatie is verzameld bij verschillende respondenten. Zo hebben we organisatoren van de trainingen, de cliënten en de ambulant hulpverleners bevestigd. Verder is er gebruik gemaakt van methodische triangulatie, omdat er bij de ambulant hulpverleners verschillende dataverzamelingsmethoden zijn ingezet zoals interviews en enquêtes. Tot slot was er onderzoekstriangulatie toegepast doordat verschillende ambulant hulpverleners bij verschillende cliënten dezelfde enquête hebben afgenomen. Aan de hand daarvan kunnen we concluderen dat ondanks het lage aantal reacties, het onderzoek toch als betrouwbaar en valide gezien mag worden.

Achteraf gezien was het naar ons idee teveel gevraagd om elke ambulant hulpverlener te vragen minimaal twee cliënten de enquête in te laten vullen, ook al was dit in samenspraak met de hulpverleners besloten. Door de hoge werkdruk van de ambulant hulpverleners en de vele formulieren die de cliënten tijdens het hulpverleningstraject al in moesten vullen, was dit doel niet haalbaar.

Hoewel het aan de ene kant, vanwege de drukte, goed is geweest dat we de enquêtes vroeg in het onderzoeksproces hebben afgenomen, kwamen we er gaandeweg achter dat het ook een keerzijde had. Dit omdat we tijdens het afnemen van de enquêtes nog geen concrete deelvragen hadden geformuleerd. Hierdoor hebben we vragen niet gesteld, die we achteraf wel hadden willen stellen. Deze vragen hebben we echter tijdens de interviews aan bod laten komen, zodat we geen informatie zijn misgelopen. Achteraf gezien denken wij dat het beter was geweest om de enquêtes tijdens het werkoverleg op papier uit te delen. Dit omdat ze de lijst dan direct in konden vullen. Echter werd ons door verschillende medewerkers aangeraden de vragenlijsten via de mail te versturen, omdat de lijsten anders kwijt konden raken en de ambulant hulpverleners veelal achter de computer werken.

Aanbevelingen

Aan de hand van de resultaten die uit de interviews en enquêtes naar voren zijn gekomen zijn wij tot een aantal aanbevelingen gekomen, die zullen we hieronder toelichten.

Uit alle gesprekken die zijn gevoerd met de medewerkers van Lindenhout, bleek dat de grootste behoefte ligt bij herhaling van de geleerde kennis en kunde met betrekking tot het netwerk. Volgens de geïnterviewden kunnen ze dit alleen vasthouden wanneer hier regelmatig aandacht aan wordt besteed.

Zo gaven een aantal ambulant hulpverleners aan dat zij er baat bij zouden hebben wanneer het onderwerp sociale netwerkstrategieën een vast onderdeel op de agenda zou moeten worden, bijvoorbeeld tijdens het werkoverleg. Wanneer hier op een praktische en speelse manier aandacht aan wordt besteed leren de medewerkers de fijne kneepjes van het 'vak' en zullen zij het betrekken van het netwerk minder als een last gaan zien en meer als een toevoeging. Door de grote veranderingen in de samenleving, is het netwerk steeds belangrijker geworden. Dit heeft ook gevolgen op de manier waarop de hulpverlening wordt vormgegeven. Zo richt deze zich steeds meer op de eigen kracht van mensen en hun netwerk. Het is van groot belang dat hier door hulpverleners op in wordt gespeeld. Doordat de wijzigingen in de hulpverlening recent zijn doorgevoerd, zit het inzetten van het netwerk nog niet genoeg in het systeem van de ambulant hulpverleners. Ze geven dan ook aan de hulp van elkaar en gedragswetenschappers hierbij te kunnen gebruiken. Wij raden dan ook aan om het onderdeel sociale netwerkstrategieën als vast onderdeel in de werkbegeleiding terug te laten komen, zodat zij hiermee kunnen oefenen en het zich meer eigen kunnen maken om het netwerk bij de hulpverleningstrajecten te betrekken. Onze aanbeveling is dan ook: Onder leiding van een gedragswetenschapper moet het onderdeel sociale netwerkstrategieën gedurende een halfjaar één keer per maand in een anderhalf uur durende werkbegeleiding met de vier ambulant hulpverleners aan bod komen. Deze herhaling is nodig om de kennis en vaardigheden van de ambulant hulpverleners in stand te houden of te vergroten.

Wij willen ons hier in het projectresultaat op richten. Een tweede aanbeveling is om de ambulant hulpverleners één keer per maand te vragen wat ze nog nodig hebben met betrekking tot het inzetten van het netwerk. Van verschillende ambulant hulpverleners kregen wij namelijk terug dat er onvoldoende werd ingegaan op de persoonlijke behoeftes van de hulpverleners hierin. Een reden hiervoor is dat de teams van Lindenhout sinds januari 2015 zelfsturend zijn geworden. De ambulant hulpverleners moeten nu zelf aangeven waar ze behoefte aan hebben en waar ze in geschoold willen worden. Doordat er nu geen teamleider meer is die in direct contact staat met de hulpverleners, wordt er weinig gekeken naar wat de ambulant hulpverleners nog nodig hebben. Het is belangrijk dat er iemand wordt aangewezen die deze taak op zich neemt en één keer per maand aandacht besteed hieraan. Aangezien de ambulant hulpverleners bij onze vorige aanbeveling eenmaal per maand samen komen voor een werkoverleg, wilden wij onze tweede aanbeveling hierop aan laten sluiten. Deze luidt: één keer per maand staat de gedragswetenschapper aan het einde van het werkoverleg vijf minuten stil bij de persoonlijke behoeftes van de ambulant hulpverleners, door hen te vragen wat ze nog nodig hebben met betrekking tot het inzetten van het netwerk.

Literatuurlijst

- Bartelink, C. (2012). *Wat werkt bij het versterken van het sociale netwerk bij gezinnen?* Gedownload op 2 februari 2015, van http://www.nji.nl/nl/Watwerkt_Sociaalnetwerkversterken.pdf
- Bolt, A. (2014). *Het gezin centraal* (7^e druk). Amsterdam: SWP Uitgeverij.
- Calibris. (z.d.). *Wat ga je doen?* Geraadpleegd op 4 februari 2015, van http://www.youchooz.nl/beroepen/ambulant-hulpverlener-jeugdzorg/57/wat_ga_je_doen/1
- Donk, C. van der., & Lanen, B. van. (2011). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho.
- Intervence. (2015). *Familienetwerkberaad*. Geraadpleegd op 2 februari 2015, van <http://www.intervence.nl/doelgroepen/voor-oudersverzorgers/familienetwerkberaad.htm>
- In voor zorg!. (2011). *Van cliëntondersteuning naar netwerkondersteuning*. Geraadpleegd op 4 februari 2012, van <http://www.invoorzorg.nl/ivz/informatie-Van-clientondersteuning-naar-netwerkondersteuning.html>
- Jongepier, N., & Schoonderwoerd, C. (2012). De reflectieve praktijk in de jeugdzorg. *Jeugdbeleid*, 6(3), 139-144.
- Lindenhout. (z.d.-a). *Kernboodschap*. Geraadpleegd op 4 februari 2015, van <https://www.lindenhout.nl/organisatie/onze-organisatie/waar-staan-we-voor../kernboodschap>
- Lindenhout. (z.d.-b). *Organisatie*. Geraadpleegd op 6 februari 2015, van <https://www.lindenhout.nl/organisatie>

- Maat, J.W. van de., & Veldhuysen, C. (2011). *Actief burgerschap: Een overzicht van interventies*. Gedownload op 12 maart 2015, van [https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Verkenning%20Actief%20Burgerschap%20\[MOV-177889-0.4\].pdf](https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Verkenning%20Actief%20Burgerschap%20[MOV-177889-0.4].pdf)
- Migchelbrink, F. (2007). *Actieonderzoek voor professionals in zorg en welzijn*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Migchelbrink, F. (2008). *Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Migchelbrink, F. (2010). *Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn* (15de druk). Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Migchelbrink, F. (2014). *Handboek praktijkgericht onderzoek: Zorg, welzijn, wonen en werken* (2de druk). Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2014). *Factsheet Jeugdwet: Naar goede jeugdhulp die bij ons past*. Gedownload op 5 maart 2015, van www.voordejeugd.nl/images/pdf/factsheet/Factsheet_Jeugdwet.pdf
- Movisie. (2013, 23 augustus). *De rol van het sociale netwerk wordt steeds groter*. Geraadpleegd op 3 maart 2015, van <https://www.movisie.nl/artikel/rol-sociale-netwerk-wordt-steeds-groter>
- Ploeg, P. R. van der. (2013). *De paradox van de participatiestaat* (masterthesis). Sociale Wetenschappen, Universiteit Utrecht, Utrecht.

Rijksoverheid. (z.d.). *Jeugdhulp bij gemeenten*. Geraadpleegd op 5 maart 2015, van <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugdhulp/jeugdhulp-bij-gemeenten>
- Sociaal en Cultureel Planbureau. (z.d.). *Op weg met de Wmo: Evaluatie van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2007-2009*. Geraadpleegd op 12 maart 2015, van http://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2010/Op_weg_met_de_Wmo

- SoNeStra. (2012). *Ons plan: Zelf bedacht en zelf volbracht!* Geraadpleegd op 11 mei 2015, van <http://sonestra.nl/>
- Van Biene. (z.d.). *Sociale-Netwerk-Strategie (SNS)*. Geraadpleegd op 11 mei 2015, van <http://vanbiene.nl/index.php?id=229>
- Ven, C. van de. (2013, 13 mei). *Krachtgericht werken met het netwerk: De gemeenschap als oase van hulpbronnen*. Gedownload op 11 februari 2015, van <http://kennisbank.hva.nl/document/520944>
- Witteveen, E. M. J., Post, M. W. M., & Visser-Meily, J. M. A. (2014). *Participatiesamenleving: Naasten direct betrekken bij de revalidatie*. Gedownload op 19 maart 2015, van <http://www.hersenletselenmantelzorg.nl/CmsData/Documents/NTR%202014-1%20-%20Opinie%20-%20Participatiesamenleving.pdf>
- Zon, A. van. (2014). *Jaardocument 2013 Stichting Lindenhout*. Gedownload op 12 februari 2015, van https://www.lindenhout.nl/jaarbeeld/2013/Jaardocument_Lindenhout_2013.pdf

Bijlagen

Bijlage 1: Enquête ambulant hulpverleners

Wij, Diede Janssen en Florian van Wijngaarden, zijn twee vierdejaars Pedagogiek studenten aan de Hogeschool van Arnhem/Nijmegen. Momenteel zijn wij bezig met onze afstudeeropdracht, waarbij wij onderzoek gaan doen naar het betrekken van het netwerk bij de hulpverleningstrajecten. Onze onderzoeksvraag luidt: In hoeverre kunnen de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem, na het volgen van de 'werkateliers' het netwerk van cliënten onderzoeken om deze in te kunnen zetten tijdens de hulpverleningstrajecten? Om een helder beeld te krijgen van dit onderwerp willen wij u graag een aantal vragen stellen. Door middel van deze vragenlijst hopen wij tot een zo duidelijk en eerlijk mogelijk beeld te komen. Wij zouden het dan ook erg op prijs stellen als u deze enquête in zou willen vullen. De vragenlijst is anoniem en zal 15-20 minuten in beslag nemen. Indien u de vragenlijst digitaal invult, zou u uw gekozen antwoord op de multiple choice vragen dan **dik** willen drukken? Tot slot helpt u het onderzoek wanneer u uw antwoord motiveert. Alvast bedankt!

Wij zijn tot de bovenstaande onderzoeksvraag gekomen, doordat door Lindenhout werd vastgesteld dat de ambulant hulpverleners het netwerk onvoldoende in beeld hadden en inzetten gedurende de hulpverleningstrajecten.

1. Hoe ervaart u dit knelpunt?

2. Wat zijn mogelijke oorzaken van dit knelpunt?

3. Wat vindt u van het feit dat door de transitie het netwerk van de cliënten meer bij de hulpverleningstrajecten betrokken wordt?

A: Goed

B: Neutraal

C: Slecht

Motivatie:

4. Wat vindt u van de acties (training 'werkatelier' en tools zoals netwerklijsten en netwerkanalyse) die door Lindenhout zijn ondernomen om het netwerk meer bij het hulpverleningstraject te betrekken?

A: Goed

B: Neutraal

C: Slecht

Motivatie:

5. In welke mate hebben de training 'werkatelier' en tools (bijvoorbeeld netwerklijsten en netwerkanalyse) iets voor u opgeleverd?

A: Veel

B: Gemiddeld

C: Weinig

Motivatie:

6. Brengt u het netwerk in beeld door middel van:

- A: Netwerklijsten
- B: Netwerkanalyse
- C: Ecogram
- D: Genogram
- E: Sociogram
- F: Anders, namelijk...
- G: Niet

Motivatie:

7. Hoe vindt u dat u bent toegerust om het netwerk bij het hulpverleningstraject te betrekken?

- A: Goed
- B: Neutraal
- C: Slecht

Motivatie:

8. Hoe ervaart u het betrekken van het netwerk bij de hulpverleningstrajecten?

- A: Gemakkelijk
- B: Neutraal
- C: Moeilijk

Motivatie:

9. Hebben cliënten zeggenschap over het betrekken van hun netwerk bij de hulpverlening die zij krijgen?

A: Veel
B: Soms
C: Weinig

Motivatie:

10. Wat vinden uw cliënten en hun omgeving ervan wanneer u hun netwerk betreft bij de hulpverlening?

A: Prettig
B: Neutraal
C: Niet prettig

Motivatie:

11. Denkt u dat door het betrekken van het netwerk bij de hulpverleningstrajecten het zelfoplossend vermogen van cliënten wordt vergroot?

A: Ja
B: Soms
C: Nee

Motivatie:

12. Overige opmerkingen:

Bijlage 2: Enquête cliënten

Wij, Diede Janssen en Florian van Wijngaarden, zijn twee vierdejaars Pedagogiek studenten aan de Hogeschool van Arnhem/Nijmegen. Momenteel zijn wij bezig met onze afstudeeropdracht. Dit houdt in dat we onderzoek gaan doen naar het betrekken van het netwerk bij de hulpverleningstrajecten door ambulante hulpverleners. Om een helder beeld te krijgen van dit onderwerp willen wij u graag een aantal vragen stellen. Door middel van vragenlijsten hopen wij een duidelijk en eerlijk beeld te krijgen van de visie van de verschillende betrokkenen. Wij zouden het erg op prijs stellen als u deze enquête in zou willen vullen. De vragenlijst is anoniem en zal 10-15 minuten in beslag nemen. Tot slot helpt u het onderzoek wanneer u uw antwoord motiveert. Alvast bedankt!

1. Heeft u mensen in uw netwerk die u kunnen ondersteunen (denk hierbij bijvoorbeeld aan praktische of emotionele ondersteuning)?

A: Ja

B: Soms

C: Nee

Motivatie:

2. Hoe zou u de mate van betrokkenheid van uw netwerk omschrijven?

A: Erg betrokken

B: Gemiddeld betrokken

C: Niet betrokken

Motivatie:

3. Bent u tevreden met (de mate van betrokkenheid van) uw netwerk?

A: Tevreden

B: Neutraal

C: Niet tevreden

Motivatie:

4. Wat vindt u van het beleid van de gemeente om het netwerk meer bij het hulpverleningstraject te betrekken?

A: Goed

B: Neutraal

C: Niet goed

Motivatie:

5. Is uw netwerk door de ambulant hulpverlener in kaart gebracht?

A: Ja, door middel van een netwerklijst

B: Ja, door middel van een netwerkanalyse

C: Ja, door middel van een ecogram

D: Ja, door middel van een genogram

E: Ja, door middel van een sociogram

C: Ja, anders namelijk...

D: Nee

Motivatie:

6. Vindt u dat de ambulant hulpverleners uw netwerk voldoende bij de hulpverlening betrekken?

A: Goed

B: Voldoende

C: Onvoldoende

Motivatie:

7. Heeft u zeggenschap (gehad) over het wel/niet betrekken van uw netwerk bij de hulpverlening?

A: Ja

B: Soms

C: Nee

Motivatie:

8. Wat vindt uw omgeving ervan wanneer uw netwerk betrokken wordt bij de hulpverlening?

A: Prettig

B: Neutraal

C: Niet prettig

Motivatie:

9. Overige opmerkingen:

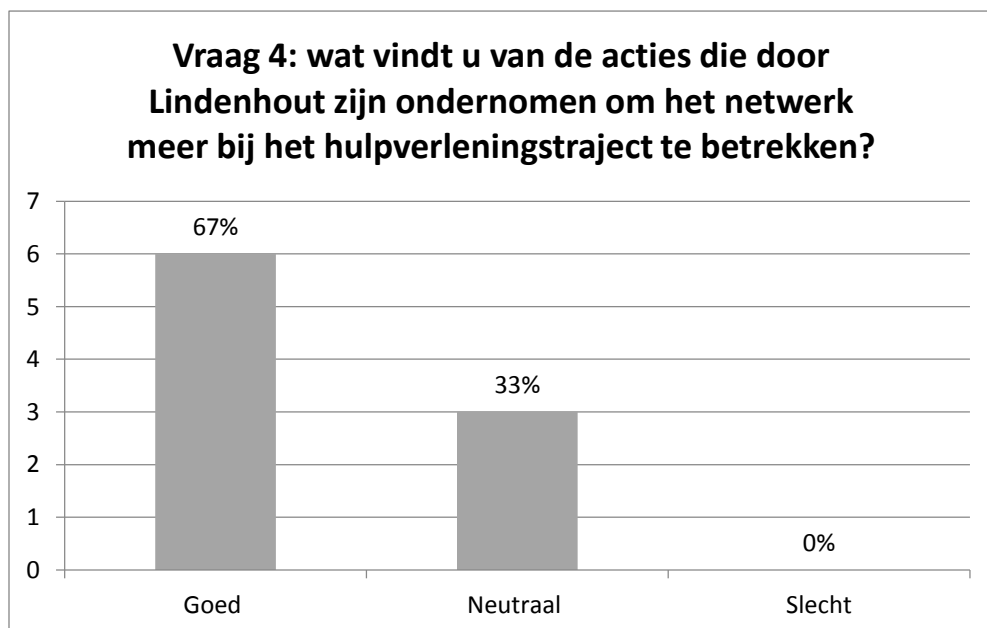
Bijlage 3: Planning

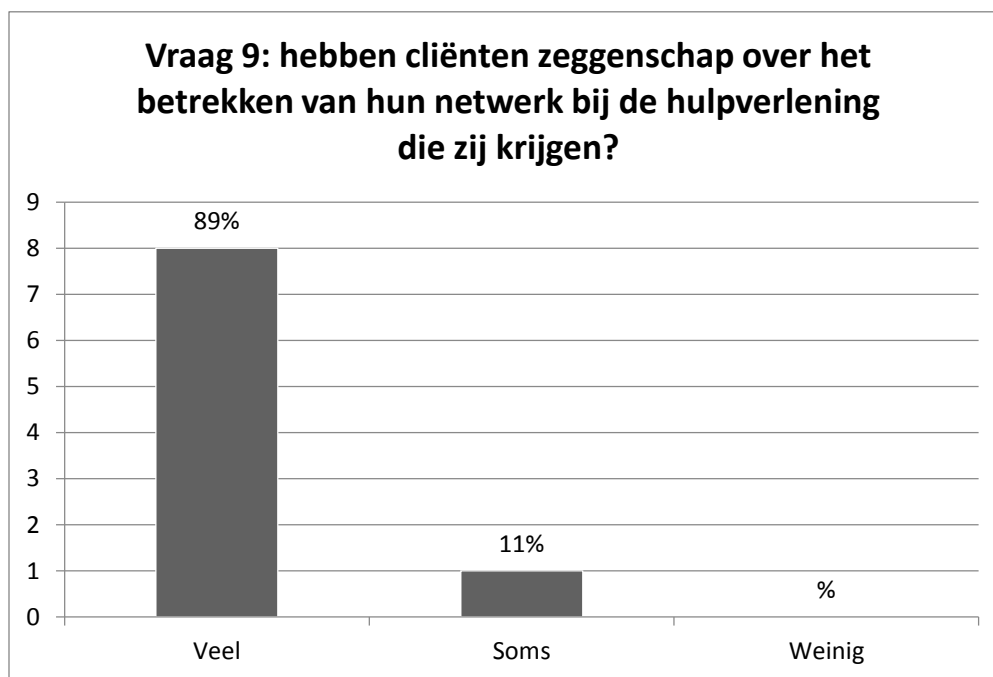
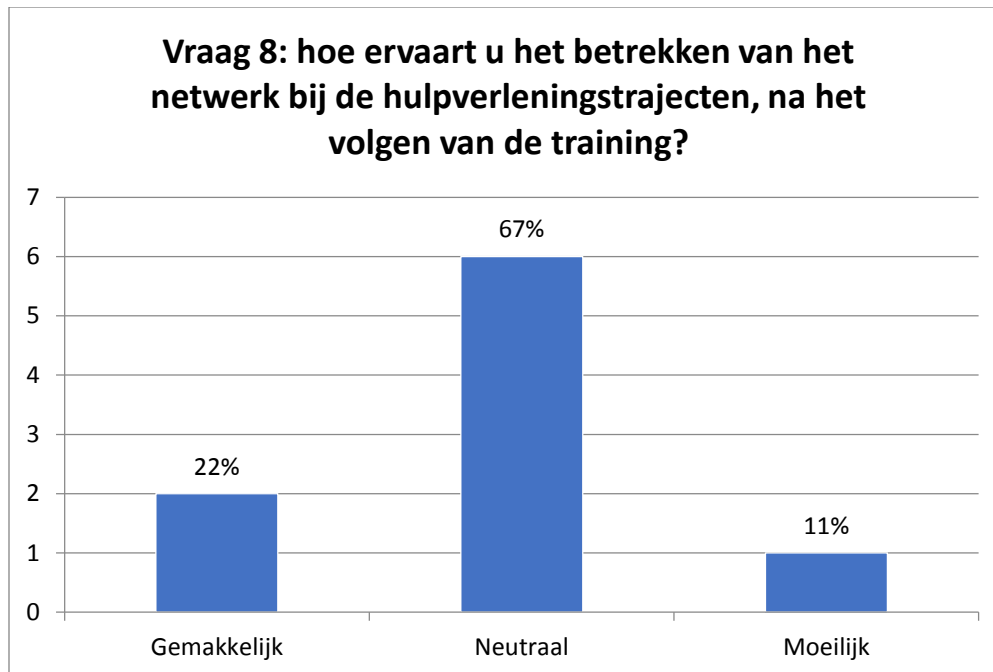
Maand	Taak	Datum/Week
<i>Februari</i>	Samenwerkingscontract mailen naar afstudeerbegeleider	Woensdag 11 februari
	Gesprek opdrachtgever Lindenhout Arnhem	Donderdag 12 februari 11.00
	Uploaden projectovereenkomst Scholar Praktijkbureau	Vrijdag 13 februari 16.00
	Uploaden concept plan van aanpak op Facebook	Vrijdag 13 februari 10.00
	1 ^e Feedbackmoment via Facebook	Vanaf vrijdag 13 februari
	Carnavalsvakantie	Zaterdag 14 t/m zondag 22 februari
	Mailen adviesbeoordelingsformulier O&I opdrachtgever	Maandag 23 februari
	Bijwonen vergadering Team A Korte toelichting geven over ons onderzoek	Dinsdag 24 februari 10.30
	Enquêtes ambulant hulpverleners/cliënten mailen naar de ambulant hulpverleners	Dinsdag 24 februari 16.30
	Concept plan van aanpak naar opdrachtgever mailen	Donderdag 26 februari 17.00
<i>Maart</i>	Concept plan van aanpak mailen naar opdrachtgever en afstudeerbegeleider	Donderdag 5 maart 16:00
	Uploaden concept plan van aanpak op Facebook	Vrijdag 6 maart 10.00
	2 ^e Feedbackmoment via Facebook	Vanaf vrijdag 6 maart

	Bij NO-GO plan van aanpak verbeteren en mailen naar afstudeerbegeleider	Donderdag 12 maart
	3 ^e Feedbackmoment via Facebook	Vrijdag 20 maart
<i>April</i>	4 ^e Feedbackmoment via Facebook	Vrijdag 3 april (Goede Vrijdag)
	Concept onderzoeksrapport mailen naar opdrachtgever	Woensdag 15 april
	Concept onderzoeksrapport mailen naar opdrachtgever en afstudeerbegeleider	Maandag 20 april 16:00
<i>Mei</i>	Meivakantie	Zaterdag 2 t/m zondag 10 mei
	Onderzoeksrapport en projectresultaat mailen naar opdrachtgever	Woensdag 13 mei
	Definitieve onderzoeksrapport en projectresultaat inleveren in DIB (deeltentamen 1)	Maandag 25 mei 12:00
<i>Juni</i>	Presentatie	Week 4.6 en week 4.7
	Adviesbeoordelingsformulier en toestemmingsformulier uiterlijk 1 dag na de presentatie in beide DIB's toevoegen.	Week 4.6 en week 4.7
	Individuele verantwoording (deeltentamen 2) inleveren in DIB	Woensdag 17 juni voor 12:00

Bijlage 4: Grafieken

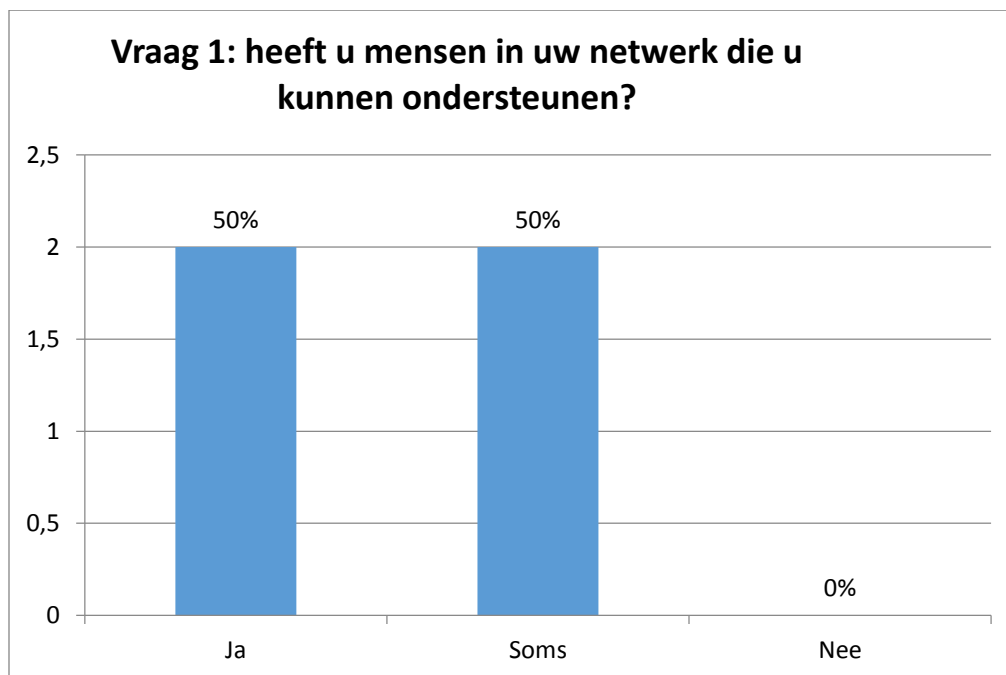
Uitkomsten van de Enquête ambulant hulpverleners

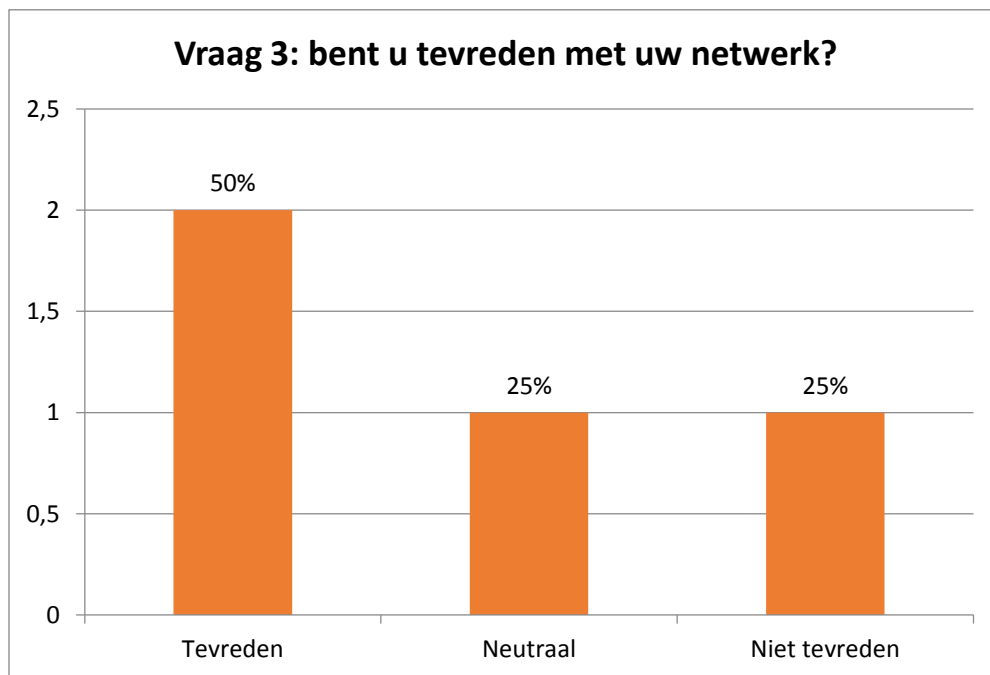
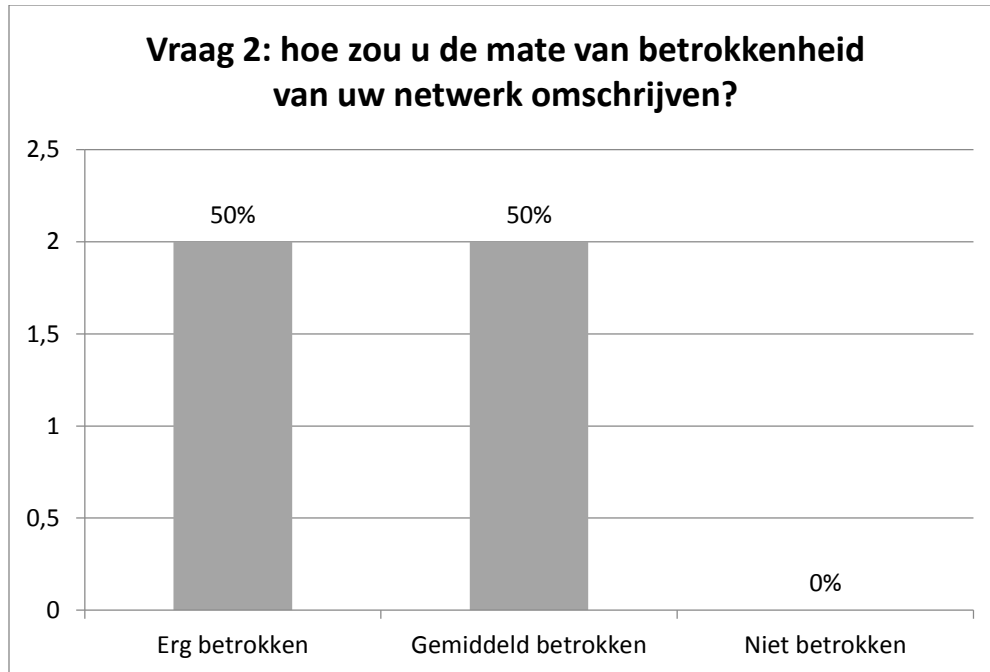

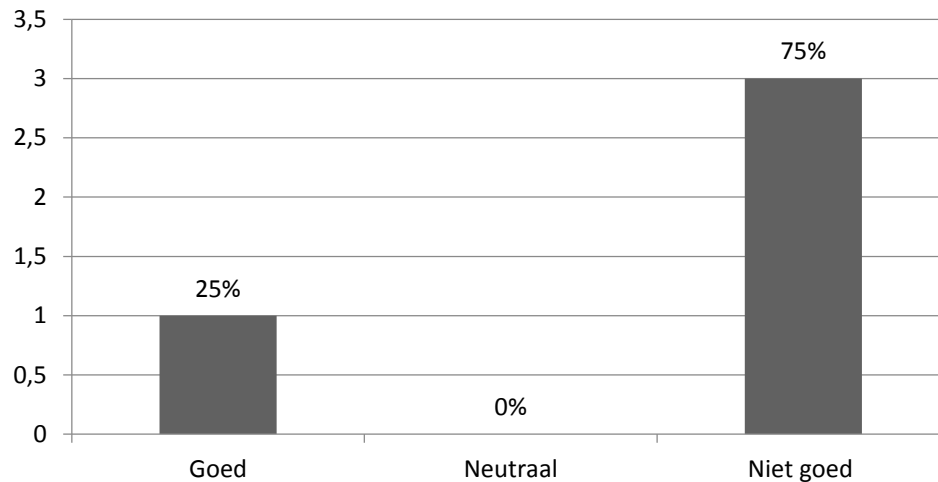

Uitkomsten van de enquête cliënten.

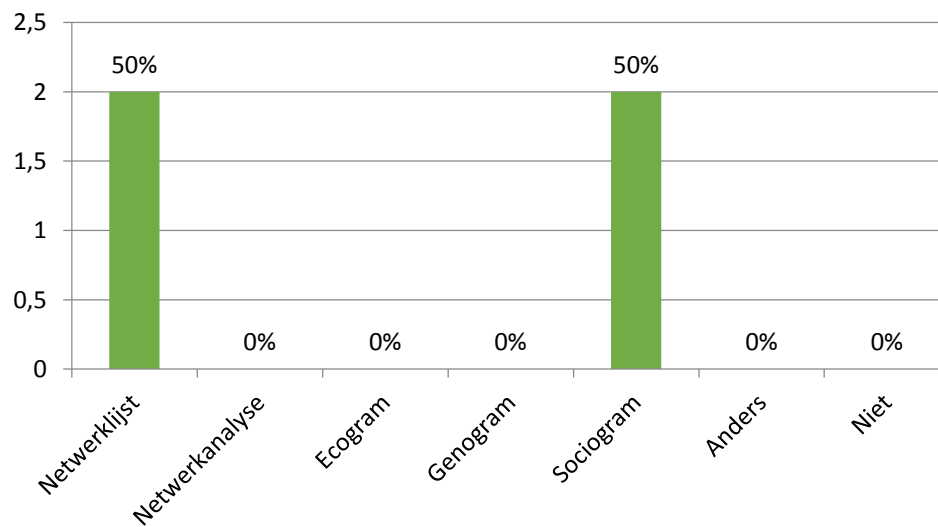

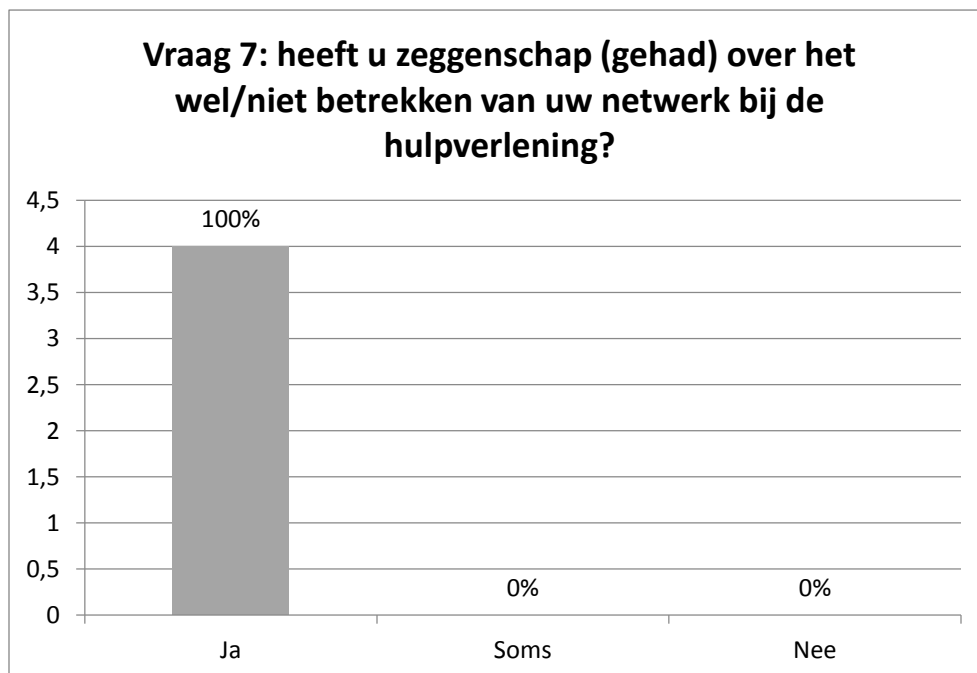
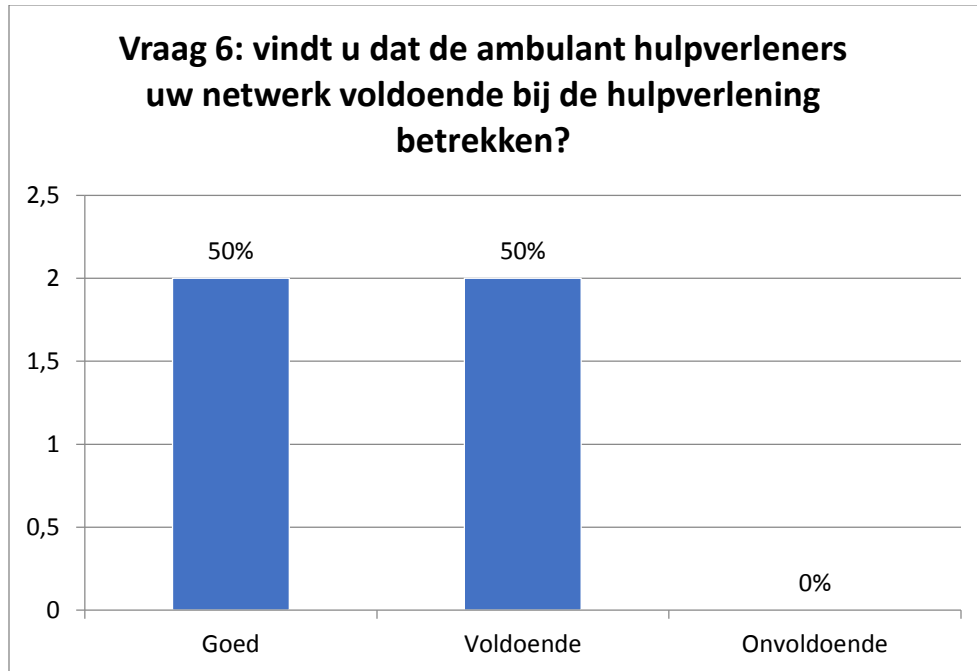

Vraag 4: wat vindt u van het beleid van de gemeente om het netwerk meer bij het hulpverleningstraject te betrekken?

Vraag 5: hoe is uw netwerk door de ambulant hulpverlener in kaart gebracht?

Bijlage 5: Transscriptie organisatoren training 1

Interview organisatoren training 1

Datum: 29-04-2015

Geïnterviewde: Els de Groot & Sabine van Heertum

Interviewers: Florian van Wijngaarden en Diede Janssen

Onderwerp: training 'werkatelier'

Afkortingen:

- E: Els de Groot
- S: Sabine van Heertum
- F: Florian van Wijngaarden
- D: Diede Janssen

Wie:	Tekst:
E.	Nee, want ik was wel benieuwd hoe jullie uhm.. erop kwamen om uhm.. dit onderzoek te gaan doen, dit onderzoeksonderwerp.
D.	Ja, we hebben het in eerste instantie was het sowieso dat we natuurlijk met Lindenhout in gesprek moesten gaan, van wat we zouden gaan doen.
E.	Ja.
D.	Want we hadden voordat we uh.. überhaupt tot een onderzoeksvraag zijn gekomen, hadden we al gevraagd of we hier dan uhm.. (E: knikt) het onderzoek überhaupt konden doen. En dat kon toen, alleen toen was het nog even, moesten we nog even kijken van (S: ja.) uhm.. ja, wat gaan we dan doen. En dat heeft nog wel even een tijdje geduurd en toen droegen hun dit onderwerp aan.
S.	Ooooh (draait haar hoofd ondertussen naar E) dat is wel leuk.
E.	Nouja... en wie dan?
F.	Petra is het, Petra Herbrink is het.
D.	Want die zei, van er is..
E.	Wie is Petra Herbrink ook al weer? (kijkend naar S).
S.	Die was uh.... (D en F: teamleidster.) teamleider, teamleidster en die is inmiddels wel uhm.. weg (kijkt vragend naar D en F). Die, die heeft uh, als teamleider is die ontslagen (kijkend naar E).
E.	Oh.

S.	Maar hoe Petra inderdaad dan tot dit onderwerp, we (kijkend naar E.) hebben wel met haar uh.. veel overleg gehad, rondom uh.. die indeling (wijst naar buiten), uh volgens mij was dat hier in Arnhem, indeling, indeling van die groepen.
	3 seconde stilte
E.	Is dat zo?
S.	Ja.
E.	Kan ik me niet meer herinneren dat zij daar uh..bij betrokken was, maar..
S.	Jaa, ja als teamleider (wijst naar buiten) moest zij uh.. ja we hebben verschillende keren contact daarover gehad met haar (F: oké.). Dus misschien dat ze er daarom aan dacht (F: jaa, zou goed kunnen), want we hebben hier (wijst naar buiten) de ambulante, ambulante hulpverleners uh.. de pedagogisch medewerkers, ik weet niet of de ambulante hulpverleners getraind, daar (wijst naar buiten) in dat gebouw (E: ja, dat klopt.) en dat waren mensen van haar team.
E.	Oooh ja.
F.	Oké.
D.	Ja, want het was ook eigenlijk naar aanleiding van die training 'werkatelier' dat ze zei van uh.. dat daaruit voort was gekomen van dat het netwerk misschien niet genoeg in beeld uh.. gebracht werd en dat ze wou kijken van wat is nou het effect van die training geweest (S: ja.) en of het daarna wel genoeg gebeurt.
S.	Ja, alleen kan ik daar weinig over zeggen, want ik, ik, ik weet niet hoe deze mensen werken, dus ik hoop niet dat jullie vragen (D: nee.. nee snap ik.) daarop gericht zijn. Oke (lacht).
F.	Niet uh, niet perse.
D.	Nee, maar het gaat gewoon meer over inhoudelijk (F: inhoudelijk, ja.) laat maar zeggen.
E.	Oké, ja. Leuk, want jullie hebben verder geen stage gelopen bij Lindenhout?
F.	Ik wel.
S.	Ooohja, dus zo had je wel je contacten hier
F.	Ja, mijn derde jaar. Jaa, precies. Het derde jaar heb ik op Toverbos stage gelopen, dagbehandeling hier (S: ohja.), dus uh.. en dan gewoon een heel jaar en afgelopen half jaar ben ik uh.. bij Jose Koster, ik weet niet of die naam jullie iets zegt?
S.	Ja, is wel een bekende naam, Jose Koster.
F.	Ja, ambulante hulpverlener ook uh..

S.	Ook hier? (wijst naar buiten)
F.	Ja en nu ook uh.. doet ze ook uh.. in het wijkcentrum uh.. volgens mij in Doesburg ofzo.
E.	Ja!
S.	Oohja, dat. Dat is Jose Koster (kijkt naar E). Ja, ja.
F.	Dus uh.. het afgelopen half jaar heb ik dan met haar meegelopen, dus.
S.	Ooh leuk, meer de ambulant uh..
F.	Ja!
E.	Ja, want zij doet heel veel in de wijken, toch?
F.	Ja, wijkteams.
S.	En doet zij ook niet heel veel met ouderbegeleiding?
F.	Ouder uh, ja ook, maar dat was vooral ook de ambulante tak zeg maar die zij deed.
S.	Ja.
F.	Dus wat ze nu precies doet, ja ik spreek haar niet meer zo vaak als eerst. Ik heb dan via de telefoon nog gehoord dat ze nu in Doesburg ook uh.. werkzaam is (S: ja klopt, ze is in het werkteam), dus wat ze daar nou precies doet dat weet ik niet helemaal, maar uh.. ja, wel heel leuk, ja.
D.	Ja en ze begeleidt ons nou ook bij het uh..
F.	Bij het uh.. zij is onze...
E.	Ooh, dat kan wel?
S.	Oooh, stagebegeleidster, onderzoeksbegeleidster
D.	Ja.
F.	Ja, ja, ja.
E.	Mooi.
F.	Ja.
D.	Ja. Nou ik heb uh.. allereerst hartelijk bedankt dat jullie uh.. überhaupt willen meewerken aan dit onderzoek (E: ja.), want jullie hebben het natuurlijk ook druk, dus wel fijn dat jullie tijd konden vrijmaken (S: ja.). We zullen eerst even een korte uitleg geven over uh.. wie wij zijn en over hoe we het onderzoek of uh het interview gaat verlopen. Want wij zijn dus Florian (Wijst naar F.) en Diede en wij studeren Pedagogiek op de HAN in Nijmegen (S en E: knikken). En wij doen dus momenteel uh.. onze scriptie bij Lindenhout en uhm.. wij zijn..
S.	Jullie Masterscriptie is dat dan of..

D.	Nee, onze Bachelor.
F.	Bachelor.
S.	Jullie Bachelor, ohja.
D.	En samen met Jose en Petra zijn we tot de volgende uh.. onderzoeksvraag gekomen. Ik zal 'm even voorlezen. In hoeverre kunnen de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem, team A, na het volgen van de training werkatelier het netwerk van Cliënten onderzoeken en deze inzetten in de hulpverleningstrajecten? En na aanleiding van die onderzoeksvraag hebben wij een aantal deelvragen uh.. uh.. opgesteld en aan de hand van die deelvragen willen we dan de onderzoeks uh.. vraag beantwoorden. En door middel van dit onderzoek, de antwoorden die we daaruit krijgen willen we dus die deelvragen beantwoord krijgen.
S.	Oké.
D.	In ieder geval een deelvraag die gaat over het onderwerp uh.. training 'werkatelier'.
S.	Ja (en knikt).
F.	Nou 't uh.. interview zal ongeveer een half uur tot een uur duren, ja moeten we maar even kijken wat uitkomt en nouja zoals jullie al hebben gezien uh.. willen wij graag het interview opnemen met videoapparatuur, dus ik hoop dat jullie daarmee akkoord zijn.
S. & E.	Knikken
F.	Dat is voor ons namelijk makkelijker om uh.. ja, het interview straks uit te werken, dus als jullie uh.. daar (wijst naar een blaadje dat voor E. en S. ligt) aan zouden willen geven (S: ja, zal even mijn uh.. bril pakken.) dat jullie akkoord er uh.. mee zijn dat het wordt opgenomen, dan..
S.	Oké en dit is dus puur voor jullie om de uh.. (D: ja.) informatie uit te werken (D: Ja, dit wordt niet openbaar gemaakt.), dus het is niet dat jullie uh...
D.	Nee, nee, nee
F.	Nee, nee, nee, nee
S.	(lacht) Niet op YouTube uh..
D.	Nee, nee we gaan heel uh.. heel goed..
S.	Ohja.. YouTube (kijkt lachend naar E.)
F.	Is puur voor uh.. te transcriberen, ja.. ja.
S.	Oké.

F.	Ja, dat zou heel fijn zijn. Nouja, mochten jullie tijdens het interview nog vragen hebben, dan stel ze gerust en uh.. ja als u het uh.. uitgewerkte interview nog uh.. terug wil lezen, dan kan dat.
S.	Ohja, dat is wel fijn.
F.	Moet u even aangeven (S: ja.) en dan uh.. ja, kunt u het gewoon nog nalezen.
E.	Graag. Wij willen graag ook alle uh.. inderdaad alle.. jullie uh..
F.	..Inzien. (D: ja!)
E.	Ja, graag. Dat levert ons ook weer wat uh.. informatie op.
D.	Ja.
F.	Ja, is goed. Zullen we dat uh.. doorgeven.
S.	Ja.
F.	Nou als jullie verder geen vragen meer hebben, dan uh.. willen wij graag beginnen met het uh.. interview.
S.	Ja, dus uh.. zeg maar 't uhm.. dem, jullie werken het uit. Dat krijgen wij eventueel nog te zien, om aanvullingen te geven ofzo en.. dan gaan jullie volgens jullie onderzoek verder beschrijven (F: ja) en dan mogen wij de resultaten daarvan hebben.
F.	Ja.
D.	Ja.
S.	Oké, prima. Helemaal goed.
F.	Jaa, ja en als jullie akkoord zijn zeg maar hoe het is uitgewerkt, dat het gewoon uh..
S.	Ja, ja dat is waar.
D.	.. Naar waarheid is.
F.	Ja.... Nou dan willen wij graag beginnen. Allereerste vraag uhm.. kunnen jullie misschien vertellen wat jullie werkzaamheden binnen Lindenhout zijn.
S.	Knikt en kijkt naar E.
F.	Ik weet niet wie van jullie wil graag wil beginnen.
E.	Ja jij (wijst naar S), Sabine mag beginnen.
S.	Zal ik beginnen? Ik werk als gedragswetenschapper binnen Lindenhout en uhm.. ja, ik heb wel veel verschillende werkzaamheden eigenlijk (lacht). Nouja, in hoofdzaak is het wel coaching van medewerkers. Van pedagogisch medewerkers, ambulant hulpverleners die betrokken zijn bij verschillende vormen van hulp. Dagbehandeling

	voor jonge kinderen, uhm.. ambulante vorm van hulp, ouderschap blijft. Ik ben ook betrokken bij een gezinshuis waar kinderen geplaatst zijn. Waarbij zeg maar met de gezinshuisouders de ontwikkeling van de kinderen evalueren en mee nadenken over eventuele vragen die daarbij bestaan, onderzoek doen bij kinderen als dat nodig is, zowel voor de dagbehandeling als incidenteel ook ambulant trajecten of voor kinderen in pleeggezinnen. Uh.. ook veel contacten met externe organisaties. Dat speelt nu nog meer dan in het verleden nog, dat iedereen een beetje aan het zoeken is naar hoe kunnen we het samen beter vormgeven (F: Ja.). Uhm.. en mijn specialisatie ligt wel vooral op het gebied van de jongere kinderen, dus tussen de 0 en 12 (F: Oké.). Uhm..
F.	En welk gebied uh.. bent u werkzaam?
S.	In de Achterhoek.
F.	In de Achterhoek, oké.
S.	Ja.
F.	Ja.
S.	Uhm.. ja beleidsoverleggen bijwonen en mee beleid maken ook of daar in ieder geval een bijdragen aan leveren (D: oké) (F: heel divers). Dingen op papier zetten en aanleveren (lacht).
F.	Hoort er ook bij.
S.	Hoort er ook bij, dus best wel divers inderdaad en op het moment ook vrij hectisch moet ik eerlijk zeggen, dus uh.. (D: kan ik me voorstellen)(F: ja) door alle ontwikkelingen is het uh.. nog een beetje onduidelijk ook, wat er allemaal door wie wat gedaan kan worden, maar is gewoon veel nu (D: ja). Ja.. Hoeft niet in het... hoeft niet op papier, hoor (lacht). Is even klagen nu.
F.	Even sneu, ja (lacht). Maar merken jullie uh.. in je vakgebied uh.. daar ook veel van? Van de.. van de transitie?
S.	Jawel, het is natuurlijk wel zoeken bij uh.. als een vraag komt of als we zelf denken die hulp zouden we eigenlijk willen bieden (D: ja) of dat ook door gemeentes vergoed wordt of er een verleningsbeschikking wordt afgegeven (D: 'Ja.') en als er een verleningsbeschikking is en je gaat toch nog iets anders doen, bijvoorbeeld een onderzoek bij een kind wordt.. wordt dat dan betaald of niet (D: oh ja). Dus dat zijn wel dingen waar je.. wat eerder vanzelfsprekend geregeld was, daar moet je nu meer over nadenken en dat ook gewoon organiseren zeg maar (F: ja) en uhm.. ja,

	dus dat is wel anders en ook uh.. omdat er toch minder instroom is nu, terwijl ik denk dat er best heel veel vraag ligt, maar die ons niet bereiken (D: ja), is het ook heel erg mee nadenken over hoe gaan we dat nou uhm.. hoe gaan we onszelf natuurlijk goed uh.. voor het voetlicht brengen, he (D: ja, zeker), dat de gemeente ons ook weten te vinden. Maar ook in samenwerking met andere organisaties, wat kunnen we gezamenlijk oppakken, dus daar gaat ook wel veel aandacht nu naar uit (D: ja, ja, ja), dus dat merk ik wel dat dat anders is.
F.	Ja, dat veranderd nu natuurlijk.
S.	Ja, ja.
F.	Lastig, ja. Is voor iedereen natuurlijk uh.. heel erg wennen denk ik.
D.	Ja.
S.	Ja, ja en zoeken. De bestaande structuren zijn natuurlijk allemaal wat aangepast of weggefallen (D: ja) en ja, daar moet eigenlijk wel iets uh.., iets voor in de plaats eigenlijk.
F.	Ja, ja, is ook, ja, ja.
D.	Ja, zeker.
F.	Oké en aan u ook dezelfde vraag (lacht).
E.	Ik ben Els de Groot en ik ben ambulant hulpverlener en uh.. systeemtherapeut in uh.. Deventer. En daarnaast geef ik les op een HBO. In Zwolle (F: oké)(D: oh, dat is wel iets heel anders). Ja, ja en uh.. nou ja het is wel ook, mooi om met elkaar in verband te brengen natuurlijk. En daarin ben ik ook uh.. actief in uhm.. een aantal projecten, zoals een kennisplatform jeugd academische werkplaats jeugd en een domein overstijgende minor te ontwikkelen (D: oké) en uh.. ja, ik ben betrokken van daaruit met een WMO-werkplaats met kant op inkomsten en is in weekteams die uh.. contact mee over wat behoefte is aan scholing, verandering en werken.
F.	Oké.
D.	Interessant.
E.	Ja.
F.	Is ook weer iets heel anders, ja.
E.	Ja.
D.	En hoe past die uh.. training 'werkatelier' er dan eigenlijk tussen, die werkzaamheden.

	(korte stilte)
S.	Uhm.. want jij hebt jouw werkzaamheden (Kijkt naar E.). voldoende verteld (E: ja hoor, denkt 't ook) over Lindenhout ook? Ja, oké uhm.. uh.. hoe dat erin past uh.. ik ben zelf ook systeemtherapeut in opleiding uh.. en we hebben eerder ook wel samen trainingen gegeven op het gebied van contextueel werken, omdat we, jij (Kijkt naar E.) ook nog contextueel therapeut bent (D: oké) dus ook nog echt in geschoold bent en ik daar wel eens bijscholing in heb gedaan. Dus ik daar sowieso ook veel affiniteit mee heb en uhm.. er ook een behoefte was om dat met, zeg maar uhm.. ook verder te brengen binnen de organisatie, ook medewerkers daarin te scholen, dus vandaar dat wij toentertijd die training zijn gaan doen uhm..
F.	Er behoefte, u zegt de behoefte uh.. welke behoefte was er dan precies, met het werken?
S.	Nou om, om zeg maar ook het gedachtegoed van het contextuele werken, hoe kijk je nou, nou naar hulpverlening aan gezinnen met problemen uhm.. hoe zie je daar je eigen rol in en wat betekent dat dan voor hoe je daarmee aan het werk gaat (D: ja) om daar mensen, om dat, dat ook met mensen uh.. te bespreken en mensen daarin ook te scholen, want (D: ja) uhm.. want Lindenhout heeft ook wel in zijn visie staan dat het werken, dat we werken vanuit de context van cliënten, dat we ook systemisch kijken en werken (F: ja, ja)(D: ja) maar er zijn ook heel veel mensen die daar eigenlijk niet expliciet in geschoold zijn. Die wel op de opleiding (D: ja, precies) uh.. al kennis van hebben genomen, maar daar eigenlijk niet verder in.. zich in, echt in door ontwikkeld hebben, dus wij vonden het wel belangrijk om, om dat ook gewoon aan te brengen bij medewerkers (D: ja). Aanvankelijk was dat vooral bedoeld voor nieuwe medewerkers zodat, zodat ze ingevoerd werden in de.. (D: oké) in de manier van werken binnen Lindenhout (F: ja) . Uhm.. toen uh.. hebben we ook een, ja het is is heel veel informatie hoor, maar er is ook een project Empowerment gestart, ik weet niet of jullie daar wat (F: ja)(D: oh ja, ja, ja) ja, daar hebben jullie waarschijnlijk wel iets van gelezen (F: ja) en een van de pijlers is ook het werken met netwerken van cliënten of het benutten van netwerken of het samenwerken met netwerken en uh.. daar uh.. van was ook wel duidelijk dat mensen daar ook wel behoefte hadden om daar meer in geschoold te raken en wij vonden het leuk om daar uh.. op in te steken en daar een aanbod op te ontwikkelen en het is eigenlijk ook wel een combinatie van het contextuele werken met het

	systemische werken, omdat wij daar zelf allebei meer in geschoold zijn en het ook belangrijk vonden om dat verder te brengen (D: ja) en over te brengen op medewerkers.
D.	Dus jullie hebben zelf het hele idee zeg maar uitgewerkt voor de training?
S.	Ja.. ja, ja.
F.	Maar het.. maar 't 't idee is eigenlijk ontstaan dan bij de medewerkers als ik het goed begrijp of dat niet?
S.	Nou, het is een combinatie, het is een beetje en en hè (F: een combinatie, oké, ja) uh.. uh..
E.	Bij de organisatie hè, omdat ze dat als speerpunt hebben vanuit Empowerment, maar ook dat het vanuit de contextuele training die werden aangeboden, dat mensen zeiden nou hier willen we wel op doorgaan, hier willen wat meer van weten. En we hebben een keer een pilot gehad voor systeem gericht werken en daar kwam ook uh.. uit dat mensen het heel zinvol vonden om uh.. hiermee aan de gang te gaan en, ja, sociale netwerkstrategieën werd heel vaak gezegd van (D: ja) uhuh.. mensen hè, cliënten kunnen wel een netwerk hebben (D: ja), maar we vinden het heel lastig uh.. om dat aan te spreken en we hebben heel veel cliënten die zeggen in ieder geval dat ze bijna of geen netwerk hebben (S: ja)(F: ja)(D: oké) en hoe ga je daar dan mee om. Nou en dat is wat we heel veel, werd gezegd (D: ja) van hoe, dat vinden we lastig (F: oké) en dat hebben wij dus, en dat komt dus vanuit de medewerkers zelf (F: ja)(D: ja), dat ze dat lastig vinden en daar hebben wij onze training op gericht (F: ja). En het zijn twee soorten trainingen, hè (F: ja), die er op gezet zijn (F: ja), het is, het is het voorbereiden van uh.. sociaal netwerkberaad (D: oké, ja) en uh.. 't beraad uitvoeren (S: ja). En dat, die, die tweede training, die hebben we niet gegeven, maar collega's, die richt zich vooral op dat je uh.. een groot beraad met cliënten uitvoert.
D.	Oké, (F: oké) dus de organisatie daarvan.
E.	Ja, het gesprek zelf en wij richten ons veel meer op het voorstuk (S: ja) hè, wat eraan vooraf gaat (D: ja), van hoe je met cliënten überhaupt in gesprek komt (D: ja) over het sociale netwerk.
F.	Ja, want wij hebben begrepen dat, wij richten ons onderzoek op de ambulante hulpverleners van team A van Arnhem uhm.. maar wij hebben begrepen dat zij inderdaad maar één training hebben gehad (E: oké) en sommige uh.. regio's zeg

	maar twee (E: ja)(S: ja)
	Als het goed is hebben zij (S: oh ja) de tweede training dan ook gehad (F: ja), hè, dat gaat veel meer over het netwerkberaad zelf (S: ja),
	Oké en met welke reden is er dan uh.. voor gekozen om hier maar een training te geven en bij de andere regio's twee?
E.	Dat weet ik niet, dat is, dat is gewoon per locatie verschillend, hè, maar dat ka, dat heeft waarschijnlijk met tijd te maken, dat ze niet zo snel dat georganiseerd kregen (F: ja), om twee trainingen te doen (D: oké) en het is wel logisch om dan met onze training te beginnen, omdat wij (F: ja)(D: jaa, precies) dat, dat, van hoe ga je überhaupt met mensen in gesprek over sociaal netwerk.
F	Ja.
D.	En hoe dat dan gaat
E.	Ja, ja.
D.	Oké, maar dat werd dus echt per regio werd gekeken van hoeveel is nodig of uh..
	Ja (E: nou), het is ook een beetje verschillend geweest hè, per. Eigenlijk was aanvankelijk het idee dat er een aantal uhm.. werkateliers waren, want er waren nog andere werkateliers dan, alleen deze over uh.. netwerken (F: ja). En uh.. de bedoeling was eigenlijk dat medewerkers naar eigen behoefte in konden tekenen op een werkatelier waar ze graag aan deel wilde nemen, maar dat is, uhm.. ik denk doordat de opleidingscoördinator die dat toen allemaal regelde, is uh.. weggegaan uhm.. en daar ook wat onduidelijkheid is geweest over wat is nou, hoe, hoe gaan we het nou precies doen, waardoor het verschillend ingezet is. Dus sommige regio's daarvan hebben de teamleiders besloten daar gaan alle medewerkers aan mee doen, andere regio's werd dat weer anders gedaan, dus het had ook te maken met dat de interne communicatie erover niet helemaal helder is geweest (D: oké)(F: oké). Zo hè? (kijkt naar E.), tenminste zo heb ik het opgevat.
E.	Ja, (F: oké) ja, ook dat.
S.	Ja.
E.	Maar uiteindelijk zijn wij wel in elke regio geweest (S: ja), want in principe heeft elke regio wel gebruik gemaakt van de training (D: oké)(S: ja) uh.. van ons. Ja.
S.	Maar niet alle mensen uit die regio hebben die training gedaan
E.	Nee, nee.
S.	Dus is per regio ook nog verschillend. Soms zijn het teams die daaraan

	deelgenomen hebben (E: ja) uh.. en sommige teams dan dus niet of soms mensen van verschillende teams tegelijkertijd.
E.	Ja.
S.	Zo.
F.	Dus ook uh.. mensen van verschillende functies zeg maar? (S: ja) dus ook ambulante hulpverleners met pedagogisch medewerkers, dat.. (E: ja) was echt per, per team verschillend zeg maar, per regio.
S.	Ja.
E.	Ja.
F.	Oké.
E.	Maar bijna uhuh.. eigenlijk was in elk team wel, zaten er pedagogisch medewerkers, ambulante hulpverleners hè. Pleegzorgwerkers, gedragswetenschappers,
S.	Ja, eigenlijk wel, ja (F: oké).
E.	Alle mensen eigenlijk wel in die groep.
S.	Ja, ja, ja je had je denk ik in Ede ook, Apeldoorn hadden ze de hele groep uh.. (D: so, ja) alle mensen (lacht).
E.	Ja.
F.	Wel goed, ja, ja.
E.	Ja. Jaa, precies en toen waren er nog geen uh.. ontslagen, hè (S: ja). Er zijn ook mensen (S: ja) niet mee gaan doen, omdat ze.. toch gingen afhaken (S: vertrekken) dus, ja.. dus we hebben wel een mooi rondje nouja gehad uh... in de regio.
D.	Ja.
E.	Ja.
D.	Zeker.
F.	Ja.
	Welke, dus zullie zeiden van uh.. jullie gaven dan zeg maar de voor.. de voorbereiding op het uh.. voeren van een netwerkberaad en zijn er nog andere onderwerpen in die training aan bod gekomen?
S.	In onze training?
D.	Of was dat echt. Ja, of was dat echt de hoofd (S: nou) uh.. hoofdonderwerp?
S.	Nee, eigenlijk is zeg maar vooral ook uh.. hoe breng je nou het netwerk van mensen in kaart, maar ook hoe breng je nou in kaart hoe de verschillende betrekkingen

	binnen een netwerk zijn. Want je kan hè, dat was ook wat mensen zeiden, ja dat klinkt zo makkelijk, hoe nodig je mensen uit, van uit het netwerk. Maar heel.. bij heel veel cliënten, wat Els ook zei, zijn relaties verstoord, met zeg maar uh.. familieleden of.. andere uhm.. bekende en hoe faciliteer je nou een cliënt zo, dat die in de positie komt om relaties weer te herstellen of uh.. nieuwe relaties aan te gaan of relaties die een beetje uitgedoofd zijn weer opnieuw uh.. leven in te blazen zeg maar. Dus je hebt verschillende uh.. uhm.. manieren om met een cliënt te spreken over het netwerk, maar ook verschillende interventiemogelijkheden, met verschillende doelen zeg maar, om dat meer helder te krijgen (E: ja). Dus daar hebben wij uh..
E.	En hoe zet je, hoe leg je die verbindingen weer terug. Daar, daar heeft eigenlijk het hoofddoel op gelegen, hè. Dat je, dat kun je ook al doen zonder dat je een heel groot beraad houdt, kun je eigenlijk al heel klein met, al is het maar een persoon in het netwerk, hè (D: ja) , waar je weer een verbinding mee probeert te herstellen (S: ja). Dat je dat inderdaad faciliteert als hulpverlener.
F.	Oké.
E.	Dan is het natuurlijk dat cliënt zelf in beweging komt (F: ja, ja)(D: ja), hè, maar dat je dat wel uh.. faciliteert.
F.	Dat was dat het hoofddoel van de training? Of niet?
E.	Dat was eigenlijk het hoofddoel van de training (S: ja), om verbindingen.. weer te leggen.
D.	Okee.
S.	Ja.
D.	Ja.
F.	Duidelijk, ja. Ja. En hoe, hoe hadden jullie de training precies vormgegeven? Was het heel praktisch of heel theoretisch? Wat moet ik me daarbij voorstellen?
	Hmm, combinatie hè (Kijkt naar E.)? met een uh.. uhm.. ook wel een stuk uitleg, met ook wel behandeling van uh.. begrippen uit systeemtheorie. Uh.. Maar ook veel zelf oefenen, dus inderdaad zelf een uhm.. genogram maken, zelf een ecogram maken en dan vervolgens ook de verschillende betrekkingen daarin tekenen, de aard van de betrekkingen tekenen om zo goed mogelijk een plaatje te hebben en ook te zien hoe complex het eigenlijk is (D: ja). Dat, wat wij denken dat zo simpel is, wat helemaal niet (F: nee) zo simpel is. Dus mensen ook zelf echt wel met praktische oefeningen aan de slag uh.. gezet.

E.	Met eigen casus, hè. Ze moesten een eigen casus nemen en daar dus (S: vragen bij te stellen) het genogram van tekenen (S: ja)(D: ja). en dus het, inderdaad ecogram en met betrekking daarna ook vragen bij uh.. stellen, van bedenken van nou hoe ga ik vervolgens met deze uh.. het netwerkkompas, zijn allemaal van die terminologie (F: ja) uit onze training, hè (S: ja, ja). Maar hoe ga je dan in gesprek daarmee (D: oké) met de cliënt (F: ja)(D: ja). En dat hebben we ook uh.. nou ook in rollenspelen, aan het eind van de training (F: oké), dus ook..
D.	Dus ook een combinatie.
S.	Ja.
F.	Ja, ja precies.
S.	Ja, ja en dat is uh.. uh.. dat is niet, niet altijd lukte dat in de tijd zeg maar, want we hadden ook gewoon eigenlijk niet zo heel veel tijd. We hadden aanvankelijk het idee om dat over meerdere dagdelen te verspreiden, maar dat bleek agenda-technisch toch voor teams heel erg lastig (D: ja) dus we hebben het ook een beetje geconcludeerd en naar een middag terug gebracht. Dus we hebben daardoor ook niet altijd alles kunnen doen, wat we wilde doen zeg maar (D: oké, ja), maar nou ja wel een basis gelegd en dacht dit moet toch eigenlijk een vervolg krijgen (). Ja
D.	Ja, precies.
S.	Ja.
F.	En ik hoorde u net al zeggen dat jullie al een aantal hulpmiddelen hebben aangereikt. Ecogram, genogram. Zijn er nog meer hulpmiddelen die jullie hebben ingezet of aangereikt aan de medewerkers?
E.	Ja en het systeemogram.
F.	Oh die ken ik niet.
D.	Nee.
E.	Nee, dat kennen de meeste niet. Maar dat heeft tb.. dat heeft dus te maken met de betrekkingen waar uh.. Sabine het ook over had net.
F.	Oké.
D.	Oké, was dat de belangrijkste?
E.	Dat je die in kaart brengt. Dat is uiteindelijk de uh.. belangrijkste omdat we zeggen van uh.. ja hè, MEE gebruikt bijvoorbeeld hè, gebruikt bijvoorbeeld ook het netwerkkompas en ook het genogram en uh.. ecogram. En dat wij een uh.. surplus wilde geven aan de jeugdzorgwerkers, om die mee te geven van (D: oh)(F: oké)(S:

	ja) hoe je meer in betrekkingen kan denken en werken en daar jezelf ook als onderdeel van kan zien.
D.	Ja.
F.	Is dat ergens terug te vinden, op.. op intranet ofzo, hoe dat in zijn werk gaat?
E.	Nee, nee dat niet, nee. Dus je moet trainingen van ons volgen als je er meer over wilt weten (lacht).
D.	Graag, ja (lacht).
F.	Jaa (lacht).
S.	(lacht) Ja, ja, ja.
F.	Oké.
D.	Want staat.. dus er staan nog trainingen op de planning ook?
S.	Nee, eigenlijk niet.
E.	Nee, op dit moment niet. Nee, dat is een beetje stil komen te liggen door de hele verander.. alle veranderingen uh..
S.	Ja en teams die weer opnieuw gevormd werden, omdat heel veel mensen natuurlijk ontslagen, weggegaan zijn.
F.	Ja.
S.	En nu ligt uhm.. de prioriteit ook heel op de ontwikkeling van die zelfsturende teams en uiteindelijk moet vanuit die teams de vraag komen om eventueel die verdere scholing op te.. dus de regie moet wat dat betreft ook veel meer bij de teams zelf komen te liggen.
D.	Ja.
F.	Ja.
D.	Maar het eerste idee was ook dat er maar een training uh.. zeg maar dat jullie maar één training zouden geven?
S.	Aan de medewerkers één training?
D.	Ja.
S.	Ja, we hadden zelf eigenlijk bedacht om een.. een training bestaande uit drie bijeenkomsten te doen, zodat je inderdaad ook met oefenopdrachten, huiswerkopdrachten en daar weer op ver.. voort zou kunnen borduren. Maar dat is dus inderdaad niet gelukt, gewoon door alle drukte uh.. teams hadden, maar dat ligt allemaal nog open.. eigenlijk.

E.	Ja., omdat dat wat mensen terug gaven is van uh.. dat ze het zinvol vonden en, en praktisch en.. maar tenminste dat hebben wij dan terug gekregen en, maar dat 't wel zo is van hoe implementeren ze dat in een dagelijkse (S: ja) uh.. uh.. werk (D: ja) en hoe houden ze het ook vast (D: ja, precies) en waar wordt dat verankerd, waar komt het terug, dat.. dat (S: ja) was eigenlijk de steeds terugkerende vraag (D: ja) en jaa, dan denken wij, dan is het zinvol om het nog eens een keer weer terug te laten komen (D: ja, zeker), en nog een keer te kijken van nou hoe hè hoe kun je het inderdaad als een (S: ja) vast onderdeel. Kan je manier van werken (D: ja, precies) terug laten komen (S: ja), omdat in principe in het Empowerment zou het kunnen (S: ja, met de reflectieve praktijk) met alle inkomsten uit de reflectieve praktijk
S.	Dat was ook ons idee hè (E: ja) dat inderdaad bij.. bij binnen de reflectieve praktijk, daar moeten alle medewerkers aan deelnemen en een onderdeel van de reflectieve praktijk zijn de methodische casuïstiek besprekingen en dat vol.. gingen ze aan de hand van een aantal stappen en een van die stappen is bijvoorbeeld ook het maken van een genogram, maar wij zijn dus een aantal stappen verder gegaan (F: oké)(D: oh), dat zit daar dan niet zo in, maar dat zouden we daar graag wel in willen brengen, zodat het in die reflectieve praktijk, die met uh.. regelmaat gehouden wordt elke keer weer terug kan komen (F: ja). Dat was eigenlijk het idee.
D.	Ja, maar dat gebeurt nou dus niet.
S.	Nee, ik denk, ik denk, ik weet niet hoe het bij jullie is (kijk naar E.), maar de reflectieve praktijk dat is voor veel teams, moet dat eigenlijk weer opnieuw opgestart gaan worden omdat die teams allemaal zo veranderd zijn. Dus daar zit even een beetje een knik in (D: ja) en dat begint.. uh.. maar in de achterhoek gaat dat nu weer opnieuw starten (F: oké), dus er zijn nieuwe teams gevormd voor de reflectieve praktijkgroepen en dat gaat dan nu weer lopen zeg maar (D: ja). Maar ik weet niet hoe dat in andere teams is (kijkt naar E.).
E.	Ja, dat is bij ons ook zo, ja, ja.
S.	Ja, hè. Ja, dat zal.
F.	Allemaal weer een beetje opnieuw..
S.	Ja, dus het is uh.. ja, dat is gewoon door de.. (D: ja) door al die ontwikkelingen is dat weer een beetje.. ja, is daar een knik in gekomen eigenlijk.
D.	Ja.

S.	Ja, ja.
F.	Uhm.. nou jullie zeiden.. gaven net al aan van er zijn een aantal hulpmiddelen aangereikt, maar uhm.. uh.. hebben de medewerkers ermee kunnen oefenen toen? Ook?
S.	Ja.
E.	Ja.
F.	Oké
S.	Ja, zit erin.
F.	Ja, precies.
E.	Met een eigen casus, hè.
F.	Jaa, oké.
D.	Oh ja, ja, ja.
E.	Ja.
F.	Ja, ja.
S.	En we hadden uh.. ook zeg maar dat ze dan 't in kaart gingen brengen, dan hypothesen moesten vormen over hè, dus ze een bepaalde vraag moesten hebben en hypothesen moesten vormen over wat.. wat zijn nou factoren die van invloed zijn hierbij en vervolgens een focus moeten bepalen op waar ga ik mijn aandacht aan en mijn interventies op richten, want zeker bij meer complexe systemen, is het zo veel (D: ja, precies) en moet je toch (F: ja, moet je er..) ergens zoeken naar (F: ja) een uhm.. een uhm.. een ingang en hoe je daar ook mee aan de gang zeg maar.
D.	'Ja.'
F.	Hm hm.
E.	En dat is inderdaad ook met het systeemogram werken, hè (D: ja), dus dat je.. dat was voor veel mensen ook wel nieuw dat je hypothesen stelt en dat je dus ook een focus gaat bepalen. Dat alleen al dat stukje, dat wat onderdeel is van het systeemogram, dat je ook naar betrekkingen kijkt hè, composities, want dat was.. dat was een nieuw stuk geworden (S: ja) voor veel mensen ook (S: ja, dus..).
F.	Die hadden nog geen ervaring daarmee, dan verder?
S.	Niet zo..
F.	Met het hulpmiddel zeg maar.

S.	Niet om zo expliciet, er op die manier ermee aan de gang te gaan (F: oké), zeg maar echt inderdaad een vraag stelt en formuleer, een hypothesen formuleer, dus eigenlijk (D: ja) een beetje onderzoeksmatig te werk gaan zeg maar, dat kennen ze eigenlijk niet hè?
E.	Nee, heel veel (F: oké), meeste mensen niet (F: oké), nee. Daar was het uh.. nieuw voor (D: oké), maar de meeste kennen wel hè, zoals het genogram of ecogram (F: ja) is trouwens ook voor heel veel mensen onbekend (D: oh ja?)(oké)(F: oh?) met name de pedagogisch medewerkers uh.. kende het uh.. niet (S: nee) uh.. wel aantal mensen.. ambulant hulpverleners hadden het in hun opleiding gehad, gewoon voor IOG (F: ja), IOG opleiding (D: hm hm)(F: hm hm), maar.. maar dit stukje niet.
S.	Nee, we..
F.	Niet, oké.
D.	Maar dat was ook niet, oh sorry.. maar dat was ook niet verplicht in de organisatie om..
S.	Jawel, onder..
E.	Oudere medewerkers niet.. nog. Die z.. die hadden het niet gehad, alleen het nieuwe stuk (D: ooh, oké), , die hadden het door ons gehad, met contextueel werken (S: oké), genogram te maken.
F.	Ja.
S.	Ja. Nee op zich is wel een.. een.. dat is ook een format wat opgenomen is in het elektronische dossier en dat is ook verplicht, dat mensen wel uhm.. een sociaal.. een.. een netwerkanalyse maken, dus zeg maar dat ze met mensen gaan bespreken wie allemaal in hun netwerk zijn en wat.. welk beroep ze op wie kunnen doen. Maar dat beperkt zich ook tot zeg maar de mensen uit het eigen netwerk van een cliëntsysteem (D: ja), terwijl er soms ook hulpverlenende organisaties betrokken zijn, plus dat je zelf ook onderdeel uitmaakt van het netwerk en dat is wat wij in die zin anders gedaan hebben dat ze in een ecogram een overzicht maken van alle betrokkenen zeg maar (F: hm, ja), dus niet alleen opa's, oma's en de burens of de school.. schooljuf, maar ook uh.. als er bijvoorbeeld uh.. een gezinsvoogd betrokken is of als er bijvoorbeeld een andere hulpverleningsinstantie betrokken is dat dat allemaal in kaart gebracht wordt (D: oké) en ook in kaart gebracht wordt hoe zijn nou die onderlinge betrekkingen, want (D: hm hm) soms zie je ook dat bijvoorbeeld een cliënt een goed contact heeft met de gezinsvoogd, maar dat de hulpverlener zelf

	met die gezinsvoogd niet zo (F: hm) uh.. handig (D: ja, ja) uh.. uh.. kan samenwerken, dan kan dat van invloed zijn op de relatie tussen de cliënt en de hulpverlener (D: ja), dus op die manier dat helemaal gewoon goed in kaart te brengen en ook te onderzoeken, van hoe ziet dat er nou uit (F: ja) in relationele werkelijkheid hè (D: ja, precies), zo benoemen we het dan.
F.	Ja, krijg je wel een compleet beeld van natuurlijk.
S.	Ja.
F.	Ja.
S.	Nou dat was ook wat heel veel werkers teruggaven hè (F: oké) dat ze dat ook wel als heel verrijkend uh.. uh.. want ze hadden natuurlijk wel veel in hun hoofd altijd (D: ja, precies), maar door het zo op papier te zetten.. (D: ja) dat dat veel uh.. uhm..
E.	Overzicht geeft (D: ja, precies).
S.	Ja, overzicht gaf en inzicht ook daardoor
F.	Ja.
E.	Ja, ja, want dan zie je, je kan eigenlijk de uh.. aanwijzen wat uh.. waar de knelpunten liggen en waar ook oplossingen mogelijk (S: ja) kunnen liggen (F: ja)(D: precies) dat wordt eigenlijk daarmee in beeld gebracht.
F.	Ja.
S.	Ja.
D.	Oh mooi, dat ze dat dan ook aangaven van.. (S: ja) van wat ze aangereikt krijgen.
S.	Ja.
D.	Maar is dat dan nou wel als een uh.. verplichting zeg maar gesteld of nog steeds niet dat..
S.	Wel, wel dat netwerk in kaart brengen daar is ook een format voor, wat ze gewoon verplicht moeten invullen, wat ook in het dossier komt, maar wat je er dan vervolgens mee doet, dat is natuurlijk aan de werker zelf en dat ligt ook nergens vast zeg maar (D: nee, precies). Het komt wel terug in de evaluatie van een hulpverleningsplanbespreking, is dat weer een kopje (F: ja)(D: hm hm) uh.. hè het netwerk is in kaart gebracht, er heeft een netwerkoverleg plaatsgevonden uh.. nou het netwerk is dan vaak wel in kaart gebracht, netwerkoverleg vind zelden plaats nog, is mijn ervaring, dat dat blijkt uit de audits die we doen.
D.	Oké.

E.	Ja, maar mensen, het is ook de ervaring dat mensen het als zo heel groot zien (S: ja, precies, precies), dat ze gelijk het hele netwerkberaad moeten uh.. uitnodigen. Nou dat kan, als dat kan is het natuurlijk mooi, maar soms kan dat niet direct en dat, ook als je maar een paar mensen hebt uit het netwerk (F: ja), dat is eigenlijk ook een netwerkberaad (F: hm hm)(D: ja, precies), dus dat werd ook vaak te groot (S: ja, precies) voorgesteld.
D.	Oh ja, ja, ja.
S.	De betekenis was toch niet helemaal helder voor mensen.
E.	Nee, die was niet helemaal helder, ja.
F.	Oké.
S.	En ook wel wat wij merkten, dat.. dat gaf ook wel een soort uh.. uh.. ja verlichting bijna denk ik, dat het ook niet altijd noodzakelijk is om met al die mensen aan tafel te moeten zitten (F: hm hm)(D: hm hm), maar dat je in je gesprek die mensen er wel bij kan betrekken (D: ja), dus je kan wel spreken met een cliënt over de relaties met de verschillende betrokkenen, wat ze daar zelf in kunnen doen, wat anderen zouden willen doen (F: hm hm), dus dan heb je het er wel over, is het onderwerp van gesprek, zonder dat je perse al die mensen aan tafel hebt.
F.	Ja.
D.	Ja, precies.
E.	Dat netwerkberaad hè, dat is natuurlijk belangrijk, is ook een belangrijk uh.. onderdeel van de transformatie waar wij natuurlijk (S: ja)(D: ja)(F: hm hm) met zij alle in zitten, van dat het belangrijk is om gebruik te maken van het netwerk (D: hm hm) en werd het op een gegeven moment werd het een.. een, leek het een soort doel op zich te worden. Als je maar genoeg netwerkberaden organiseerde (D: oké) dan was het goed (S: ja)(F: ja)(D: ja), terwijl het gaat.. het is een middel om (F: hm hm)(D: ja, precies) om eigenlijk het doel van een cliënt.. ze eigen doel te kunnen bereiken (D: hm hm)(F: ja) en dat hè, dat jij dan goed faciliteert als hulpverlener, maar dan is tussen alle anderen manieren waarop je dus hè het doel kan bereiken, die zijn ook belangrijk (D: hm hm) en dat hebben wij ook wel naar voren willen brengen.
D.	Ja.
F.	Oké.
D.	En heeft die transitie er ook voor gezorgd dat jullie dat zijn gaan organiseren of heeft

	die er helemaal niks mee te maken? Omdat dat zeg maar wel veel belangrijker wordt.
E.	Het is wel daardoor op de agenda gekomen.
S.	Ja.
E.	Mede.
S.	Maar niet zozeer door de transitie, maar door de transformatie.
E.	Transformatie daarin, ja.
D.	Ja. Ohja, ja, ja. Oké.
F.	Ja.
S.	Ja, het heeft natuurlijk wel met elkaar te maken, maar.. ja.
D.	Hm hm.
F.	Uhm.. ja wat was eigenlijk 't, het resultaat van de training, want ik heb wel net al een paar dingen gehoord, vaan dat mensen het zen.. zinvol vonden, maar... kunnen jullie daar iets over zeggen?
S.	Ja, dat weet ik eigenlijk niet zo goed, wat ik straks al zei, ik weet niet zo goed of uhm.. of mense.. of mensen het vast hebben gehouden en daarmee door zijn gegaan zeg maar of dat ze dan hè doordat je er op dat moment mee bezig bent denkt oh ja leuk, is altijd goed, maar vervolgens toch weer in.. in de dagelijkse hectiek hun eigen dingen blijven doen en dan dit toch weer een beetje kwijt raakt. Dat.. dat zou ik niet durven zeggen.
E.	Nee, nee, nee het is prak... ik denk dat het ook een beetje per persoon verschilt, maar ik heb wel een.. een collega die inderdaad daar echt wel feedback over terug gaf, dat ze het heel uh.. praktisch vond (F: oké), maar dat ze ook wel graag eigenlijk een vervolg wilde, ook van dat ze nog wat vragen had over hoe doe ik dat nou in een gesprek verder en uh.. hè, dat mensen wel een soort geprikkeld zijn geraakt uh.. dat hebben we ook wel vaker gehoord hè (S: ja)(D: ja) van wie uh.. want aan het eind vroegen we, van de training vroegen wel om feedback, zodoende kwamen we ook hè uh.. aan ervaringen van hoe mensen erop terugkeken (F: hm hm) van dat ze het zinvol vonden (F: ja) en dat heb ik later nog ook nog wel terug gehoord van een collega, maar ook wel van uhm.. ja joe gaan we er nu mee verder.
S.	Ja.
D.	Ja.

S.	Ja.
D.	Want er is naderhand dus helemaal geen evaluatie meer geweest van of het is blijven hangen (S: nee) of dat mensen het nog doen ofzo?
S.	Nee.
D.	Nee, dat is dan echt aan de organisatie zelf om nog een vervolg uh..
S.	Ja, ja.
D.	Oké.
E.	Ja en ik doe het zelf wel in mijn reflectieve praktijk, ik ben ook practice leader dan (F: hm hm)(D: hm hm) in de reflectieve praktijk dus dan uh.. ben ik er wel uh.. actief mee, omdat uh.. (S: mensen ook vragen) mensen ook zelf.. eerder deed ik het zelf veel, toen had ik.. hè... met een uh.. ecogram, genogram, systeemogram (F: hm hm)(D: hm hm) maar nu doen mensen het zelf ook veel meer.
S.	Ja, ja.
D.	Oké.
E.	Dus dat is wel leuk om te merken, van hé door die training hè (S: ja) dat ze meer zichzelf zeker voelen om dat dan (F: oké) neer te zetten.
D.	Ja.
F.	Ja.
E.	Ja.
F.	Oké
E.	En dat moet ik nou een beetje vast houden.
S.	Maar dat is toch.. maar dat is ook doordat jij dan uh.. uh.. ook binnen contexten, zaken bespreekt hè?
E.	Ja.
S.	En ik weet niet of dat, iedereen dat doet.
E.	Nee, dat weet ik ook niet, want ik denk dat is weer iets van een andere groep, weet ik dat ook niet. Maar ik weet wel dat uh.. meer collega's nu uhm.. dat wel doen, want ik weet van de andere groep.. dat ze.. uh.. toch wel ook.. ja, geïnspireerd zijn geraakt en inderdaad ook uh.. op die manier (S: het met elkaar ook doen) cliënten situatie hebben ingebracht (D: oké), maar ik weet niet of ze het standaard doen.
S.	Nee, nee snap ik.
D.	Hm hm.

E.	Is ook een beetje afhankelijk van de persoon die 't dan denk van (D: ja, precies) nou ik uh.. ik kan dat uh.. heb het wel een beetje onder de knie en ik ga dat doen.
D.	Hm hm.
S.	Ja.. ja.
F.	Oké, dus als ik het goed begrijp uh.. zouden er eigenlijk nog meer trainingen moeten volgen om uh.. resultaten die nu zijn bereikt, vast te houden of te vergroten dan.
S.	Eigenlijk wel, denk ik. Ja.
F.	Oké.
S.	Ja, nou of in ieder geval zou het wel de moeite waard zijn om te toetsen hè, wat is blijven hangen (F: ja), wat de opbrengst is.
D.	Ja, absoluut.
F.	Evaluatie, ja, ja. Zijn er nog meer dingen waarvan jullie denken van dat zou ook nog helpen.. uh.. ja, een bijdrage kunnen leveren aan 't, ja vergoten van de resultaten of het behouden van?
S.	Ja, ik denk zelf nog wel, dat hebben wij nooit gedaan, wij zijn allebei ook practice leader, hè wat Els net vertelde, ik ben ook practice leader (F: ja). Wij hebben bijvoorbeeld uh.. nooit de groep practice leaders dit aanbod gedaan of alle gedragswetenschappers, gedragswetenschappers doen natuurlijk veel werkbegeleiding (D: ja), ik.. ik bied natuurlijk zelf ook werkbegeleider, daar toen wel vaak ook aandacht aan besteed, aan dat netwerk. Maar hoe mijn collega's dat allemaal doen, dat.. hè ongetwijfeld hebben ze het goed tussen hun oren, want het moet gewoon en ik denk dat iedereen ook wel het nut ervan in ziet, maar hoe iedereen dat doet, op welke manier (D: nee), dat weet ik eigenlijk niet en de practice leaders ook niet. Dus het zou eigenlijk ook heel mooi zijn om mensen die daar een.. een.. een faciliterende rol in vervullen om die daarin ook te scholen zeg maar hè (F: ja)(D: ja, absoluut), zodat zij het weer mee kunnen nemen in hun practice leadership of in hun werkbegeleiding (D: hm hm). Dat zou volgens mij nog wel een aanvulling kunnen zijn.
E.	Ja.
S.	Die.. die.. dat moet je warm houden hè.
E.	Ja, klopt omdat je, je hebt dan toch meer een basis op, gezien op internet systeemopstellingen hè dat dat aangeboden wordt, maar ik.. zoals ik het zie denk ik van dat is een mooie basis als je.. als je.. een training zoals wij die hebben gegeven

	om vervolgens dan ook (F: hm hm) weer naar de betrekkingen te kijken die je ook in de systeemopstellingen doet, want dan kijk ik ook naar posities die mensen naar elkaar hebben (D: hm hm) of in een sociogram (D: ja), dus dat.. dat zou wel mooi zijn denk ik als onderliggen
S.	Dat het geen losstaande dingen zijn, want dat lijkt dus nu een beetje.
D.	Maar bedoelt u dan de betrekking tussen de cliënt en de.. en het netwerk?
E.	Ja, bijvoorbeeld maar ook die je met jezelf hebt met de cliënt (D: oké)(F: ja) maar in.. kijk als je systeemopstellingen doet kun je misschien in de verleiding komen om dat alleen vanuit de cliënt en zijn netwerk te zien (D: hm hm), terwijl je natuurlijk zelf ook onderdeel (F: onderdeel bent) bent (F: ja) van het geheel (F: ja), D: ja). Dus dan wordt het een beetje.. kunnen het losse dingen gaan worden (S: ja) hè en.. en.. ja, dat zou.. dat vind ik jammer (D: hm hm)(F: ja), dus ik denk dat het mooier is als je het in een uh.. manier van denken uh.. (S: ja, precies) kan gieten.
D.	Zeker.
E.	Want.. want eigenlijk heel.. ik gebruik zelf voor een.. een, ja Sabine ook hè, duplo poppetjes en dat is een beetje vergelijkbaar met systeemopstellingen (D: ja), zitten.. zitten parallelen in en uhm.. als je.. als je deze manier van denken bent dan is dat ook een.. hè, dan kun je dat ook voortzetten in uh.. in opstellingen (D: hm hm) of in posities neerzetten.
S.	Ja, ja.
F.	Ja.
S.	Ja (F: ja), je kunt het ook laten zien aan cliënten (F: ja) en (F: is voor hun ook uh..) cliënten daar zelf mee laten schuiven.
D.	Ja.
F.	Overzichtelijk, ja.
S.	Ja.
F.	Ja, ja
D.	Dan moeten ze zelf maar aangeven wie dicht bij hun (bijv.. bijv.. bijv..) staat en wie ver..
E.	Dat zou je kunnen.. op die manier kunnen doen.
D.	Oké.
E.	Er zijn verschillende manier voor en er is.. 't is ook een duplo methode die wat meer contextueel georiënteerd is en dan heb je een transactionele analyse, dus dat is..

	daar zijn wel mogelijkheden en ideeën voor (F: oké, leuk), heb je.. heb je wel wat meer achtergrond waarin je dus met poppetjes kunt werken bijvoorbeeld.
D.	Oh wat leuk omdat zo inderdaad met behulp van duplo poppetjes te doen.
E.	Ja.
S.	Ja.
D.	Wordt het inderdaad heel inzichtelijk.
E.	Ja.
S.	Ja.
E.	Klopt.
S.	Ja.
E.	Nee, klopt. Ja.
	Maar dat (E: maar dat..) wordt.. gebeurt eigenlijk alleen bij ouderschap blijft (E: ja), bij de andere vormen van hulp niet.
E.	Nee, ik heb laatst uh.. ben ik uh.. vroeg een collega met mij om mee te gaan naar een gezin, toen heb ik de duplo poppetjes ook gebruikt en nu is zij zo enthousiast geworden (S: oh, leuk) wil zij.. heeft ze (F: oh, wat grappig) allemaal duplo poppetjes aangeschaft en wil ze het zelf ook gaan doen, maar nou hè (S: voor ambulant, voor..) voor de ambulante hulp (S: ja, ja) is het de bedoeling dat ik daar eerst wat over ga vertellen hè?
S.	Ja, ja.
E.	Maar goed dat is ook weer van wat vertel je wel en wat vertel je niet, want je moet het wel in een context (D: ja precies) want anders ben je heel snel uitgepraat.
S.	Een trucje he, is ook een soort trucje ofzo hè?
E.	Ja precies.
D.	Maar zoiets is dus niet in de training aan bod gekomen?
E.	Nee, we hebben niet we hebben eerst wilden we echt met de basis beginnen en dat was al veelomvattend (D: Ja precies) want we kregen het niet rond in de tijd (S: ja, ja) van twee/drie uur (F: hm, hm) dus ehm, dus ja eigenlijk om alles tegelijk te doen dat is jammer dus dan kun je beter zeggen een paar stappen verder gaan en ook andere dingen weer doen en daarom begin ik nu ook over de systeemopstelling dat ik denk van laten we eerst de basis eens goed hebben voordat we dan alweer hè dat ook eh gaan doen, maar goed dat is mijn persoonlijke mening.
D.	Ja, hm hm. Het was dus echt alleen maar twee en drie uur en dan eh..

E.	Dat was het.
F.	Dat is echt heel kort.
E.	Ja het is echt ontzettend kort en je doet natuurlijk wel een beroep op ... en het was ook wel hè de feedback van de eerste bijeenkomst (S: ja) dat mensen ook zeiden van het is dat we gemixt zijn in een groep met mensen met wat meer ervaring dus de ambulant hulpverleners (D: hm, hm), waren meestal wat meer ervaren om bij voorbeeld met het genogram te werken, want veel pedagogisch medewerkers harstikke nieuw dus die zaten dan hoe doe ik dat? En eh, dus dat ze aan elkaar wel steun hadden he, om daarover na te denken en daarmee bezig te zijn he, maar anders was het niet eens te doen geweest in die tijd ook hè, (D: nee, nee) (F: ja heel lastig) het was voor de pedagogisch medewerkers alleen gewoon te weinig (S: jaaa, ja ja) (F: ja) (D: ja) hè, er hadden we nog veel meer tijd in moeten steken (S: Ja, ja) dus dat was wel maar dat hadden wij ook met opzet gedaan we hadden ze gemixt.
F.	Wou ik net vragen ja, ja.
D.	Ja oke, oke.
E.	Ja ook omdat eh, we wisten dat we te weinig tijd hadden (S: helaas, ja ja) dat we dachten laat de groep het ook doen we hebben het over eigen kracht hè (F: slim ja), dus laten we de eigen kracht van de groep ook gebruiken om dus met elkaar eh daarin in te leren, maar dan zie je wel dat ze natuurlijk wel aanlopen zelf onderling tegen elkaars verschillende leerprocessen (F: ja), want de één heeft veel meer te halen (F: ja) (D: ja, hm hm) dan de ander dan, dus hoe ga je daar mee om. We hadden het wel zo gedaan dat van nou dat iedereen er iets uit (S: eigen casus) zou kunnen halen (S: ja) maar we merkten wel van nou dat we de ambulant hulpverleners dan niet in de verleiding zouden moeten laten hebben van eh, dat zij alleen dingen geven en brengen (F: ja) (S: ja) en dat zij ook voldoende zélf halen want er was op zich genoeg te halen in ons (S: ja) (D: hm, hm) aanbod ook voor de ambulant hulpverleners.
S.	Ja, daarom hadden we ze ook gevraagd een eigen casus te nemen hè, dus het kan eh kon op ieders eh, ja het sloot aan op ieders niveau.
F.	Ja precies ja.
D.	En werd het wel zeg maar gewoon met elkaar besproken ehm die casussen of eh..?
S.	Ja, die hebben ze uiteindelijk wel in twee tot drietallen laten werken. Dan moesten ze wel één casus kiezen dus (D: hm hm) niet iedereen kon uiteindelijk met zijn eigen

	casus aan de slag (D: ja precies) maar eh zeg maar met de casus waar ze wel mee aan de slag konden ze wel in meedenken en was t ook wel een beetje exemplarisch voor andere casussen zeg maar (D: hm, hm) (F: ja), dus daar kon iedereen wel wat van leren.
F.	Iedereen kon mee doen zeg maar.
S.	Ja.
E.	Dat was na de pauze hè (S: ja). Ze moesten eerst zelf gaan tekenen en dan een casus met hun groepje kiezen.
S.	Ja.
F.	Oh, dus eerst waren ze wel echt individueel bezig?
E.	Ja.
S.	Ja, ja, ja.
E.	Dat ze allemaal die ervaring hebben (F: ja) om een probleemsituatie in kaart te gaan brengen.
F.	Oké, wat goed.
D.	Dus dan moet je dat ook wel weer mee kunnen nemen naar een hulpverleningstraject, dat mensen ook hun casus ...??
S.	Ja.
E.	Ja, als het goed is.
S.	Dat zeiden ze ook wel hè (E: klopt), dat zeiden ze ook wel van 'oh dat ga ik dan ook wel..' maar ja je weet het niet.
E.	Je weet niet of de voornemens in de praktijk van alledag ook uitkomen, want in principe ga je dan hè, dus heel veel merkten ook van 'oh ik ga anders kijken', hè in hoeverre kun je het dan vasthouden (S: ja) (D: hm, hm) in het werk van alledag dat je inderdaad anders blijft kijken.
F.	Ja, dat is heel lastig in zo'n korte tijd inderdaad.
S.	Ja.
E.	Ja.
D.	Dan zou je inderdaad nog een vervolg erop moeten hebben (S: ja) (E: ja) om te kijken in hoeverre het is doorgevoerd.
F.	Zijn er nog dingen die jullie anders hadden willen aanpakken in de training? In het werkatelier zeg maar?
	Stilte van 4 seconden..

E.	Nou we hebben naar de aanleiding van de eerste keer hebben we wel steeds (S: hebben we bijgesteld hè?) bijgesteld aan de hand van de feedback ja.
D.	Oké.
S.	Ja.
E.	Wat was het na de eerste keer? Wat hadden we toen bijgesteld?
S.	Dat vroeg ik mij ook af, de theorie wat minder uitgebreid?
E.	Ja dat sowieso, want daar kwamen we toch niet aan toe. Die hadden we al laten liggen dus die hebben we ook uit onze sheets gehaald, ja.
S.	En dat we uiteindelijk ook nog weer meer oefening, dus met een rollenspel, maar dat lukte ja niet altijd even goed. Dus meer oefenen zelf, in gesprek (E: ja) zeg maar (F: hm, hm), maar wat of nou wat je ook merkte überhaupt dat de tijdsdruk hoog was, maar dat mensen ook snel geneigd zijn om erover te praten en niet in de rol te stappen van (D: ooh). Dat was ook wel wat mensen moeilijk vonden hè?
E.	Ja, en dan merk je van daar moet je echt tijd aan besteden, dat goed neer te zetten, want mensen doen dat niet automatisch dat ze zeggen van 'oké, nou ben ik de moeder of nu ben ik de zuster van eh en we hebben een conflict. Ga dat eens voelen van hoe dat is (F: oké). Daar is toch een drempel, en en dus daar moet je dan genoeg tijd aan besteden (D: hm, hm). En we hebben daar eh, hè in onze opzet (S: ja) hadden wij daar dan niet, (S: te weinig) te weinig tijd voor hè in verhouding (F: ja) (D: ja). Dus eh is denk ik ook omdat het eerste stuk genoeg tijd vergde.
S.	Ja, ja. En dat had je toch meer tijd moeten hebben, dat zou, dat was je vraag wat zou je anders willen doen zou ik dat, want dat is volgens mij wel waar mensen het meeste van leren dat is dan ook al gaat het dan niet helemaal goed of dat ze ehm. Maar dat vinden mensen zelf natuurlijk ook moeilijk om dat uit te spreken als het niet zo goed gaat.
F.	Ja!
S.	Maar om dat ook echt meer te oefenen, en en de begrippen die wij behandeld hadden het genogram en het ecogram en het systemogram ook daar dan meteen in mee te kunnen nemen zodat ze ook konden ervaren wat het voor hun kon toevoegen zeg maar.
D.	Ja precies.
E.	Want wij hadden een rijtje van eh, van een een hoe ze daar dan dus gesprekstechnisch mee om zouden kunnen gaan (S: ja, ja) en dat omdat dat

	natuurlijk aan het eind van de rit kwam (F: hm, hm) hadden we daar gewoon te weinig tijd voor. Om dat goed te kunnen oefenen hè, van inderdaad hoe doe je dat gesprek, hoe geef je dat op een goede manier terug (S: welke vragen stel je dan) hadden wij een aantal ehm technieken voor meegegeven.
S.	Ja, ja, reframen en dat soort dingen. Daar hebben ze eigenlijk te weinig mee kunnen oefenen.
E.	Ja, dus dat is ... 06:24
F.	Maar ze hebben wel handvaten meegekregen?
E.	Ja.
F.	Oké.
E.	en door de meesten werd ook gevraagd van 'mogen we die meehebben (S: ja) eh, zo'n uitdraai. Dus die hebben we ook meegegeven.
F.	Welke handvaten gaat het dan precies om?
E.	Nou dat is, dat gaat over eh, een soort basisattitude waarin je een aantal dingen doet zoals contact leggen, maar ook iets kunt toevoegen en hoe doe je dat, hoe kun je dat toevoegen.
F.	Oké ja.
S.	En het soort vraagstellingen (E: ja), bijvoorbeeld circulaire vragen. Gewoon verschillende soorten vragen hebben we aangereikt, het reframen als techniek, zeg maar dat je herlabelt. Als mensen een bepaalde betekenis geven aan iets, dat je daar zeg maar iets aan toe kan voegen waardoor mensen er een andere betekenis aan kunnen geven. Dat soort dingen hebben we wel aan de orde gehad.
E.	Ja, en dat zouden we wel, want dat hebben we in de training of de pilot 'systemisch werken' uitgebreid bij stilgestaan, dat zouden we wel meer kunnen doen.
S.	Ja.
	'Gelach van beiden' 07:33
F.	Kon het maar allemaal ja.
S.	Nou weet je, dat is natuurlijk ook eh, ik ben geen trainer en Els is dan nog docent dus je hebt wel een didactische achtergrond, maar ehm we hebben het er gewoon bij gedaan hè. Dus wat jullie daarstraks natuurlijk al vroegen van waarom trainingen bij alle werkzaamheden die je hebt 07:51. Het is toch ook dat merk je wel, toch wel weer een vak apart om echt training te geven, zeg maar hè van welke werkvormen hanteer je en nouja daar hebben we best leuke dingen in kunnen bedenken.

E.	Ja, want daar hebben we geen reactie, misschien dat die later zijn gekomen, maar ik heb tot nog toe geen reacties erop gehoord van nou het was..
S.	Dat de werkvormen niet goed waren.
E.	Nee, dat de werkvormen niet pasten.
S.	Nee, ik ook niet hoor.
E.	Het was meer van het tijdgebrek hè, dus veel in één middag.
S.	Ja.
E.	Dus hoe houd je het vast, was het eigenlijk meer.
S.	Ja, maar daar zou ik dus wel meer ehm, maar dat is ook meer buiten de organisatie, eh dat dat meer ehm gefaciliteerd wordt zeg maar. Dan geef je zo'n training en dan krijg je feedback en mensen zijn enthousiast of (D: hm, hm) geven reacties terug, dan vervolgens heb je daar geen contact meer over, dus je weet ook eigenlijk niet wat daar vervolgens mee gebeurt waar jullie terecht vragen over stellen. En dat zou ik wel leuk vinden als dat meer een leerlijn, of een doorgaande lijn zou worden, dat je ook toets van wat hebben mensen er nou van meegenomen, wat doen ze er nou mee. Niet om ze te willen toetsen (F: nee), maar om het beter te kunnen implementeren en te kunnen volgen, bij te kunnen sturen als je merkt hé, het wordt toch weer los gelaten of eh dat soort dingen.
D.	Oh oké, oh zo.
S.	Het moet eigenlijk veel meer gestructureerd ingebed zijn in de organisatie inderdaad.
F.	Oké, dus dat zou een aanbeveling kunnen zijn dan?
S.	Ja het zou, ja dat, ja.
F.	Oké, ja.
E.	Ja minder als een los onderdeel (S: ja) eh, te beschouwen . Dat was wat ik zei over die systeemopstellingen, dat zou heel mooi een een een een, de volgende stap kunnen zijn in een traject van... Hè, als je het teveel als losse onderdelen ziet, dan denk je dat je als hulpverlener uit je rugzak steeds maar weer iets (S: nieuws) los moet halen en moet toepassen, maar het is meer, je helpt als het één geheel wordt hè, van een denkkader waarin je, van waaruit je echt gericht kunt kiezen, van wat is nu passend, wat is helpend?
F.	Ja.
D.	Ja. En als het vaker terug komt gaat het denk ik ook meer in je systeem zitten(S: ja) (E: ja, precies), waardoor je er misschien ook meer achter komt 09:59. Dat zou mooi

	zijn. Maar er is helemaal vanuit de organisatie niet zo iets van daar gaan we nog iets mee doen of daar willen we nog energie in steken?
S.	Nou wat we, wat de lijn nu is wat ik daarstraks al vertelde, is dat er nu veel meer van onder uit vanuit de teams moet komen hè. Die teams dat worden zelfsturende teams, die moeten voor hunzelf een jaarplan maken (D: oké), en ook een soort ja, bedenken van waar wil ik zelf nog in geschoold worden, waar kan ik eventueel zelf een bijdrage leveren aan scholing van anderen, dus er wordt veel meer vanuit de teams ehm, ge-ehm, moet het aangeboden of aangevraagd worden zeg maar. Dus de organisatie heeft minder dat ze van bovenaf op willen gaan leggen: jullie moeten allemaal dit, of jullie moeten allemaal zo.
F.	Ja.
S.	Maar das ook nog toch nog wel ja, een ontwikkeling. Ook voor de zelfsturende teams, daar worden ze natuurlijk op gecoacht, om daar ook ehm, ja dat ook meer gericht te kunnen gaan doen.
D.	Hm, hm.
S.	Dat is allemaal nog zo nieuw.
E.	Ja, want ik hoor nu van collega's van we zijn meer bezig met hoe we hè, hoe we functioneren (F: functioneren, ja), dan dat we met eh met ons vakinhoudelijk bezig houden, gaan houden.
F.	Hm, hm.
E.	Dus wat we, ja, dat gaat ongetwijfeld een tijdje duren (S: ja denk ik) voordat die vragen op gaan borrelen, en eh, dus ja dat is de keuze denk ik van of ja de consequentie van als je, als je op die manier die teams hè (S: ja) echt, het echt van hen laat komen want ze zijn met andere dingen bezig.
F.	Ja, precies.
E.	Ze zijn het ook niet gewend om zo te denken, van hoe gaan wij dit vakinhoudelijk eh, nu aanpakken of zo.
D.	Hm, hm.
S.	Ja, ja. Dat zijn ze inderdaad ook niet gewend dus dit is echt een ontwikkeling.
E.	Ja.
S.	Het is niet zo maar ineens hè dus dat eh..
D.	Nee precies.
F.	En ook niet niks nee.

S.	Nee.
D.	Nee, want jij zegt misschien moeten ze er eerst hun weg in vinden, en misschien op den duur dat ze dan denken: hé, het is wel leuk.
E.	Dan zijn we weer aan de inhoud toe hè, want je bent steeds aan het organiseren (D: ja precies) van eh, hoe organiseer ik mijn werk nu zo, dat ik afstem op andere organisaties en eh dat ik eh, nou ja überhaupt m'n cliënten heb en daarmee aan de gang kan.
D.	Maar wel heel interessant moet ik zeggen.
F.	Heel leuk.
S.	Ja? (lacht)
D.	Ja.
F.	Vind ik ook.
D.	Ik heb heel veel geleerd weer.
F.	Er komt heel veel terug bij mij.
S.	Wat dan, wat dan vooral?
F.	Nou ja ik vind het wel leuk, ik heb eh de minor systeemgericht eh werken gedaan in de ambulante jeugdzorg (S: oh ja) dus al die dingen als duplopoppetjes, circulaire vragen en zo, dat komt allemaal weer terug dat ik denk oh ja!
S.	Heb ik ooit ergens geleerd.
F.	Ja.
S.	Het zit er nog, leuk.
F.	Ja, dat ik denk oh ja.
D.	En ook veel dingen die we in eh in de opleiding hebben gekregen dat je denkt van oh ja!
S.	Ja, het klopt ergens wel.
D.	Het is inderdaad wel goed om dat allemaal weer op te halen, want ik denk als je een aantal jaar aan het werk bent ja, dan verdwijnt dat ook allemaal naar de achtergrond (S: ja) en zeker als er niet zoveel aandacht aan besteed wordt..
S.	Ja (F: ja), dat is wat werkers ook inderdaad zeggen dat dat gebeurt ja.
F.	Er zijn ook zoveel technieken, dingen die je kunt toepassen dus ja (S: ja) (E: ja), dat is wel echt zo.
D.	En natuurlijk, ze moeten natuurlijk ook al zoveel doen (S: ja), dus ehm ja.
S.	Mensen hebben natuurlijk ook hun eigen stijl ontwikkeld in de loop van de jaren en

	eh hebben natuurlijk voorkeur voor bepaalde eh technieken, wat ook past bij hoe als persoon in hun vak staan. En dat mag ook eh, maar het is wel zo goed om met elkaar te blijven onderhouden waar we met z'n allen wel voor staan zeg maar. En als organisatie zeggen we dat we werken vanuit de context van een cliënt, en ook systeemgericht werken. Dat moet dan wel bij alle werkers, hoe ze er dan vervolgens ook een persoonlijke invulling aan geven, maar dat moet eigenlijk wel eh in het werken opgenomen zijn.
F.	Ja, en ik denk dat dat nu ook wel van je gevraagd wordt dat je daar flexibel in bent.
S.	Ja, heel erg.
E.	Ja, ja, want als je vanuit de context kunt denken hè, dat kijkt ook weer anders bijvoorbeeld naar veiligheid.
F.	Ja.
E.	Hè. Er zit ook best wel gevolg ook, van hè hoe je denkt.
S.	Ja.
F.	Ja.
E.	Heel veel mensen staan er niet bij stil, maar (S: ja) ja. Veiligheid is natuurlijk wel een andere belangrijke pijler (S: ja) (F: ja), maar die twee hebben wel eh een raakvlak.
S.	Ja.
F.	Ja, dat klopt.
D.	Maar het is wel heel interessant dat jullie ook zeggen van er is eigenlijk nog niet zo veel bekeken van wat er nou is blijven hangen, want dat is natuurlijk ook wat wij willen doen (S:ja), van wat is nou het effect van die training en in hoeverre nemen ze wat ze hebben geleerd mee in het werken met cliënten.
S.	Nou daarom zou het wel leuk zijn, maar ik weet niet of dat ook een onderdeel van jullie onderzoek is, om bijvoorbeeld, jullie zeggen team A noemden jullie net hè (F: ja) om de werkers die toentertijd meegedaan hebben aan de training, om van hun eens terug te horen eh, wat heb je toen die middag gedaan of opgestoken of geleerd of hoe je het ook noemen moet, en wat merken cliënten daar nu nog van hè, (D: ja, ja) (F: ja, ja) wat doe je daar nog mee?
F.	Ja dat staat bij ons ook op de planning.
S.	Oh mooi, want dat zouden we allebei wel graag terug horen dan. Ja, dat zou ik wel heel leuk vinden.
F.	We hebben alleen geen lijst van wie er precies mee hebben gedaan. Ik weet niet of

	echt heel team A (S: ja, dat zijn er wel..) heeft meegedaan? Volgens mij heel veel, maar..
S.	Wel veel, en we hebben ook wel deelnemerslijsten bij eh Willij Freriksen ingeleverd hè?
E.	Ja.
D.	Oké, dat is misschien ook wel interessant.
S.	Dus daar kan je het nog navragen. Ja, want dan kun je die mensen, ik weet niet of iedereen nog in dienst is hoor (F: nee), maar dan kun je wel mensen persoonlijk ook gaan benaderen.
D.	Dat zou mooi zijn.
F.	Ja.
S.	Ja dat zou wel leuk zijn.
F.	Ja we hebben er al een aantal benaderd, maar inderdaad we wisten niet precies wie eh de training had gevolgd. Dat was niet helemaal duidelijk.
D.	En vanwege dus die drukke periode dat veel mensen er toch geen tijd voor hebben..
S.	Ja, is ook. Dat is ook, dat is ook.
D.	Ja.
S.	Maar het zijn toch wel (F: belangrijke dingen hè), ja zonde om dat helemaal weg te laten.
D.	Ja precies.
F.	En het is ook niet heel erg lang geleden..
S.	Ja, ja.
F.	Dan hebben we de belangrijkste vragen denk ik wel gehad toch?
D.	Ja, ja.
F.	Ik weet niet of jullie zelf nog vragen of opmerkingen hebben of...?
S.	Nee, ja wat jullie net zeiden dat zou ik wel interessant vinden om eh als jullie zeg maar bij de werkers zelf eh eh, interviews hebben afgenomen of vragenlijsten of hoe jullie het ook gaan doen, dat we wel terug horen (D: ja) hoe zij daar tegenaan kijken zeg maar en wat ze er van mee genomen hebben.
D.	Ja, absoluut.
E.	Ja, dat willen we graag weten ja.
S.	Ja. Want Lindenhout wil wel graag een lerende organisatie zijn en blijven, en doende hebben we daar ook veel in gedaan. Er zijn ook al wel veel initiatieven in dat opzicht

	geweest, maar eh ja echt een een een structureel opleidingsbeleidplan daarin, dat is eigenlijk nooit zo heel goed van de grond gekomen toch?
E.	Ja, nou ja het is inderdaad dat we dit soort dingen dat we die vast kunnen houden. Ook van datgene wat je eh, brengt zeg maar, of wat je met elkaar hè, wat er natuurlijk met elkaar ontstaat aan leereffect, van hoe houd je dat vast?
S.	Ja.
E.	Dat is eh...
S.	Dat monitort de organisatie niet.
E.	Nee.
S.	En dat zegt eigenlijk ook iets over wat je dan vervolgens als organisatie in opleidingszin moet doen hè, hoe je dat moet, ja moet sturen.
D.	Ja.
F.	Hm, ja dat is een goede tip. We nemen het mee.
D.	Nee maar we zullen zeker als we wat verder zijn met ons plan, dan zullen we het jullie ook laten zien en laten zien van wat wij nou eruit eh... (S: ja.) zeg maar hoe wat we terug hebben gekregen van mensen.
S.	Ja, leuk, harstikke leuk.
E.	Ja, ben ook heel benieuwd.
F.	Wij ook.
	Iedereen lacht.
S.	Wie zijn dat? Van wie hebben we het, van wie hebben we het?
E.	We hebben al zoveel mensen gezien dankzij die transitieperiode dus eh..
F.	Ja.
E.	Dus ja, dat maakt het er niet makkelijker op.
D.	Nee.
S.	Nee, en sommigen moesten veel trainingen volgen dus die werden ook een beetje overspoeld eigenlijk.
F.	Ja, dat krijg je natuurlijk ook allemaal.. Dan weer die training, dan weer die en dan weer die..
S.	Ja, ja.
E.	Alles door elkaar gehaald ook.
F.	Maar wel goed dat het wordt gedaan, dat sowieso wel (S: jawel), maar het is wel veel in één keer inderdaad.

S.	Jawel, maar misschien dat het in de organisatie dat het eh en de communicatie dat het wat eh anders geregeld moet worden.
F.	Ja dat heb ik vaker gehoord ja.
S.	Ja, oh ja?
	Iedereen lacht.
F.	Oké, we willen jullie dan heel erg bedanken voor (S: ja) de medewerking .
E.	Graag gedaan.
S.	Graag gedaan. Leuk dat jullie dit doen. Succes!

Bijlage 6: Transcriptie mevrouw Jagtenberg

Interview ambulant hulpverlener

Datum: 13-05-2015

Geïnterviewde: Wilma Jagtenberg

Interviewers: Florian van Wijngaarden en Diede Janssen

Onderwerp: training 'werkatelier'

Afkortingen:

- W: Wilma Jagtenberg

- F: Florian van Wijngaarden

- D: Diede Janssen

D.	Nou we zullen eerst even kort uitleggen hoe eh, iets over onszelf en hoe het interview eruit gaat zien (W: hm, hm) en we willen je allereerst natuurlijk bedanken dat je überhaupt mee wilt werken want ja, zeker nu jullie het zo druk hebben, dat je toch tijd vrij kan maken. Mag ik trouwens 'u' of 'je' zeggen?
W.	Graaaaag 'je'.
	Iedereen lacht.
D.	Oké, dan doe ik dat. Nou, wij zijn dus Florian en Diede, en wij zijn momenteel bezig met onze scriptie, en die voeren we uit in opdracht van Lindenhout. We hebben samen met Jose Koster, da's onze begeleidster hier, hebben we een eh een onderzoeksvraag geformuleerd en die is als volgt: in hoeverre kunnen de ambulant hulpverleners van Lindenhout regio Arnhem team A na het volgen van de training werkatelier het netwerk van cliënten onderzoeken en deze inzetten in de hulpverleningstrajecten?
W.	Ja.
D.	Het is een hele grote, maar die hebben we uiteengezet in verschillende deelvragen en één gaat onder andere over de vormgeving van de eh eh, van de training werkatelier en zo nog een aantal deelvragen, en daar gaat dit interview over.
W.	Ja, oké.
D.	En aan de hand van de antwoorden die daaruit komen willen we de deelvragen graag beantwoorden, dus (W: ja) vandaar dit interview.
F.	Ja, ja. Nou het interview zal ongeveer een half uur tot een uur ongeveer duren, en

	ehm ja zoals ik al eerder zei ehm wordt het opgenomen met video-apparatuur en ja daar willen wij graag jouw toestemming voor dus ga jij daar mee akkoord?
W.	Ja.
F.	Ja? Zou je dan heel even hier de 'ja' willen omcirkelen? Bij die? Ja.
	W. omcirkelt de 'ja' op het blaadje.
F.	Nou mocht je tijdens het interview nog eh vragen hebben dan eh dan mag dat, en zoals ik net al zei van als je het nog wilt nalezen dan is daar de mogelijkheid voor dan eh, als het is uitgewerkt dan laten we het je weten en dan sturen we je een mailtje of maken we nog een keer een afspraak. En ehm, als jij verder geen vragen meer hebt (W: nee) dan kunnen we gaan beginnen. Dus ik weet niet of je nog vragen hebt?
W.	Begin maar.
F.	Ja? Ehm nou om overeen te komen dat wij het interview mogen gebruiken voor het afstudeeronderzoek willen wij nog wel graag daar eh jouw handtekening voor, zodat we in ieder geval kunnen laten zien dat we toestemming hebben zeg maar om het te gebruiken. Dus als je hier je handtekening zou willen zetten?
W.	Ja.
	W. zet handtekening.
F.	Yes. Super, dankjewel. Nou dan gaan we beginnen. Ehm, kun je allereerst ons eh vertellen wat jouw werkzaamheden bij Lindenhout zijn precies?
W.	Ja. Ik ben ambulante hulpverlener (F: ja). Eh, dus dat houdt in dat ik in gezinnen aan bepaalde doelen werk en ehm momenteel zijn dat wel heel veel pubers.
F.	Hm, hm.
W.	Eh, ook heel leuk maar ik heb jarenlang gewoon met de jonge kinderen (F: ja) van nul tot twaalf gewerkt. Eeehm... Naast gewoon de gesprekken en interventies in gezinnen werk ik ook veel met video. Eh, vroeger heette het video home training (F: hm, hm, oja), en tegenwoordig wordt de term video interactie begeleiding meer eh (F: ja) gebruikt. Eeehm... En vorig jaar heb ik ook eh eeeh, training eh, basic trust (D: oké) dat is speciaal voor kinderen met hechtingsproblematiek, een deelopleiding eh gedaan en eh afgerond (D: oké). En dat maakt ook dat ik eh wanneer er sprake is van een kind met hechtingsproblematiek ik die methodiek in kan zetten (F: hm, hm) (D: hm, hm), dus dat zijn de dingen naast de methodiek van AG of IOG (D: ja) die ik dan gebruik (F: ja). En eeeh, ik ben net deze maand begonnen bij een

	gezinshuis waar vier pubers met hechtingsproblemen in therapie (D: oooh) zitten (F: da's wel interessant) (D: wel heftig), en waar ik dan eh ambulant hulpverlener van ben.
F.	Oké, interessant.
W.	Dus ja een leuke, leuke uitdaging.
D.	Ja.
F.	Weer iets heel nieuws denk ik dan.
W.	Pittige kinderen.
F.	Ja.
D.	Absoluut!
W.	En daarbij moet ik dan naast eh.. Het hoofddoel is eigenlijk het coachen van de gezinshuisouders, maar daar hoort ook bij de contacten met de gezinsvoogd en ook de biologische ouders (F: oké) (D: oké), dus eh ehm dat is wel hmm, eh één keer per jaar moet je dat eh eh doen. Dat is ook een beetje afhankelijk van wat er eh wat er speelt, maar in ieder geval is het belangrijk dat de biologische ouders ook weten (D: hm, hm) dat ik de gezinshuisouders ondersteun (F: ja) (D: ja, precies)
F.	Dus je gezicht vaak laten zien zeg maar, dat ze weten met wie ze te maken hebben?
W.	Ja.
F.	Oké, interessant. En je zei net van ik eh heb vroeger vooral veel met jonge kinderen gewerkt en nu meer met pubers.
W.	Ja.
F.	Welke reden ehm zit daar achter?
W.	Puur door de aanmeldingen (F: oké) vanuit de gemeente of vorig jaar, want er de laatste jaren gewoon meer een verschuiving gekomen, en de dagbehandeling is natuurlijk eh behoorlijk verkleind en zou wellicht opgeheven worden (F: ja), dus daar was ik ook vaak de ambulant hulpverlener van, van kinderen die bij de dagbehandeling zaten (D: hm, hm). En ehm, ja het is gewoon het aanbod wat er is en het zijn eh steeds meer eh pubers. En de jonge kinderen die gaan nu toch via de wijkteams (F: ja) (D: ja) ook eh sneller, laagdrempeliger, dat er andere contacten zijn (D: ja, die nemen het meer over), maar die lopen wel iets terug volgens mij.
F.	Oké.
D.	Oké. En u, u, je heeft deelgenomen aan de training 'werkatelier'?

W.	Ja.
D.	Oké. En weet u, weet je, hoe eh het idee daarvoor is ontstaan om die training op te zetten?
W.	Nou, het netwerk is natuurlijk heel erg belangrijk. Dat is echt van eh, van deze tijd (D: ja), en eh ja vanuit hogere hand en niet vergeten de inspectie (D: hm, hm), is er natuurlijk ook meer eh aandacht komen te liggen bij eh netwerk en veiligheid.
D.	Ja.
W.	Eehm, nou ben ik het even kwijt.
D.	Hoe het idee voor de training is ontstaan.
W.	Ja, nou eigenlijk vanuit de eh, vanuit de staf hè, dat eeh iedereen verplicht werd die training te volgen (D: hm, hm), eeh dus zij hebben dat bedacht maar het past ook heel erg bij het beeld. Vanuit de wijkteams is het natuurlijk heel erg eh, eh in.
D.	Ja, precies.
W.	Daarvoor waren we natuurlijk ook al bezig met netwerk, maar het is nu veel specifiekere hè, dat ouders gemotiveerd worden of/en verantwoordelijk worden gemaakt hè (F: dat staat meer op de voorgrond denk ik) meer op de voorgrond hè, van je wilt hulp (D: ja, precies), maar wat kan jouw netwerk daarin betekenen, en eh hoe ga je dat vormgeven? Dus van ons uit heel erg stimuleren (D: ja) dat ze dat zelf gaan doen, en waar nodig dat je daarin meedenkt en meekijkt of ook de stappen zet om dat netwerk te betrekken.
D.	Ja.
F.	Ja. Je zegt de staf, wie versta je daar dan precies onder?
W.	Eehm, nou de gedragswetenschappers (F: oké), maar ook eh daarboven nog vanuit de hele behandelgebeuren vanuit de directie (F: oké, ja) dat eh.. Door de hele transitie is het natuurlijk nog meer op de kaart gezet (F: ja) (D: hm, hm), en eh daarvoor.. Kijk netwerkberaad was er al heel lang binnen Lindenhout, maar dat werd echt ehhhh, als ik het goed heb, ehh ingezet wanneer er een kind uit huis geplaatst werd.
D.	Oh zo.
F.	Oké dan pas?
W.	Ja.
D.	Oké, dat is echt een actuele ontwikkeling.
F.	Ja.

W.	Dat was er al heel lang hè (D: hm, hm), want oorspronkelijk ehh was ook de eigen kracht, dat is ook uit Nieuw-Zeeland eh eh gekomen, en daar zijn ook weer allerlei netwerkberaden uit voort gekomen binnen de Jeugdzorg. Want eigen kracht werkt puur met non-professionals (D: ja) en eh andere opgezette netwerkberaden die daaruit voort gekomen zijn die eh die zijn juist wel ook met professionals (D: ja precies), en vanuit Lindenhout eh zijn er ook mensen die zich daarmee bezig houden en die ook de training geven (D: hm, hm) zoals Henk Smelik ehm.. Ik weet niet of jullie die kennen?
F.	Nee (D: we hebben wel eh), die naam zegt me niks. We hebben eh (D: Els de Groot) Els de Groot en Sabine van Heertum, maar die komen uit de regio Achterhoek.
W.	Oooké. Henk Smelik is ook wel echt eh van eh Arnhem. Hij heeft ook de training gegeven samen met een gedragswetenschapper (F: ja) (D: oké) over netwerkberaad voorbereiden en eh uitvoeren.
F.	Oké, ja.
D	Oké.
F.	En jij hebt dan alleen de eerste gevolgd?
W.	Je kon maar of de één of de ander volgen.
F.	Oh.
D.	Oh! Oh ja?
W.	Ja, het was heel kort dag en het was eh, eh, in de laatste helft van 2014 (F: ja), en toen is er gewoon ingedeeld. Je kon kiezen voor het één of het ander (D: ja) dus ik heb de uitvoering toen gekozen.
F.	Oké, ja ja ja.
D.	Ehm, ik weet niet of je dat dan weet, maar is dan zeg maar de ene training meer voorbereidend zeg maar en misschien meer de basis, en de andere (W: ja) meer voor gevorderden zeg maar?
W.	Nou... Ja... Eigenlijk zou dat zo moeten zijn, want eerder was het zo dat je ze allebei volgde maar dan ging het meer vrijblijvend (D: hm, hm) zeg maar, als je daar interesse in had dan kon je dat doen (D: oké) (F: ja), en vorig jaar werd het dus eh verplicht om, ik denk om vanwege de tijdsdruk ofzo, dat er toen eh voor die weg eh gekozen is.
D.	Oké, ja.

W.	Ja.
F.	Oké.
W.	En toen dacht ik van ja, alles staat ook op papier, alle stappen, dus ehh dan heb ik meer aan het eh aan de uitvoering wat daarbij komt kijken, dan aan de voorbereiding, terwijl de voorbereiding natuurlijk ook heel belangrijk is.
D.	Ja tuurlijk ja.
F.	Moet je toch een keuze in maken. Heb je het idee dat ehm de de medewerkers die hebben meegewerkt aan het voorbereiden van eh dus zeg maar die training, anders waren dan die van de uitvoerende training of dat niet?
W.	Eeehm... Nou ik heb van de mensen die eh.. Van een paar mensen gehoord die bij het voorbereiden zaten dat die gewoon het erg jammer vonden dat ze niet eh de uitvoering konden doen.
F.	Oké, ja.
D.	Maar omdat ze dat wat in de training aan bod kwam al zeg maar vaker gehad hebben of gewoon omdat ze eigenlijk gewoon de hele rit wilden doen? Gewoon van begin tot (W: ja ik denk het laatste) eind?
W.	Ik denk het laatste.
D.	Ja.
W.	Ja. En dan nog is het ook zo van, er waren zoveel verplichte dingen (D: ja) die we moesten doen eh, dat ik dat me daar ook meteen op in schrijf, ehm, maar er pas mee aan de slag ga als ik denk dat het op dat moment ehh zinvol is en dan ga ik me opnieuw verdiepen in wat er allemaal bij komt kijken.
D.	Oké.
F.	Oké, ja.
W.	Want zo heb je ook de beoordelingsboog hè met eh.., die kennen jullie waarschijnlijk wel?
F.	Die heb ik vorig jaar wel gehad ja, bij mijn minor.
W.	Waarin je gaat bepalen of een kind ehh, wel of niet thuis kan blijven wonen of ehh naar een ander pleeggezin eh moet. Dus dan is een heel onderzoek best wel pittig en intensief waarin je alle partijen van de familie en daaromheen, het netwerk, ook bevraagt wat dan handig is voor dat kind.
F.	Hm, hm.
W.	Ja... Dat is dan ook weer zo'n training die ik misschien wel drie/vier jaar geleden

	heb gehad, en die ik vorig jaar moest gaan doen. Dus dan heb je ook zo van eh, oke?!
F.	Ja.
W.	Ja van wat moet ik nu gaan doen? En dan heb je wel de hulp van een gedragswetenschapper, en dan is er ook gewoon een heel format waarmee je werkt met eerst die stap en dan die stap, en dat interview moet ik doen (D: ja) en dat moet ik nog uitschrijven. En uiteindelijk komt daar een beeld uit, en dan gaat het naar de gezinsvoogd en die beslist wat er gaat gebeuren.
D.	Ja.
F.	Ja.
W.	Je geeft dus eigenlijk een advies, en dat neemt zij mee in de plaatsing van een kind.
F.	Ja, oke.
W.	En zo is het met het netwerkberaad ook.
D.	Ja inderdaad.
W.	Het zit gewoon wel in mijn achterhoofd, en kortgeleden was ik daar ook, was er ook bijna sprake van dat ik daar iets mee ging doen (F: hm, hm) (D: hm, hm), maar dat is niet van de grond gekomen omdat de casusregisseur er een andere mening over had (D: ooh) vanuit de gemeente.
D.	Oh dat moet je dan ook nog samen bespreken zeg maar?
W.	Ja, ja.
D.	Of dat überhaupt aan de orde is?
W.	Ja.
D.	Oké.
W.	En dan kun je natuurlijk wel in je rapportage zetten waarom je het van belang vindt dat (F: hm, hm), en het advies geeft dat (D: hm, hm), maar ja de de de de casusregisseur is eh, die is doorslaggevend. Die bepaalt. Wil niet zeggen dat het niet alsnog gaat gebeuren hoor (D: hm, hm), maar eh daar was dan eigenlijk vooral de reden dat het netwerk ontoereikend was en dat er binnen het netwerk nogal eens sprake was van eh geweld en mensen buiten de deur zetten, en dat dat dus geen zin had om dat te doen (F: nee) (D: nee, nee, absoluut), terwijl ik nu zover ben dat ik van ouders toestemming heb om bepaalde mensen uit het netwerk om daar wel contact mee op te nemen (D: oh, oké), terwijl dat eerder niet aan de orde was.

	Iedereen lacht.
D.	Dus dan, dus dan zou je het eventueel wel kunnen gebruiken?
W.	Nou dat... Laat ik het zo zeggen dat ik in ieder geval de grootouders in dit geval ga bevragen over het kind waar het ehhe om gaat (D: ja), en eerder eh was daar zoveel ruzie dat er gewoon eh überhaupt geen contact mocht zijn.
F.	Dat dat kan hè? Ja.
W.	En een aantal hulpverleners die er letterlijk eh de deur uit eh (D: oh, oei) zijn gewerkt (D: ja) dus eh nouja..
D.	Nou dan heb je toch een grote stap gemaakt zo te horen.
W.	Ja, ja. Dus ik eh, ja ik wil daar ook eh mee verder want ik vind het dan wel een uitdaging. Het heeft gewoon heel veel te maken met... Ja dat mensen zich toch eh gehoord en gezien eh willen voelen (F: dat is wel heel erg belangrijk ja) (D: ja), en die uitdaging wil ik wel aangaan en als het dan (F: ja, zeker) niet werkt nou ja dan word ik er misschien ook uitgezet en, maar ik ga altijd wel heel erg op mijn gevoel af (D: oké), dus als ik me daar onveilig zou voelen (D: hm, hm) bijvoorbeeld, of ik zou denken van nou dit gaat de verkeerde kant op (D: ja) dan eh, dan ga ik gewoon, nou ja gewoon, dan ga ik wel weg of dan benoem ik dat en (D: ja precies) ik laat dan sowieso even voor de zekerheid weten van nou dan of dan ben ik er, dus als wat hè?
D.	Ja, precies.
W.	Maar ik heb van mezelf totaal niet het idee van eh dat ik daar onveilig naartoe ga. Ik ga er eerder zo naartoe van... (Trekt een blij gezicht.)
D.	Dat is ook wel belangrijk.
F.	Gelukkig maar.
W.	Ja, ja.
F.	Dat is fijn. Wat was eh eh eh, even terugkomend op eh op eh op de training zeg maar, wat was het hoofddoel van de training?
W.	Dat je het in gaat zetten denk ik (F: oké) waar waar mogelijk.
D.	Hm, hm.
F.	Oké, dus in gaat zetten dat je weet hoe je het in gaat zetten of dat je het daadwerkelijk gaat doen?
W.	Nou ik denk inderdaad het laatste. Tuurlijk is het ook belangrijk dat je ook weet hoe je het moet doen (F: hm, hm), en ehm daarin heb ik wel back-up nodig van zo'n

	trainer, gedragswetenschapper, noem maar op (F: ja), als ik het in zou gaan zetten (F: oké), en dat kan ook dat je dat samen doet, want het is niet slim als je dat voor het eerst doet, dat hoor ik ook van anderen, dat is gewoon niet gebruikelijk. Je doet dat samen.
D.	Ja.
F.	Ja.
W.	En ehhh... Ja, het hoofddoel is volgens mij dat het ingezet wordt (D: hm, hm) om het kind op de juiste plek hè... Dat het kind zijn netwerk heeft waar die op terug kan vallen (F: ja) (D: ja), en of dat haalbaar is of niet en welke stappen je dan zet (F: oké) dat is gewoon heel erg, heel erg belangrijk denk ik.
D.	Ja, zeker.
F.	In deze tijd denk ik ook ja.
D.	Ja.
W.	Ja.
F.	En welke onderwerpen zijn er in de training naar voren gekomen, of aan bod gekomen? Welke onderdelen?
W.	Poeh.. Dat vind ik lastig om dat zo eh concreet eh terug te halen. Eehm, maar we hebben gewerkt ook met eh familieopstellingen hè (D: hm, hm), dus dat je (D: oké) ook zelf ervaart eh dat vond ik een heel mooi een heel belangrijk onderdeel van je gaat voelen eh hoe zo'n kind zijn netwerk ervaart en wie veilig zijn en wie heel ver weg staan, en soms staan er ouders daar (D: ja precies) en staat de buurvrouw hier bij wijze van spreken (D: hm, hm, oké), dus dat is heel verrassend want je kan een casus op papier dan krijgen hè (F: ja), dat wordt of uitgelegd/verteld van dit en dat is er aan de hand maar als je iedereen (D: ja) ter plekke neer gaat zetten, dan voelt iedereen ook zich die persoon (F: ja) en dat is heel bijzonder. Ehh, dus dat is een, nou dat is niet echt een onderwerp maar meer een uitvoering geweest (D: ja, hm hm), die mij gewoon heel erg bij is gebleven.
D.	Mooi.
W.	Eehm... Ja en verder wordt er gewoon aan de hand van zo'n PowerPoint al die stappen doorgenomen van eh, ehh, hoe ga je het aanpakken, waar moet je aan denken, wat is belangrijk, eh hoe gaat je met eh weerstanden om, hoe neem je nu interviews af, dat soort dingen dus...
D.	Oké.

W.	Ja, dan zou ik eigenlijk gewoon weer eh het eh die PowerPoint erbij moeten hebben.
D.	Ja precies, dat is ook zo natuurlijk. Ja, ja. Maar is.. Was de training dan ook voornamelijk theoretisch? Of kwamen er ook wel veel (W: nee) praktische dingen aan bod?
W.	Allebei, allebei.
D.	Want zoals je net aangaf die familieopstelling, dat is natuurlijk wel praktisch (W: ja), alleen zo'n PowerPoint is dan weer meer theoretisch.
W.	Ja, nou ja daar werd kort aandacht aan besteed maar dat had ook alles te maken dat de training ging om de uitvoering (D: ja, ja), dus ehh, ehh die theorie is er wel bij nodig en ook gewoon alle stappen die je zet (D: ja) daar is ook bij stil gestaan, en er zijn natuurlijk ook altijd allerlei vragen over eh die dan eh beantwoord worden, maar daarnaast van ja hoe hoe hoe ga ik dat nu echt doen?
D.	Ja precies.
F.	Zijn er in die training dan ook hulpmiddelen aangereikt waarmee je dan kon werken?
W.	Ja....
	Iedereen lacht
D.	Lang geleden.
F.	Het is natuurlijk ook alweer een tijdje terug.
W.	Ja... Nou ja vooraf hadden we natuurlijk dat dat netwerk in kaart is, van wie horen er allemaal bij.
D.	Ja.
W.	Dus dan heb je het over waar we al mee werken de netwerklijsten en de schema's. Dat geeft vaak al heel veel informatie, dat je weet ook wie voor ouders prettig zijn, wie meer afstand hebben (F: ja), en ehm maar ik vind wel, tenminste bij de cliënten die ik heb, dat er vaak ongelooflijk weinig netwerk is.
D.	Ja.
W.	En dan is het natuurlijk wel heel lastig om te gaan netwerken en hoe pak je dat dan aan?
F.	Ja.
D.	Ja, absoluut.
D.	Maar kreeg je daar dan in die training handvaten voor aangeboden om om ook te

	kijken hoe je dat kunt doen? Of was dat een...
W.	Nee, nee.
D.	Oké.
W.	Het is meer bij de empowermentbijeenkomsten (D: ja) dat je het ook eh het was ook eh in één eh één middag dat je het had over netwerken en hoe doet iedereen dat (D: hm, hm), en hoe eh wie heeft er een inbreng waarin hij worstelt van hoe krijg ik meer netwerk en dat je elkaar dan (D: ja) helpt in hoe je stappen kan zetten om dan zo'n netwerk op te bouwen.
D.	Oké.
W.	Ja.
F.	Ja.
D.	En die netwerklijsten en dat netwerkschema is dat ook verplicht nu binnen Lindenhout om die in te zetten?
W.	Ja.
D.	Oké.
W.	Ja. We gebruikten ze al wel (D: hm, hm) hè, het is gewoon heel erg handig want je hebt meteen aan als je start met een gezin heb je gelijk een veel beter beeld daarin. Dat is natuurlijk ook om om te doen, want eh anders dan kwam je vaak veel verderop in het proces dan kwam dat ook aan bod. Het kwam eigenlijk altijd wel aan bod (D: hm, hm), afhankelijk een beetje van de gezinssituatie (F: hm, hm), maar ehh ik vind het ehh ik vind het heel veel tijd, ik vind het erg tijdrovend allemaal, maar eh zeker als je op moet starten (D: ja), je moet iets opbouwen met een gezin, je moet de hele veiligheidschecklist meteen, het netwerk (D: goed zo) , maar je hebt wel gelijk gigantisch veel informatie waarmee je je voordeel kunt doen.
D.	Ja.
F.	Ja, want wat gebeurt er precies met die informatie die uit zo'n eh zo'n netwerklijst bijvoorbeeld krijgt?
W.	Dat je zelf een beeld hebt van welke personen er belangrijk zijn voor het kind (F: hm, hm) of voor de ouders en dat je die ehh daarnaast erbij kan gaan betrekken.
D.	Oké, dus aan de hand van die lijsten?
W.	Ja.
D.	Oké ja. Want ik kan me voorstellen dat je ook zoiets kan hebben van het is verplicht dus we vullen het maar even snel in en dan ehh stoppen we het in het dossier en

	dan gebruiken we het niet meer maar dat (W: ja) wordt dus ook nog echt wel verder gebruikt ?
W.	Soms, soms, soms doe je dat omdat het dan niet echt meerwaarde heeft (D: nee precies), of omdat het netwerk gewoon prima functioneert en dan is het een gegeven dat het functioneert (F: dat is per gezin natuurlijk anders) (D: ja), en wanneer het niet functioneert dan is het aandachtspunt en je begint daar ook langzamerhand meer eh in thuis te raken (D: ja), want eh ik denk meteen aan een moeder, een alleenstaande moeder met een tweeling die zich heel erg schuldig voelde over de herrie die de kinderen maakten en de buurman kwam vragen van wat is er allemaal aan de hand, en ik heb last van dat geschreeuw en zo en dat zij in gesprek is gegaan van nou dit is er aan de hand, mijn kinderen hebben daar en daar last van, en dat die buurman eh zoiets had van oh nee joh maar dan begrijp ik het (F: oh echt?) , dat is duidelijk, en die ging vervolgens Sinterklaas spelen.
F.	Oh?
D.	Oh echt? Oh wat leuk.
W.	En nu is dat contact alweer iets verder uitgebouwd en durft moeder hem nu af en toe ook iets te vragen ten opzichte van de kinderen.
F.	Mooi is dat.
W.	Nou dat dat zijn de kleine dingetjes (D: hm, hm) en dat ik haar dan ondersteun van eh (D: ja) kan je er meer mee doen?
F.	Hm, hm. Ja, leuk zo'n voorbeeld ja.
D.	Ja.
W.	Ja, maar dat is dan ook gewoon een moeder die eh ja, gewoon slim is en keihard werkt om alles te doen wat nodig is (D: ja, ja), en heel veel ouders eh, ja die zijn eh, zij is eh zij was heel erg overbelast, maar er zijn ook ouders die daar geen puf voor hebben (D: hm, hm), of die psychiatrisch zijn en waar het gewoon veel moeilijker is en die al zo lang gewend zijn dat ze ook bepaalde hulp krijgen dat het, dat ze nog moeten ontwikkelen om daar zelf meer (F: ja) (D: ja) in te doen.
F.	Ja.
D.	Ja, precies.
W.	Ja.
F.	Om het zelfstandig aan te pakken ja.
D,	Hm, hm.

F.	Ehh, wat is eh denk jij de belangrijkste motivatie om het netwerk in te zetten tijdens de hulpverleningstrajecten?
W.	Ouders meer eh zelf verantwoordelijk eh te maken.
F.	Ja.
W.	Ehh.. Ook daar eh, ja dat ze zelf de regie daarin hebben, dus ook empoweren: versterken van eigen (D: ja) vaardigheden ten opzichte van het eh netwerk.
F.	Ja.
W.	En daarnaast is het natuurlijk ook ehm, puur de transitie en het kostenplaatje (F: ja) dat het gewoon allemaal goedkoper moet. Maar ik vind het wel echt heel erg eh nuttig, en waar mogelijk ehh super. En wanneer het niet mogelijk is, ja dan hoop ik gewoon dat mensen op andere manieren toch ook gewoon professionele hulpverlening eh krijgen.
D.	Ja.
W.	Bijvoorbeeld bij psychiatrische problematiek (D: ja), of bij heel veel (D: hm, hm) eh problemen als eh relatieproblemen en schulden (F: hm, hm), en eh dan moet er zoveel eerst opgeruimd en opgebouwd worden voordat je echt eh verder kan.
F.	Ja.
D.	Ja, precies.
W.	Ja. Maar ik vind het eh op zich fantastisch als mensen vanuit hun eigen netwerk, want het is vertrouwd en dat is veilig en als ze daar wat te halen hebben, dan is dat mooi.
D.	Hm, hm.
W.	En dat moet zeker gestimuleerd worden (D: ja), maar als er hele troebele familieverhoudingen zijn en dat is weer schadelijk voor het kind dat een oom of tante juist (F: ja precies) dan hè... Dus het is altijd heel erg (F: heel erg zoeken) zoeken (D: hm, hm), maar die speurtocht met elkaar vind ik heel erg leuk (D: hm, hm) en zinvol (F: ja) ja.
D.	En hoe je er dan mee om als je het idee hebt dat ze eigenlijk niet zo goed contact hebben met het netwerk? Hoe ga je dan inderdaad toch zoeken naar hoe je het netwerk daar toch bij kan betrekken?
W.	Ja, hoe doe je dat... Toch vooral door het bespreekbaar eh te maken.
D.	Ja, ja.
W.	Er in gesprek over gaan en eh die personen benoemen en als daar weerstand dan

	is, kijken of die weerstand op te heffen is, of dat dat eh een brug te ver is omdat dat eh (D: ja precies), omdat daar dan weer zoveel onrust bij komt dat dat niet eh zinnig is (D: ja) hè, zoals met wat ik noemde die eh die die grootouders (F: ja) dan eh voor de vader wil het graag maar voor de moeder die voelt zich niet gehoord (D: oké) door hun en die had zoiets van ja dag (D: hm, hm), ik krijg toch alleen maar al die shit over me heen, dus moeder zei: 'nee ik wil dat niet', en als ze dan later toch een beweging kan maken omdat het contact enigszins hersteld is (D: ja), dan blijf ik wel doorvragen (D: ja precies) (F: ja), en blijven proberen ehhhh wat wat ik dan mag doen (D: hm, hm) om toch iets voor het kind te kunnen betekenen , en door het op het kind te kunnen focussen en het van haar af te halen (F: ja) (D: oh ja) (F: dat is het hè) (D: ja precies) (F: focus op het kindja.
F.	Ja.
D.	Oh ja.
F.	Dat is het hè.
D.	Ja precies.
F.	Focus op het kind.
W.	Ja. Er is nooit één manier (D: nee, nee dat is ook zo), het is ook zo hoe dynamisch het proces eh (D: ja) waarin je zit, wat kunnen ouders handelen, in hoeverre kunnen ze normaal in gesprek of zijn ze te belast met hun eigen bijvoorbeeld psychiatrische problematiek en... Dus in die zin probeer ik ook wel hun psychiater of de psycholoog daarin te betrekken van wat mag ik vragen van deze vader of moeder om verder te komen (F: oké) voor het eh kind (D: hm, hm) (F: ja) en daar vraag ik dan ook altijd toestemming voor (F: oh dat is wel mooi) (D: ja) (F: ja) van vind je het goed als ik met je hulpverlener overleg met betrekking tot je kind?
F.	Ja.
D.	Oké.
W.	Want natuurlijk is het altijd zo dat eh mensen niet zomaar over hun cliënten gaan praten want dat mag helemaal niet (F: nee, nee) (D: precies) (F: als er toestemming is), maar als er toestemming is dan eh dan ga ik dat wel aan ja.
F.	Is wel mooi om zo transparant te zijn denk ik
W.	Ja. Maar dat is ook wel mijn manier van werken (F: ja?). Het hoort, het hoort ook bij de hulpverlening (F: ja natuurlijk), maar het is ook heel erg mijn manier van eh.. Ik ga niet achter een rug om met een gezinsvoogd vragen stellen. Nee ik vraag altijd:

	ik vind het belangrijk want het gaat niet goed, ik wil hier echt met de gezinsvoogd over praten ofzo (F: oké), is dat oké?
F.	Ik denk dat mensen je dan ook wel heel snel gewoon echt vertrouwen omdat ze wel weten wat ze aan je hebben.
W.	Ja.
F.	Niet dat je iets zult doen waar ze niet achter staan.
W.	Nee, maar daar draait het om.
D.	Ja.
F.	Ja.
W.	Als je het vertrouwen hebt, kan je hartstikke veel en eh (F: klopt) om dat vertrouwen te krijgen (D: hmm), ja dat eh....
	Iedereen lacht.
F.	Dat is soms niet altijd even makkelijk maar..
W.	Nee, nee, nee maar dat is voor mij wel eh de uitdaging (D: ja precies), en ik heb ook zo hè... Vroeger werden weleens dingen opgelegd, dan moest je dingen doen/
F.	Ja.
W.	Ik heb altijd gezegd dat werkt niet.
F.	Nee.
D.	Nee.
W.	Er kan van hogere hand gezegd worden (D: ja) je moet dit of dat, maar als ouders daar niet achter staan (F: nee), dan heeft dat totaal geen zin.
D.	Nee precies.
W.	Nee.
D.	Maar cliënten houden dus ook altijd zeggenschap in de, in de hulpverleningstrajecten dat ze zelf ook kunnen aangeven van ik wil mijn netwerk erbij betrekken of eh hh inderdaad dat ze toestemming geven om met die gezinsvoogd te gaan praten?
W.	Ja, ja.
D.	Dus ze houden wel altijd de hand in zeg maar.
W.	Ja maar vooral in het belang van hun kind. Ik leg altijd uit waarom ik het belangrijk vind (D: ja), en ehm als een kind eh ehm, zich prettig voelt bij zijn eh bij zijn opa (D: ja), omdat het thuis niet goed gaat, dan leg ik uit dat ik het daarom belangrijk vind, omdat het kind aan mij heeft verteld opa en papa zijn bijvoorbeeld heel belangrijk

	voor mij.
D.	Ja.
W.	En het kind heeft dat ook nodig.
D.	Hm, hm.
W.	Dan ga ik met die eh daarover het gesprek aan.
D.	Oké.
F.	En over het algemeen: hoe ervaren de cliënten het als je het netwerk betreft bij het hulpverleningstraject?
W.	Eehm... Ja over het algemeen wel positief.
F.	Oké.
W.	Schiet me nu net zo een moeder te binnen dat eh... Die had eh ineens eh ehm een andere juf waar ze goed contact mee had, nou kan je daar wat eh, kan je daar wat extra's halen (D: hm, hm) (F: hm, hm), of ehm een vriendin die wel op afstand is maar kan die misschien toch een keer eh oppassen?
D.	Ja.
W.	Ehh... En en en dat vinden ze vaak wel heel prettig, om te kijken van oh ja dit is mijn netwerk, ja maar ja die is zo ver weg.. Oh, maar betekent dat dan dat verder weg ook...
F.	Hm, hm.
W.	Dus... En dan is het van ja nou ja, dat wil ik dan toch wel proberen. En als dat dan lukt dan (F: ja) is dat heel mooi (D: inderdaad), maar ik vind het zelf nog wel lastig om echt nieuwe mensen erbij te betrekken. Hè, dus een wijkcentrum is vaak ideaal (F: hm, hm) (D: hm, hm), maar eehm, eh burens. Heel vaak vinden mensen het toch lastig om hulp te vragen (F: ja) (D: ja), en ehh ja waarom is het dan moeilijk om om hulp te vragen (D: hm, hm), ja dan vinden die mensen me misschien wel lastig of dan denken ze dit of dat... Ja maar weet je dat zeker? Nee, dat weet ik niet zeker.
D.	Oh ja.
F.	Oh dan gaan ze invullen.
W.	Dus hoe hoe hoe, kan je dat dan toch vragen? Ja door het aan te gaan. Ja, en wat als ze nee zeggen? Oh ja, dat is toch wel weer duidelijk. Dan dan hebben ze op dat moment geen tijd. Nee, maar misschien zegge ze wel van ehh nu kan het niet maar volgende week wel.
F.	Ja.

D.	Ja precies.
W.	Het is vaak ook een drempel over want het hangt ook weer van de cultuur af want in sommige culturen is het helemaal not done (D: nee) om zomaar (D: hm, hm) anderen erin te betrekken, want dan weten ze dat er iets is (F: ja), en dan is er schaamte en ehh (D: hm, hm) gevoelens spelen dan een rol, dus het is altijd heel erg aanvoelen (D: ja precies) in de situatie (F: ja) van wat is haalbaar en ehh...
D.	Ja.
W.	Maar over het algemeen ehh is het altijd positief (F: oké) (D: oké) ja.
F.	Mooi om te horen ja, dat mensen dat toch fijn vinden. Ehm (D: maar), ja?
D.	Maar heb je dan ook iets in de hulpverleningstrajecten gehad aan bijvoorbeeld de training werkatelier, bijvoorbeeld bepaalde dingen uit die training die je daar toch in kan gebruiken of .... niet zo?
W.	Eehm... Nou ja het eh het genogram wordt eh wordt ook genoemd hè (F: ja) (D: oké), maar dat heb ik, dat zet ik niet altijd specifiek in maar meer, dat deed ik al jaren want ik vind het een heel mooi ehm middel om ook (F: ja) erachter te komen van hoe een familie in elkaar zit en wat daar patronen in zijn en (D: hm, hm) waar dan ook vaak weer, doordat je het hele plaatje in beeld brengt, er ineens toch een oom of een nichtje of ergens iemand is die wel positief wordt ervaren binnen een hele negatieve familieverhouding (D: ja) en of daar dan ook weer iets mee gedaan kan worden van hé (D: hm, hm) ja die tante die is wel belangrijk voor jou geweest hè? Ja die is heel belangrijk want die heeft mij opgevangen toen en toen (F: ja, als het visueel is hè) kan die dan ook iets (D: oké) ook iets op gaan pakken.
F.	Ja.
D.	Ja.
W.	Ja. Eehm, maar dat is, ja, dat vind ik niet iets, want daar was ook nog even sprake van dat dat ook, is langer geleden dat dat moest (D: hm, hm), nou het moet niet maar ik vind het een prachtige eh vind het een prachtig eh iets zo'n genogram (D: ja), wanneer je denkt dat het zinvol is om het in te zetten.
D.	Precies.
W.	De andere heb ik niet gebruikt, ook niet mee gewerkt.
F.	Oké.
W.	Dat was die.. Eh hoe was dat ecogram ook alweer?
F.	Ja dat is volgens mij ook van, dat je iets van een beetje, ehm.. Volgens mij dat je

	iemand in het midden hebt en daar ook allemaal lijntjes vanaf tekent.
D.	Ja, met (F: dacht ik) micro-, meso-, en macro, volgens mij, niveau dat je dan...
W.	Dus van dichtbij tot verder eh (D: ja) weg.
F.	Ja.
W.	Ja, dat zit er wel een beetje sowieso in ook (F: ja) (D: ja precies) (F: dat denk ik ook) allemaal. En er was er nog één volgens mij?
F.	Het systemogram maar dat kende ik eigenlijk helemaal niet.
W.	Ja precies het systemogram (F: ja), dat kende ik ook (F: nee, nooit van gehoord) nee.
D.	Die was in die eh eerste training voorbereiden was die aan bod gekomen.
W.	Ja, heb ik gehoord ja (D: ja oké), maar daar heb ik niet eh heb ik me niet in verdiept of een plaatje voor me het ziet er zo uit (D: nee precies), maar ik denk dat die ook een goede zou zijn.
D.	Ja.
F.	Ja.
W.	Dat je verschillende systemen eh (F: ja) in kaart eh brengt (D: ja precies) (F: oké) ja.
D.	Dus dan heb je toch, dat zijn dan toch al drie eh eh ehm, hoe noem je dat, hulpmiddelen inderdaad (W: ja) die je dan die je dan inzet
W.	Maar ik vind dat wel heel leuk hoor ook zo'n, al die nieuwe dingen die je kan gebruiken.
D.	Hm, hm.
W.	Maar dat is dan weer de andere kant, tenminste dat ik in ieder geval het gevoel heb dat ik te weinig aan dingen toe kan komen die, die je ook kan gebruiken.
D.	Ja.
W.	De druk is zo groot om binnen die termijn die je hebt alles te doen wat je moet doen (D: ja) (F: ja), ehh, ehh. Ik heb nu binnenkort een ehh studiedag vanuit de AIT vanuit dat videogebeuren (F: hm, hm, hm, hm) eh teken je gesprek. Dat is ook een middel om met kinderen in gesprek te gaan, ja dat vind ik dan hartstikke interessant (D: ja) dus ik heb me dan op die workshop ingeschreven, maar dan hoop ik dat ik daar stiekem ook weer meer mee kan doen om, of stiekem, ehh dat ik dat ook weer voor kinderen kan gebruiken (D: ja), want het is zo leuk om op allerlei manieren gesprekken met kinderen te hebben, en ook hun verhaal te horen.

F.	Hm, hm.
W.	Hè, de drie kolommen is er één (F: ja) (D: ja) (F: ja), of eh, ehh de drie huizen (D: heel interessant) ja, en dat geeft ook alweer zoveel informatie, en die gebruik ik trouwens wel allebei hoor (D: hm, hm) eh ehh. Maar het kost wel tijd , en hoeveel tijd heb je? En dat is vaak het gevoel van eh (F: lastig), ik wil nog veel meer eh leren en dingen uitproberen (F: ja), maar dat eh dat moet je dan eigenlijk meer in je vrije tijd gaan doen dan eh (D: ja precies) dat daar genoeg ruimte voor is.
F.	Ja. Geen tijd wat dat betreft ja.
W.	Ja.
F.	Ja. Maar ehm, zijn er dingen in de training eh waar van je denkt die heb ik echt geleerd of die wist ik niet of daar ga ik nu echt mee aan de slag? Dingen die je hebt onthouden die iets hebben opgeleverd voor je?
W.	Nou ik ehh, ik denk sowieso om die die familieopstellingen eh te gebruiken als voorbereiding (F: hm, hm) (D: hm, hm) hè, gewoon met collega's of (F: ja) (D: ja) welke club mensen dan ook, om ja al wat meer voorbereid te zijn. Want ik vind voorbereiding bij dit soort dingen altijd wel heel erg belangrijk. Eehm, en verder ehm is het toch meer zo dat ik denk van eh, ehh dat als het aan de orde is, dat ik me weer meer ga verdiepen van welke dingen waren nu het belangrijkste en dat ik dat er weer bij ga pakken
F.	Ja.
D.	Hm, hm.
F.	Dus dat het weer herhaald, ja naar boven komt zeg maar (W: ja), dingen die misschien weg waren gezakt.
W.	Ja.
F.	Oké.
W.	Want kort geleden toen ik dan eh met de gedragswetenschapper over had gehad om zo'n netwerkberaad te gaan doen (F: hm, hm), eh toen ben ik me natuurlijk voor een stukje er weer in gaan verdiepen van oh en welke mensen en met wie zou ik dan gesprekken aangaan en oh het zijn er wel heel erg weinig (F: oké), heeft dat überhaupt wel zin, eehm en ehh dan met die casusregisseur in gesprek en gezegd van ja dat heeft helemaal geen zin want daar hebben we allemaal al in geïnvesteerd en dat gaat niet werken, en op het moment dat ik zeg ja, maar nu is het er te weinig en is het dan toch niet slim om eh, eh te kijken of een OTS mogelijk

	is (D: ja), zodat je wat meer in handen hebt, want kinderen lijden wel met twee psychiatrische ouders (D: ja) (F: ja) (D: hm, hm), ehh hè, dan is het hè, ja dan is er een ander plan wat eerst eh moet, en er wordt dan gezegd dat ik me dan vooral met opvoedingsvaardigheden moet bezighouden. Prima, dat wil ik wel, en die opvoedingsvaardigheden zijn er wel, maar die zijn niet toereikend omdat ze allebei zo wisselend zijn in hun hoofd per dag (F: ja), en daardoor niet voldoende kunnen bieden, en kinderen schoolverzuim hebben, nou noem maar op.
D.	Hm, hm.
W.	En ehh, ja dat is dan iets dat ik denk van ja dit, als ik niet de toestemming krijg, dan kan ik, dan blijft het bij het advies (D: ja precies) en dan moet ik het ook vooral weer loslaten (D: ja), maar dat is niet leuk.
D.	Nee, dat kan ik me voorstellen.
F.	Heel lastig ja.
W.	Dan denk ik van eh, ehh er moet wel een tweede milieu komen (F: ja) (D: ja precies), en of dat dan een pleeggezin of ehh in de buurt iets is, ja dat is dan in discussie met z'n allen, want er zit een gigantisch netwerk van eh hulpverleners omheen (F: ja) en dan moet je het ook nog allemaal eens worden (D: ja), maar intussen hè, voel ik mij verantwoordelijk voor die kinderen (D: dat kan ik me voorstellen), en de casusregisseur ook, maar dan moet je elkaar toch zien eh zien te vinden (D: ja) in wat dan het meest haalbaar is.
F.	Hm, hm.
W.	En sowieso moet er dan een veiligheidsplan zijn (D: ja) (F: ja) en gemaakt worden, en daar komt dan weer een volgende stap uit voort. Maar ik vind het dan een beetje verloren tijd, want als ik er dan in kom als een kind al twaalf jaar is en er is al twaalf jaar van alles aan de hand (D: ja precies), dan denk je ook oeps, waarom is er hier niet eerder (F: iets niet goed gegaan) (D: aan de bel getrokken) gewoon stappen ondernomen om de kinderen een tweede milieu eh (D: ja) aan te bieden (F: hm, hm) (D: hm, hm) wat dat dan ook is.
D.	Dus het is ook heel erg zoeken met elkaar, om maar even..
W.	Ja. Sowieso is het een puzzel (D: ja) dus en.. Ook als je eraan begint denk ik, hè ik heb eh ooit weleens een keer meegelopen bij de Eigen Kracht dan weet je nog niet wat je allemaal tegenkomt als je het in gaat zetten (D: ja, precies), dan kan er ook zoveel eh toestanden of weerstanden eh zijn (D: ja). Als het op een oplossing

	komt, geweldig, want daar doe je het natuurlijk voor.
F.	Ja.
W.	Maar voordat dat is bereikt moet er héél wat eh gedaan worden.
D.	Ja, precies. Kan ik me voorstellen.
F.	Dat sowieso.
W.	Dus ik heb nog niet voldoende eh ermee gewerkt om daar heel duidelijk (D: nee) over te zijn, van nou dat heb ik meegenomen, die familieopstellingen die vond ik super (D: ja, ja) (F: ja) en ook hoe het in.. de, de stappen die gezet worden, want dat vond ik.. ik weet nog dat ik wel heel erg zorgvuldig vond hoe de opbouw eh was (F: oké) wat eerst (F: ja). Maar heel concreet kan ik dat gewoon niet zo eh..
D.	Nee, precies.
F.	Eh zo zeggen, nee, oké.
D.	Wat.. wat zou je in een vervolgtraining nog meer bijvoorbeeld willen zien? Of dingen die terug komen, onderwerpen die je nog..
W.	Ik zou denk ik geen vervolgtraining willen (D: nee?). Ik wil gewoon meelopen met een zaak en dan kijken hoe het in zijn werk gaat.
D.	Ja, oké.
W.	Ik denk dat ik daar het meeste eh, ik denk dat ik daar het meest aan heb dan een training, so.. sowieso deze training is hartstikke goed hoor, maar als je het dan hebt over een vervolgtraining dan denk ik van eh.. ik heb het ook wel eens aan hem gevraagd hoor.. of ik een keer mee kon lopen (D: ja), maar is toen niet van de grond eh gekomen (D: oké), dat is al een aantal jaar geleden nog voordat het allemaal zo.. (D: ja) gewoon omdat ik het heel interessant eh vind (F: ja). En dat is, als je zegt van wat zou je willen, dan zou ik bij wijze van spreken morgen zou ik mee willen lopen (F: lacht) maar dat is dan praktisch weer niet eh..(D: hm hm) niet haalbaar, omdat de werkdruk eh..(F: zo..) (D: ja, precies) dat je zoveel dingen moet. Ik denk dat ik dat eh het liefste zou willen voor mezelf (D: oké). Voor andere die hebben misschien wel heel veel aan die training, dan denk ik laat mij maar gewoon meelopen en ervaringen in opdoen in hoe dat werkt en hoe je iedereen verzamelt en de interviews doet en eh.. (D: ja, ja) want erbij zijn kan natuurlijk niet hè (D: nee), bij het (D: ja) netwerkberaad (D: nee) zelf, daar zit je dan..
F.	Nee, dat is jammer eigenlijk hè? Ja, het is heel logisch natuurlijk (D: het is wel heel leerzaam), maar je leert er zoveel van, inderdaad als je er gewoon bij kan zijn.

W.	Ja. Ja, aan de andere kant hoor je daarna ook terug hè (F: dat is zo) dat de beslissing is genomen en hoe het is gegaan, maar zelf stiekem om het hoekje willen kijken.
D.	Jaaah, kan ik me voorstellen, dat is wel heel interessant lijkt me.
F.	Ja, zeker wel lastig. Ehm.. ja en en welke kennis en kunde heb je denk je nog nodig na het volgen van het 'werkatelier' of is dat dan echt dat je gewoon mee wil kijken en daar echt de kennis en kunde uit haalt, door te kijken hoe anderen het doen?
W.	Ehm ik denk dat je het gewoon moet doen.
F.	Oké.
W.	Dan krijg je vanzelf die kennis en kunde.
D.	Ja.
F.	Ja.
W.	En bij dat doen hoort natuurlijk wel dat je uh.. uh dat je met iemand mee kan lopen die daar ervaren in is en die met je meekijkt en zegt dit is niet handig en let daar en daar op, want daar, daar en daar gaat iets niet goed of (D: ja) eh maar ik denk dat ik het gewoon heel erg leuk vind en door het te ervaren en door het te doen (D: hm hm)(F: ja) dat die kennis en kunde vanzelf komt, dat is net als met zo een beoordelingsboog (D: ja)(gewoon mee werken, hè)en met zoveel dingen, je moet het gewoon hè, zullen jullie (D: ja) ook hebben met eh, met stagelopen (F: absoluut), want dan in het begin denk je dan van oeps eh en ik vind ik ik heb het altijd in het werk heel prettig gevonden met de eh stagiaires, omdat die fris zijn (F: ja). En eh hè stagiaires hebben heel vaak, tenminste is mijn ervaring van oh hu oude rot in het vak of hu ervaren, zegt niet zoveel (F: oké). Bedoel.. hè.. ehm een frisse een fris meedenken (F: hm hm) dat vind ik altijd eh zo fijn aan eh stagiaires, dat eh die kijken vanuit een andere invalshoek, die heb.. zijn ook hè vanuit de opleiding (F: ja), is totaal anders als dat ik vroeger in de opleiding zat (D: ja), dus ik vind dat gewoon ook leuk en je je vult elkaar aan (F: ja, precies) en natuurlijk moet je het leren en is dat spannend (D: hm hm) en kan je daar onzeker over zijn, maar doe het gewoon en dan ga je vanzelf merken van oh dit is leuk, oh dit kan ik, oh heb ik ervan geleerd, want het is een leerervaring (D: ja, absoluut), het is je opleiding (D: ja) en het is eh je stage en daarin mogen ook dingen gewoon helemaal fout eh gaan (F: ja), maar daar leer je juist van.
F.	En elk gezin is natuurlijk ook heel anders, dus je (W: ja) hebt toch geen richtlijn van

	zo gaat het elke keer (W: nee)(D: nee), dus eh ja.
D.	Nee, kan je heel mooi allemaal theorie krijgen van dit zijn (F: zo hoort het) de stappen die je moet doorlopen maar eh (F: ja) ja.
W.	Die zijn ondersteunend en daar haal je zelf de dingen uit die voor jou werken. wat voor jou (wijst naar D.) werkt hoeft voor jou (wijst naar F.) niet te werken (F: nee)(D: nee) en ik werk totaal anders andere eh collega's, iedereen heeft zo zijn eigen ding (D: ja), maar waar het om gaat, heb jij een cliënt iets te bieden en kan je 'm verder helpen met zijn eh kind en dat kan op verschillende manier en is niet een eh manier.
F.	Nee, nee.
D.	Nee.
W.	Nee.
F.	Nee, die is er niet.
D.	Ja.
F.	Zou ook saai zijn als iedereen maar hetzelfde zou doen denk ik.
W.	Jaaah en het werk niet want els elk gezin is ook anders. Denk ik van elke keer is voor mij een nieuw gezin weer een uitdaging van oh wat tref ik nu weer aan (F: ja) en er zijn natuurlijk raakvlakken en dingen van oh in dat gezin heb je een soort zelfde (D: ja) problematiek of.. hè.
F.	Kun je dat ook meenemen eventueel, ja (W: ja). Maar wel interessant, dat maakt het wel uitdagend (W: ja) denk ik, elke keer wat anders.
W.	Ja.
D.	Zekers.
F.	Ja, ja leuk. Ja, ik had dan nog inderdaad als vraag wat wat zou er nog moeten gebeuren om aangeleerde kennis en vaardigheden vast te houden, maar ik denk dat je daar ook hetzelfde antwoord op hebt of niet?
W.	Nou ik denk ook ook vooral eh intervisie met collega's (F: oké), uitwisselen van ervaringen, ik kan niet zonder mijn collega's (D: nee)(F: hm) en het eh het is heel erg terug gelopen de, de contacten die je hebt, want iedereen is druk, druk, druk, druk (D: ja) (F: ja) en we zeggen ook vaak tegen elkaar we doen het gewoon en sommige teams kiezen ervoor we gaan nu gewoon even wat leuks doen of eh even borrelen of wat ook (F: ja) hè en ehm maar eh.. mij helpt het altijd heel erg eh dat gedragswetenschapper of een collega meekijkt in een zaak en eh dus ook hè met

	met netwerk, als je er niet uitkomt gewoon naar die collega lopen (D: hm hm) en horen wat vind jij ervan, heb jij nog eh ideeën (F: hm hm) en eh ik hou er helemaal niet van op een eilandje zitten en in mijn uppie (D: nee, precies) alles doen. Het gebeurt wel vaker dat gewoon de praktijk het zo maakt (F: ja), hè ik ben nou, een heel bewuste keuze voor van mij om eh niet 's ochtends koffie te gaan drinken en eh af en toe met elkaar te lunchen omdat het voor mij ook heel rustig is om in mijn eentje te lunchen (D: ja) en even dingen los (F: loslaten) te laten (F: ja, kan ik me voorstellen) (D: ja) en al, maar ik vind het wel belangrijk moet ik eh maar ik doe het wel, maar dan eh.. af en toe of op een dag dat ik denk van nou nu kan het of nu is het belangrijk, nu moet ik gewoon weer eh even iedereen zien.
F.	Ja.
D.	Ja.
F.	Als je behoefte eraan hebt ofzo (D: hm hm)(W: ja). Snap ik ook, zo'n drukke tijd, iedereen zij eigen dingen en eh.. ja.
W.	Ja, dus je collega's en gedragswetenschappers zijn voor mij heel belangrijk ook, in het hele proces of het nou om netwerk gaat (D: ja) of om andere zaken (F: oké) die heb je echt nodig.
D.	Ja.
F.	Ja.
D.	En als er dan bijeenkomsten georganiseerd zouden worden waarin je af en toe bijeen komt om 't er met elkaar over te hebben, zou je dat dan zien zitten of zeg je zoiets van..
W.	Jaaaah. Ja, want zo een intervisie bijvoorbeeld die vinden wij met zijn alle heel erg belangrijk en dat is steeds verder afgekald (D: ja) en dat mocht op een geven moment niet meer, we zijn het gewoon blijven doen (lacht).
	Iedereen lacht
D.	Ja.
F.	Mocht dat niet meer? Nee, dat wist ik ook niet eigenlijk.
W.	Nee, nou ja ze zijn nu wel allemaal in het nieuwe werken, ook nieuwe initiatieven (D: ja) en 't komt ook wel weer, maar nu eh.. vorig jaar heb ik het nog eh wel gehad en de Empowerment was bijvoorbeeld eh (D: hm hm) ook prettig, want hè. Sommige zeiden van eh oh pff moeten we weer? Nee ik heb dan zoiets ha ik mag weer, eh want ik heb daar gewoon wat te halen, want dan zie ik die collega's en je

	bent echt gefocust op iets wat belangrijk eh is in je werk (D: ja, precies) en zo hadden we dat met de video, hadden we ook een intervisie eh groepje (D: hm hm), dat je met elkaar de beelden besprak.. (F: ja) komt er ook niet meer van (D: ja) en er zijn, en er zijn er ook heel veel weg (D: ja)(F: ja). Ik bedoel we zijn zo enorm eh (D: hm hm) uit elkaar eh geslagen, dat eh, ja maar ja goed aan de andere kant, het is zoals het is (F: ja) (D: ja), we zitten in een veranderingsproces en eh daarin moet je gewoon meebewegen.
D.	Moet jullie dat nou ook voornamelijk zelf vormgeven, omdat jullie nou dan zelfsturende teams zijn geworden ?
W.	Ja.
D.	Dus moet je dat dan zelf ook organiseren als je dat wil of.. komt dat nog wel van uh.. bovenaf zeg maar.
W.	Nou het staat in ieder geval wel eh op de agenda, maar we zijn eh nu vooral heel erg bezig met hoe, hoe geven we onszelf als.. eh zelfsturende vorm (F: ja), hoe gaan we het aanpakken. Ja nou vorige week was dan weer een mailtje door dat Hemert weg is van eh nou de post moet je voortaan dit doen en met het koffiezetapparaat (D: jee oh jee) moet je voortaan dit doen (D: oh ja.), dus dat..
F.	Wat gek dat die taken er nog bij komen.
W.	(lacht) Ja, en deel worden ze door het centraal kantoor opgepakt en voor een deel moeten we het eh moeten we het zelf doen (D: ja) en eh ja we hebben daar bijvoorbeeld heer erg eh over nagevraagd ook gezorgd van dat wij op papier kregen van wat doet, wat zijn de taken (F: hm hm) van eh van Hemert (D: ja) en eh hoe gaan we straks verder, wat hebben wij vooral nodig om toch ons werk te kunnen doen en toch niet teveel worden afgeleid (D: ja) door dingen die we daar allemaal moeten gaan doen (D: ja). Dus.. dat is achteraan gezeten en dat is duidelijk geworden en vorige week kwam dus die mail van het betekent dit en dat (D: hm hm), dat denk ik: oké.. dit moet (F: komt er ook nog bij) er dus nog bij en eh.. maar ja aan de andere kant.. ik.. het heeft geen zin om je er tegen te verzetten, want 't 't is zoals het is (D: ja, dat is ook zo) en dan kan je beter met elkaar constructief kijken van hoe gaan we dat dan oppakken (D: hm hm) en dat gebeurt ook.
F.	Het beste ervan maken.
W.	Ja.
D.	Ja.

W.	Zoals dat er ook steeds een paar mensen zijn die het aanmeldberaad eh voor rekening nemen en wij allemaal zorgen dat voor hun zichtbaar is eh zitten we in het rood, in het oranje of in het groen, daar is al een lijstje van (F: oh ja, ja, ja, ja). Weet je wel (F: ja), dat soort eh dingen.
D.	Het aanmeldberaad, wat is dat?
W.	Dat alle nieuwe aanmeldingen die binnen komen, daar zijn wij ook verantwoordelijk voor als team (D: hm hm), maar moet je dan elke week bij elkaar gaan zitten (D: oooh) met zijn alle, dus is..
D.	Waar die dan naartoe gaan zeg maar, die aanmeldingen.
W.	Ja en dus er zijn zeg maar drie mensen die hebben gezegd, nou dan gaan we dat doen, om de drie maanden rouleert dat (D: hm hm) en eh vervolgens krijgt iemand dan willekeurig zaken erbij, terwijl dat misschien helemaal niet kan, dus daar..
F.	Oh is het echt willekeurig dan?
W.	In eerste instanties is er gewoon van eh van eh (D: ja) eh bijvoorbeeld van A tot en met eh K, daar zat ik dan bij (F: oké), hup een zaak erbij (D: oh)(F: oh, hè wat gek), dus ik kreeg ineens oh een zaak erbij (D: oh).. ehm wat voor een zaak is het, waar gaat het over (F: oh) en toen was daar dus wel wat commotie over hier en daar (D: ja, dat kaan ik me voorstellen), van ja ineens een zaak erbij, hoe kunnen we dat beter vorm gaan geven?
F.	Maar is dat veranderd dan, want voorgaand.. toen ik er met Jose nog wel een bij zat, toen werden de zaken echt verdeeld van wie heeft nog plek en.. wie..
W.	Ja, ja, maar dat was maar heel kort (F: oh ja. Oké dat, ja.). En op grond eh daarvan is dus gekozen voor, er gaan nu drie maanden en drie mensen wekelijks bij elkaar, pakken de eh aanmeldingen eh.. en wij moeten als eh team laten zien, door een lijstje van of we ruimte hebben en dat is.. heeft Suzanne dan belacht, bedacht van rood, oranje of groen, groen heb je plek, oranje zit eraan te komen en rood heb je geen plek (D: oh oké) en dat kan je dus elke week aanvinken en dan wij zorgen ervoor dat dat elke week bijgehouden wordt, hè (D: ja) je bent (F: ja) verantwoordelijk voor je eigen ding en dan eh dan kunnen ze dus zien oh die heeft ruimte, dus die krijgt dan eh iemand (D: oh wel een mooi systeem) en daarbij hebben we ook aangegeven, want onze expertise is, wat we graag willen, hè de een wil graag juist pubers (F: ja precies, wat anders dan hè, ja) en zo mogelijk is het dan bekend en wordt daar rekening mee gehouden.

D.	Oké.
F.	Ja, ik wou net zeggen (D: maar dan..), want anders krijg je straks, doe je een zaak waar je nog heel weinig ervaring mee hebt (W: ja), in je hebt.
W.	Ja.
F.	Oké. Oh dat is heel anders dan.
D.	Maar dat hebben jullie dus zelf opgezet (W: ja), zo'n systeem? Oh dat is wel mooi.
F.	Mooi, ja.
W.	En dat heeft aandacht nodig want we moeten (D: ja), we kunnen niet zeggen laat die aanmeldingen maar zitten (F: ja) (D: ja). Dat is iets, dus dat gaan dan voor een intervisie hè, zover is het dan nog niet en eh langzamerhand, want we hebben ook eh heel duidelijk aangegeven van de gedragswetenschappers hè eh.. kan, kunnen plannen voor bedacht worden, van bovenaf of vanuit hun zelf, wat zij willen (D: ja), maar wij zijn zelfsturend en wij willen van de gedragswetenschappers dat en dat en dat (D: hm hm)(F: ja) hè dus dat is ook een heel belangrijk eh item in het begin geweest, want wij hebben ze nodig, wij vinden allemaal, wij kunnen echt niet zonder gedragswetenschapper en wij willen minimaal dit of dat of dat of dat. Nou hè dus nu zit je nog in een nieuw proces waarin je eerst die basisvoorwaarden (F: ja) aan werkt (D: ja) en daarna kom je pas eh.. eh.. aan jezelf toe (D: hm hm) en wat heb ik ook eh nodig, die gedragswetenschapper is natuurlijk een stukje wat er al bij hoort (F: ja) (D: ja), maar eh, ja intervisie of..(F: ja, niet fijn) zit allemaal nog eraan te komen hoop ik
D.	Ja, precies.
F.	Ja, ja.
W.	Hangt er ook vanaf, hoe het aan het eind van het jaar ervoor staat.
D.	Ja, is ook zo.
F.	Ja, je weet gewoon niet zo goed waar je dan aan toe bent, lijkt me of wel?
W.	Nee.
F.	Nee.
W.	Nee. Dus nu focussen op het eind van het jaar hebben we, gaan we het halen (D: ja) of niet? Komen er genoeg aanmeldingen (F: ja) of niet? En dan uh, dan zal in januari blijken.. (F: hoe verder) hoe het verder gaat.
F.	Ja.
D.	Oké, spannend. Nou..

F.	Ja.
W.	Ja, ja.

Bijlage 7: Samenvatting interview mevrouw Koster

Op 30 april heeft er een interview plaatsgevonden met mevrouw Koster. Zij is ambulant hulpverlener bij Lindenhout regio Arnhem team A. Mevrouw Koster heeft training 1 'netwerkberaad voorbereiden' gevolgd. Als reden voor het opzetten van deze training gaf zij aan dat de ambulant hulpverleners van Lindenhout het netwerk beter en bewuster in kaart moesten brengen. Zelf vindt zij het inzetten van het netwerk erg belangrijk. Tegen haar cliënten zegt ze dan ook altijd dat zij als ambulant hulpverlener een voorbijganger is, omdat cliënten tegenwoordig bijna nergens meer langdurige hulp kunnen krijgen, maar dat het netwerk blijft. Wanneer cliënten langdurige hulp willen, dan hebben zij hun netwerk dus heel hard nodig aldus mevrouw Koster.

De training 'netwerkberaad voorbereiden' waar mevrouw Koster aan deel heeft genomen, heeft voor haar als persoon niet zoveel bijgedragen. Het was voor haar een fijne opfriscursus, maar naar haar mening heeft ze geen nieuwe dingen geleerd. Wel gaf ze aan dat ze van collega's heeft gehoord dat de training voor hen een eyeopener was, en dat ze de in de training aangereikte tools vaker in willen gaan zetten. Ze zei dat de ambulant hulpverleners de informatie die in de training aan bod is gekomen allemaal allang gehad hebben, maar dat de materie bij sommigen is weggezakt omdat ze het niet zoveel gebruiken. Ze is dan ook van mening dat deze kennis regelmatig herhaald moet worden, zodat het niet wegzakt en ambulant hulpverleners up to date blijven. Ook vindt ze dat gedragswetenschappers, bijvoorbeeld tijdens de werkbegeleiding, meer door moeten vragen om erachter te komen of het netwerk daadwerkelijk voldoende aan bod is gekomen. Naar haar idee gebeurt dat nu te weinig, omdat er niet wordt doorgevraagd.

Als positieve feedback op training 1 gaf ze aan dat ze het goed vond dat de training heel praktisch was vormgegeven. Over de vraag welke tools er in de training werden aangereikt, moest ze nadenken en gaf ze aan dat het al een tijd geleden was. Na een korte stilte vertelde mevrouw Koster dat de deelnemers aan de hand van casuïstiek genogrammen moesten maken. Deze genogrammen werden teruggekoppeld naar de groep en er werden ervaringen hierover uitgewisseld. Op de vraag welke tools door de ambulant hulpverleners in de praktijk worden ingezet om het netwerk van cliënten in beeld te brengen, antwoordde mevrouw Koster dat de netwerklijst en netwerkanalyse verplicht zijn. Ze gaf aan dat de hulpverleners daardoor minder snel geneigd zijn om andere tools te gebruiken, omdat ze daar geen tijd voor hebben. Ook zei ze dat het van de situatie afhangt welke hulpmiddelen zij zelf inzet.

Bijlage 8: Samenvatting interview meneer Van der Burgh

Donderdag 21 mei is er een interview geweest met ambulant hulpverlener meneer Van der Burgh. Hij is werkzaam bij Lindenhout regio Arnhem en zit in team A. Meneer Van der Burgh heeft deelgenomen aan training 1 'netwerkberaad voorbereiden'. Op de vraag welke onderwerpen er allemaal in de training aan bod waren gekomen, antwoordde meneer Van der Burgh dat de informatie uit de training alweer ver was weggezakt. Na een korte stilte gaf hij aan dat er in de training aandacht werd besteed aan hoe je een netwerkberaad voorbereid, welke vragen je stelt en van welke werkvormen je gebruik maakt.

Naar zijn idee is de training ontstaan om een stuk verdieping in het netwerkonderzoek aan te brengen en van elkaar te leren. In de reflectieve praktijk werd het netwerk vaker besproken, bijvoorbeeld aan de hand van spelletjes en opdrachten. Ook werden er ervaringen uitgewisseld. De teamleider was eerst verantwoordelijk voor het organiseren van de reflectieve praktijk, maar nu de teams zelfsturend zijn geworden voelt niemand zich er verantwoordelijk voor aldus meneer Van der Burgh. Naar zijn mening is het een slechte bezuiniging. Hij gaf dan ook aan dat hij vindt dat het weer opgepakt moet worden. Tevens vertelde hij dat hij denkt dat de aangeleerde kennis bij ambulant hulpverleners vastgehouden kan worden wanneer deze regelmatig terug zou komen tijdens de reflectieve praktijk of werkbegeleiding.

Training 1 was volgens meneer Van der Burgh heel praktisch vormgegeven. Zo werd er het genogram besproken, evenals de netwerklijst. Hij gaf aan dat hij het goed vond dat de training werd gegeven, en zei dat het een thema was dat van hem vaker terug mag komen. Wel vertelde hij dat hij de training (te) kort vond. Hij had er graag meer tijd voor willen hebben, zodat je echt met elkaar in gesprek kon gaan over hoe anderen het aan zouden pakken en de opbrengsten kon delen. Tot slot gaf hij als feedback over de training dat hij er geen nieuwe dingen heeft geleerd. Voor een vervoltraining zou hij graag willen dat er wordt ingezoomd op welke vragen je als ambulant hulpverlener kunt stellen bij gezinnen met verschillende culturen. Meneer Van der Burgh gaf aan dat hij door het verplicht stellen van de netwerklijst en netwerkanalyse, alerter is geworden omdat hij zo een betere indruk heeft van het netwerk van cliënten. Hij zei dat het zowel voor zichzelf als voor cliënten prettig is om het netwerk visueel te maken, omdat het dan veel overzichtelijker is wie er bijvoorbeeld belangrijk is voor een cliënt. Op de vraag welke hulpmiddelen hij nog meer inzet naast de verplichte gestelde tools antwoordde meneer Van der Burg dat hij soms het genogram inzet. Het sociogram gebruikt hij vaak bij kinderen, zodat ze zelf met bolletjes en kleurtjes aan kunnen geven wie dicht bij hen staat en wie niet. Hij vertelde dat het afhankelijk is van de situatie welk hulpmiddel hij inzet.

Bijlage 9: Samenvatting interview organisatoren training 2

Het interview met meneer Smelik en mevrouw Pollmann, organisatoren van training 2 'netwerkberaad uitvoeren', heeft plaatsgevonden op 7 mei.

Meneer Smelik vertelde dat deze training, in tegenstelling tot training 1, uit twee dagdelen bestond. Volgens mevrouw Pollmann hebben ze hiervoor gekozen, zodat de medewerkers in de tussentijd met de geleerde vaardigheden uit de eerste bijeenkomst konden oefenen. Het hoofddoel van training 2 was om de deelnemers te leren het netwerk vaker in te zetten in de hulpverleningstrajecten. Zo is er volgens mevrouw Pollmann veelal schaamte en weerstand bij zowel hulpverleners als bij cliënten om het netwerk in te schakelen. Cliënten geven volgens haar bijvoorbeeld in eerste instantie vaak aan dat ze hun netwerk niet willen belasten, geen hulp durven te vragen of de vuile was niet buiten willen hangen. Toch blijkt gaandeweg het proces dat cliënten het uiteindelijk als positief ervaren wanneer het netwerk betrokken wordt bij de hulpverleningstrajecten aldus meneer Smelik en mevrouw Pollmann.

In de training is er aandacht besteed aan de weerstanden waar ambulant hulpverleners tegenaan lopen. Dit hebben de organisatoren gedaan door zich te richten op de houdingsaspecten, waardoor de ambulant hulpverleners konden ervaren hoe het is om hun eigen netwerk in te schakelen. Volgens mevrouw Pollmann kun je beter een gesprek met een cliënt aangaan, wanneer je je goed in zijn/haar situatie in kunt leven. Daarom hebben de deelnemers in de training onder andere kunnen oefenen met de tool 'netwerkopstelling'. Meneer Smelik gaf aan dat deze oefening voor veel medewerkers een openbaring was, door te ervaren hoe het was om in de schoenen te staan van een cliënt en/of betrokkenen uit diens netwerk. Training 2 was vooral praktisch vormgegeven. Volgens meneer Smelik vormden het zelf doen en het zelf ervaren de basis van de training. Er werden dan ook nauwelijks hulpmiddelen besproken of ingezet, maar er werd vooral aandacht besteed aan de houdingsaspecten en het zelf oefenen met het uitvoeren van een netwerkberaad. Zo hebben de deelnemers aan de hand van eigen casuïstiek geoefend met rollenspelen. Hierbij waren acteurs betrokken. Volgens mevrouw Pollmann vonden de medewerkers deze manier van werken erg leuk en leerzaam, omdat de casuïstiek voor hen leefde. Naast het oefenen in de praktijk is er ook gebruik gemaakt van een powerpoint, welke ook is meegegeven aan de deelnemers. In de powerpoint stonden de stappen beschreven die gezet kunnen worden bij het uitvoeren van een netwerkberaad. Hier is verder niet heel diep op ingegaan volgens meneer Smelik.

Op de vraag welke kennis en kunde de ambulant hulpverleners nog nodig hebben na het volgen van training 2, antwoordde mevrouw Pollmann dat het betrekken van het netwerk bij de hulpverleningstrajecten onder de aandacht moet blijven en er tijd voor vrijgemaakt moet worden. Dit kan volgens haar tijdens de casuïstiekbesprekingen of de werkbegeleiding, bijvoorbeeld door het werken met Playmobilpoppetjes. Ook gaf ze aan dat er tijdens die bijeenkomsten meer doorgevraagd moet worden. Dit gebeurt volgens haar nu te weinig, bijvoorbeeld door tijdgebrek. Een vervolgtraining raadde ze niet aan. Zo gaf ze aan dat ze van mening is dat de ambulant hulpverleners al over voldoende kennis beschikken. Volgens haar moeten ze dus niet meer praten over, maar gaan oefenen. Ook meneer Smelik antwoordde op deze vraag dat de ambulant hulpverleners gewoon moeten gaan 'doen', bijvoorbeeld door mee te lopen, zodat ze meer vertrouwen krijgen in hoe het uitvoeren van een netwerkberaad kan werken. Volgens hem leveren die ervaringen veel op. Dit was ook de feedback die hij en mevrouw Pollmann terug kregen met betrekking tot training 2. Meerdere ambulant hulpverleners hadden aangegeven door de training beter te weten hoe het uitvoeren van een netwerkberaad in zijn werk gaat en dat het niet perse groot hoeft te zijn of binnen één dag afgerond. De belangrijkste feedback die hij had teruggekregen was volgens meneer Smelik dan ook dat door de training 'de druk eraf was'. Meneer Smelik vulde daarop aan dat het bezig zijn met hoe het netwerk in te zetten tijdens de hulpverleningstrajecten nu nog veel tijd kost, maar het op een gegeven moment ook tijd zal opleveren.

Bijlage 10: Codering interviews

Na de interviews te hebben getranscribeerd of te hebben samengevat is gekeken naar de overeenkomsten en verschillen in antwoorden. In de onderstaande tabel zijn de antwoorden van de organisatoren van de training 1 & 2 en van de ambulante hulpverleners weergegeven. De aantallen achter de antwoorden staan voor de mate waarin (dus hoe vaak) een antwoord door verschillende geïnterviewde is gegeven. De antwoorden die in het **groen** zijn weergegeven slaan op de organisatoren van training 2 en de ambulante hulpverlener die training 2 heeft gevolgd. Zo zijn de antwoorden eenvoudig te vergelijken. De antwoorden van de geïnterviewde organisatoren van de trainingen 1 & 2 worden ook als aparte antwoorden gerekend. Dat ze samen de trainingen hebben gegeven wil niet automatisch zeggen dat ze over alle onderwerpen hetzelfde denken.

Training 'werkatelier'		
Label	Code per functie	
	Organisatoren trainingen 'werkatelier'	Ambulant hulpverlener
Welke training gevolgd/gegeven	- Training organiseren netwerkberaad (2x). - Training voorbereiden netwerkberaad (2x).	- Training organiseren netwerkberaad (1x). - Training voorbereiden netwerkberaad (2x).
Reden ontstaan training	- Omdat ze in de organisatie het inzetten van het netwerk vanuit de training Empowerment als speerpunt hebben, maar ook vanuit de medewerkers dat die aangaven dat ze op het onderwerp door wilde gaan en er meer van wilde weten (1x).	- Vanuit de staf (gedragswetenschappers en directie) en niet te vergeten de inspectie is er meer aandacht komen te liggen bij het netwerk en de veiligheid (1x), daarom is de training 'werkatelier' opgezet. - Omdat we dat netwerk beter in kaart moesten brengen. Daar heeft Lindenhout dit als middel voor bedacht, daarom is de training 'werkatelier' gegeven (1x). - Om verdieping in het netwerkanalyse/-onderzoek aan te brengen en om van elkaar te leren (1x).

Effect transitie op ontstaan training	- Door de transformatie is de training wel op de agenda gekomen (1x).	- Door de hele transitie is het netwerk natuurlijk nog meer op de kaart gezet (1x).
Hoofddoel training	- Deelnemers leren het netwerk vaker in te zetten in de hulpverleningstrajecten (1x). - Het leggen van verbindingen tussen de cliënt en het netwerk (2x).	- Dat je het bewuster in gaat zetten waar mogelijk (1x en 1x).
Deelname training	- Mensen van diverse functies: pedagogisch medewerkers, ambulant hulpverleners, pleegzorgwerkers, gedragswetenschappers (1x en 1x).	- n.v.t.
Duur training	- De training bestond uit twee dagdelen. De medewerkers konden in de tussentijd oefenen met de geleerde vaardigheden uit de eerste bijeenkomst (2x). - We hadden aanvankelijk het idee om de training over meerdere dagdelen te verspreiden, maar dat bleek agenda-technisch voor teams erg lastig, dus hebben we de duur van de training naar één middag terug gebracht (1x).	- n.v.t.
Onderwerp training	- Dat het inzetten van het netwerk als iets vanzelfsprekends wordt gezien (1x). - Het in kaart brengen van het netwerk van de cliënt en van de verschillende betrekkingen binnen een netwerk(1x).	- We hebben gewerkt met netwerkopstellingen (1x). - Het voorbereiden van een netwerkberaad: welke vragen stel en van welke werkvormen maak je gebruik (1x).
Vormgeving training	- De training was veelal praktisch. Het zelf doen en ervaren was de basis van de training. Er is kort tijd besteed aan de PowerPoint (1x). - Zowel praktisch als theoretisch. Met een	- Zowel praktisch als theoretisch (1x). - Vooral praktisch (2x).

	stuk uitleg over begrippen uit de systeemtheorie, maar vooral ook veel zelf oefenen (1x).	
In de training aangereikte hulpmiddelen	- Netwerkopstelling (2x). - Het genogram, het ecogram, het netwerkkompas en het systemogram (1x).	- De netwerklijsten, de netwerkschema's en het genogram (1x). - Genogram, sociogram en netwerklijst (2x).
Manier van oefenen met de hulpmiddelen	- We vroegen van te voren aan een deelnemer om een casus voor te bereiden en die te schetsen. Ondertussen deelde we rollen uit aan deelnemers en vroegen we de hulpverlener om de mensen neer te zetten zoals de mensen uit de casus ten opzichten van elkaar stonden. Vervolgens vroegen we aan mensen hoe het voelde om daar te staan en of het voor hun gevoel klopte of niet (1x). - Aan de hand van eigen casuïstiek het netwerk in kaart brengen door middel van ecogram, genogram, vervolgens hypothesen vormen over de factoren die van invloed zijn in het netwerk en een focus bepalen over op welke interventies ze zich gingen richten door middel van systemogram (1x).	- We gingen met een eigen casussen aan de slag en dan vervolgens (afhankelijk van de casus) het genogram invullen en terugkoppelen in de groep en ervaringen uitwisselen (1x).
Verplichte hulpmiddelen	- De netwerklijst en netwerkanalyse zijn verplicht en moeten ook terugkomen in het elektronische dossier (2x).	- De Netwerkanalyse en netwerklijst zijn verplicht (1x en 2x).
Ervaringen inzetten verplichte hulpmiddelen	- Het werd aanvankelijk iets onnatuurlijks, een opdracht die mensen kregen (1x). - Het wordt door de ambulant hulpverleners als een doel op zich gezien (1x).	- Het is handig, want je hebt meteen een goed beeld van het netwerk van de cliënt (1x en 1x). - Tijdrend (1x en 1x). - Mensen zijn minder snel geneigd om

		andere tools (dan de verplichte) in te zetten (1x).
Gebruik hulpmiddelen in de praktijk	- n.v.t.	- Afhankelijk van de situatie (2x). - Ik zet het genogram soms in, het sociogram gebruik ik vaak bij kinderen (1x).
Belangrijkste motivatie inzetten netwerk	- n.v.t.	- Ouders en cliënten zelf meer verantwoordelijk maken (1x). - Ik kom en ik ga, ik ben een soort van voorbijganger, maar je netwerk blijft (1x). - cliënten ervan bewust maken dat ze hulp kunnen vragen aan het netwerk (1x).
Ervaringen cliënten	- Cliënten geven in eerste instantie vaak aan dat ze hun netwerk niet willen belasten, geen hulp durven te vragen of de vuile was niet buiten willen hangen (1x). - Toch blijkt gaandeweg het proces dat cliënten het uiteindelijk als positief ervaren wanneer het netwerk betrokken wordt bij de hulpverleningstrajecten (2x).	- Cliënten ervaren het betrekken van het netwerk over het algemeen als iets positiefs (1x). - Cliënten snappen het wel en zijn soms ook trots op hun netwerk(1x)
Feedback op de training en tools	- Ambulant hulpverleners gaven aan door de training beter te weten hoe het uitvoeren van een netwerkberaad in zijn werk gaat en dat deze niet perse groot hoeft te zijn of binnen één dag afgerond (1x). -Ze geven aan dat het betrekken van het netwerk steeds vanzelfsprekender wordt (1x). - De rollenspellen met de acteurs vonden mensen ook heel leuk.	- Ik vond de netwerkopstellingen super en de opbouw van de stappen die gezet worden bij het organiseren van een netwerkberaad vond ik erg zorgvuldig (1x). - Fijne opfriscursus (1x en 2x). - Niet veel nieuwe kennis of vaardigheden opgedaan (2x). - Te kort (1x). - Voor veel collega's waren de tools uit de training een eyeopener. Ze gaven aan

	- Mensen gaven terug dat ze het zinvol en praktisch vonden, maar dat ze zich wel afvroegen hoe ze het geleerde konden implementeren in hun werk, hoe ze het vast konden houden en waar het terug komt (1x). - Het was echt ontzettend kort, waardoor we veel dingen niet hebben kunnen doen (2x).	deze standaard en frequent in te willen zetten (1x).
Bekendheid netwerkberaad	- Mensen zien het als iets heel groots. Ze denken dat ze gelijk het hele netwerk bij het netwerkberaad moeten uitnodigen (1x en 1x).	- n.v.t.
Mogelijke vervolgstappen	- Het betrekken van het netwerk bij de hulpverleningstrajecten moet onder de aandacht blijven. Dit kan tijdens de casuïstiekbesprekingen of de werkbegeleiding (1x). - Ook gaf ze aan dat er tijdens die bijeenkomsten meer doorgevraagd moet worden (1x). - Mee lopen in de praktijk (2x). - Toetsen wat is blijven hangen in, wat de opbrengst is van de training in de werkbegeleiding. Om het vervolgens beter te kunnen implementeren en te kunnen volgen, bij te kunnen sturen als je merkt dat het wordt losgelaten (2x). - Scholen van medewerkers met een faciliterende rol als gedragswetenschappers/ practice leaders, zodat zij het mee kunnen nemen in hun practice leadership of werkbegeleiding (1x).	- Ik zou willen meelopen met een zaak en dan kijken hoe het in zijn werk gaat (1x). - Herhalen van de geleerde kennis en vaardigheden (1x en 2x). - Uitwisselen van ervaringen en ideeën met collega's en gedragswetenschapper (1x en 2x). - Terug laten komen in de werkbegeleiding/intervisie/reflectieve praktijk (1x en 2x). - Inzoomen op de vragen die je als ambulant hulpverlener kunt stellen aan gezinnen uit verschillende culturen (1x).

	- Meer oefenen met gesprekstechnieken (1x). - Het moet eigenlijk veel meer gestructureerd ingebed zijn in de organisatie (2x).	
Belemmeringen vervolgstappen	- Scholing moet vanuit de teams zelf komen, omdat ze zelfsturend zijn geworden. Momenteel zijn ze meer bezig met organiseren van de teams, dan dat ze zich bezig houden met vakinhoudelijk zaken (1x).	- De zelfsturende teams moeten zelf de verantwoordelijkheid nemen voor het opzetten van trainingen etc. Niemand neemt de verantwoordelijkheid om het op te pakken (1x en 1x).